

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

**INFORME D'AUDITORIA DE COMPLIMENT EN
MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ DE L'ENTITAT
PÚBLICA DE SANEJAMENT D'AIGÜES
RESIDUALS**

Exercici 2021

RESUM

Control formal dels comptes anuals

L'EPSAR ha preparat els estats dels comptes anuals relatius a l'exercici 2021, inclosa la memòria, conformement a la Llei de Societats de Capital i el Pla General de Comptabilitat, encara que d'acord amb la seua naturalesa jurídica hauria d'haver aplicat el Pla General de Comptabilidad Pública, conformement al qual s'haurien d'haver registrat totes les seues operacions econòmiques.

Fiscalització de la contractació

Cal destacar els següents incompliments significatius de la normativa aplicable a la gestió de la contractació, que es posen de manifest en l'Informe:

- L'EPSAR no ha desenvolupat procediments orientats a previndre, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguen sorgir en els procediments de licitació, amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència, així com la igualtat de tracte a tots els licitadors.
- En la mostra de contractes revisats, s'ha posat de manifest que l'EPSAR ha incomplert, de manera generalitzada, els terminis d'obertura de proposicions, els de proposta d'adjudicació i els de formalització dels contractes previstos en la normativa vigent.
- S'ha comprovat que l'EPSAR ha recorregut a la figura del contracte menor, amb la finalitat de rebre una prestació de caràcter recurrent, en supòsits en què l'òrgan de contractació hauria d'haver realitzat les previsions oportunes, a fi de programar aquestes contractacions i haver efectuat la seua licitació d'acord amb els principis establerts en la normativa sobre contractes públics.

Recomanacions

En l'informe de fiscalització es recullen, entre altres, les recomanacions següents amb la finalitat de millorar la gestió economicofinancera de l'EPSAR:

- En la gestió contractual, l'EPSAR hauria de garantir que els informes tècnics de valoració dels criteris avaluable de manera automàtica emesos pel departament de projectes, obres i explotacions s'emeten en terminis raonables, a fi de no retardar els procediments.
- L'EPSAR hauria d'integrar en els expedients de contractació tota la documentació relativa a aquests i no únicament l'existent fins a la formalització del contracte. En aquest sentit, l'òrgan responsable de la contractació hauria d'establir els mecanismes necessaris per a detectar els moments en què vencen els terminis relatius a l'execució.

- És necessari que els plecs de prescripcions tècniques continguin les característiques que han de posseir els béns objecte del contracte, així com, en els contractes d'obra, referència expressa a les característiques que hagen de posseir els materials, a fi de garantir que es pugui accedir a aquesta informació, en compliment del principi de publicitat establert en la normativa sobre contractació pública.
- Els informes de control intern en els quals es comproven les actuacions preparatòries dels contractes, que són prèvies a l'aprovació dels expedients, a fi de verificar el compliment adequat dels procediments i de la normativa aplicable, han de ser emesos per l'auditor intern de l'EPSAR.
- En compliment del que es disposa en els plecs de clàusules administratives particulars, l'EPSAR ha de deixar constància en els expedients administratius que l'adjudicatari ha satisfet les despeses relatives a les taxes que resulten necessàries per a l'execució de les prestacions contractades i el pagament de les quals ha assumit.

NOTA

Aquest resum pretén ajudar a comprendre els resultats del nostre informe i facilitar la tasca als lectors i als mitjans de comunicació. Recomanem llegir-lo per a conèixer el veritable abast del treball realitzat.

**Informe d'auditoria de compliment en matèria de contractació de
l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals (EPSAR)**

Exercici 2021

**Sindicatura de Comptes
de la Comunitat Valenciana**

ÍNDEX (amb hipervincles)

1. Opinió amb excepcions sobre el compliment de la normativa de contractació	3
2. Fonament de l'opinió amb excepcions relativa a la contractació	3
3. Responsabilitat del Consell d'Administració en relació amb els comptes anuals i amb el compliment de la legalitat	4
4. Responsabilitat de la Sindicatura de Comptes	5
5. Conclusions del control formal de la rendició de comptes	6
6. Recomanacions	6
Apèndix 1. Fiscalització de la contractació	8
Apèndix 2. Control formal dels comptes anuals	28
Apèndix 3. Seguiment de les recomanacions de l'informe de l'any 2015	30
Tràmit d'al·legacions	32
Aprovació de l'Informe	33
Annex I. Comptes anuals del comptedant	
Annex II. Al·legacions presentades	
Annex III. Informe sobre les al·legacions presentades	

NOTA SOBRE LA UNITAT MONETÀRIA

Totes les dades econòmiques de l'Informe s'expressen en euros. S'ha efectuat un arrendoniment per a no mostrar els cèntims. Les dades representen sempre l'arrendoniment de cada valor exacte i no la suma de dades arrendonides. Els percentatges també es calculen sobre els valors exactes i no sobre els arrendoniments.

1. OPINIÓ AMB EXCEPCIONS SOBRE EL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA DE CONTRACTACIÓ

La Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, en virtut de les disposicions de l'article 6 de l'LSC,¹ i d'acord amb el que es preveu en el Programa Anual d'Actuació de 2022 (PAA2022), ha realitzat una auditoria de compliment de legalitat per a emetre una opinió sobre si l'activitat en matèria de contractació de l'Entitat Pública d'Aigües Residuals (EPSAR) durant l'exercici 2021 resulta conforme, en tots els aspectes significatius, amb les normes aplicables a la gestió contractual.

En la nostra opinió, excepte pels fets descrits en la secció següent, "Fonament de l'opinió amb excepcions", l'activitat contractual de l'exercici 2021 en l'EPSAR resulta conforme, en tots els aspectes significatius, amb la normativa aplicable a la gestió dels fons públics.

2. FONAMENT DE L'OPINIÓ AMB EXCEPCIONS RELATIVA A LA CONTRACTACIÓ

Com a resultat del treball efectuat, durant l'exercici 2021 s'han posat de manifest els següents incompliments significatius de la normativa aplicable a la gestió de la contractació:

- a) L'EPSAR no ha desenvolupat procediments orientats a previndre, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguem sorgir en els procediments de licitació, amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència, així com la igualtat de tracte a tots els licitadors, com exigeix l'article 64 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.1).
- b) L'EPSAR no té establits mecanismes que garantisquen que les persones que han participat en la redacció dels plecs de prescripcions tècniques (PPT) no participen en les meses de contractació, en compliment del que es disposa en l'article 326.5 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.1).
- c) En la mostra de contractes revisats, s'ha posat de manifest que l'EPSAR ha incomplert, de manera generalitzada, els terminis d'obertura de proposicions establits en l'article 157.3 de l'LCSP, els de proposta d'adjudicació, d'acord amb l'article 158.1 i 2 de l'LCSP, i els de formalització dels contractes previstos en l'article 153.3 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.2).
- d) S'ha comprovat que l'EPSAR ha recorregut a la figura del contracte menor, amb la finalitat de rebre una prestació de caràcter recurrent, en supòsits en què l'òrgan de

¹ Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, d'acord amb la nova redacció i articles reenumerats per la Llei 16/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat (DOGV núm. 8169, de 14 de novembre de 2017).

contractació hauria d'haver realitzat les previsions oportunes, a fi de programar aquestes contractacions i haver-ne efectuat la licitació conformement als principis establerts en l'article 1 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.3).

Els esmentats incompliments significatius es completen amb altres circumstàncies d'interès que s'han posat de manifest en la fiscalització realitzada, que es recullen en l'apèndix 1 de l'informe.

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern* i amb les normes tècniques de fiscalització aprovades pel Consell de la Sindicatura de Comptes recollides en el *Manual de fiscalització* de la institució. Les nostres responsabilitats, d'acord amb aquestes normes, es descriuen més avant en la secció "Responsabilitat de la Sindicatura de Comptes" del nostre informe.

Som independents de l'EPSAR, de conformitat amb els requeriments d'ètica i protecció de la independència que són aplicables a la nostra auditoria de compliment, segons exigeix l'article 8 de l'LSC i la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria dels òrgans de control extern.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a fonamentar la nostra opinió amb excepcions sobre el compliment de la legalitat en l'activitat contractual.

3. RESPONSABILITAT DEL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ EN RELACIÓ AMB ELS COMPTES ANUALS I AMB EL COMPLIMENT DE LA LEGALITAT

L'òrgan de govern i administració de l'EPSAR és el Consell d'Administració, amb les competències que figuren assignades en els seus estatuts. Aquest òrgan ha de garantir que les activitats de contractació i la informació relacionada reflectida en els comptes anuals de l'EPSAR resulten conformes amb les normes aplicables. És responsable, així mateix, d'establir els sistemes de control intern que consideren necessaris per a garantir que aquestes activitats estiguen lliures d'incompliments legals.

El Consell d'Administració és responsable de formular els comptes anuals, de manera que expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, de l'execució del seu pressupost i dels resultats de l'entitat, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a aquesta, que s'identifica en la nota segona de la memòria dels comptes anuals, i del control intern que consideren necessari per a permetre la preparació de comptes anuals lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

4. RESPONSABILITAT DE LA SINDICATURA DE COMPTES

El nostre objectiu ha sigut obtenir una seguretat raonable que l'activitat en la gestió contractual duta a terme en l'exercici 2021 per l'EPSAR ha estat lliure d'incompliments significatius.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat, però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització dels òrgans de control extern* i amb les normes tècniques de fiscalització recollides en el *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes sempre detecte un incompliment significatiu quan existisca. Els incompliments poden ser deguts a frau o error i es consideren materials aplicant els criteris establits en el manual esmentat.

Com a part d'una auditoria de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització dels òrgans de control extern* apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. En aquest sentit també:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incompliments significatius, deguts a frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per a respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per a proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar un incompliment significatiu a causa de frau és més elevat que en el cas que siga degut a error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat.
- Avaluem si els procediments aplicats són adequats.

Ens hem comunicat amb la gerència de l'EPSAR en relació, entre altres qüestions, amb l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificada i les constatacions significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

En combinació amb l'auditoria de compliment de legalitat, s'ha dut a terme un control formal de la rendició dels comptes anuals de l'exercici 2021, amb la finalitat de comprovar-ne l'adequada formalització, aprovació i rendició. La revisió efectuada s'ha limitat bàsicament a l'aplicació de procediments analítics i activitats d'indagació. No s'ha dut a terme una auditoria financera, per la qual cosa les conclusions del treball proporcionen només seguretat limitada.

5. CONCLUSIONES DEL CONTROL FORMAL DE LA RENDICIÓ DE COMPTES

Els aspectes més significatius relacionats amb la revisió, realitzada amb l'abast que es descriu en l'apèndix 2 d'aquest informe, de l'adequada formalització, aprovació i rendició dels comptes anuals de l'EPSAR de l'exercici 2021, es recullen a continuació:

- a) L'EPSAR ha preparat els estats dels comptes anuals relatius a l'exercici 2021, inclosa la memòria, d'acord amb l'article 254.1 de l'LSCA² i el PGC;³ encara que d'acord amb la seua naturalesa jurídica hauria d'haver aplicat el PGCP.⁴ Amb la finalitat de garantir el compliment de la normativa aplicable és imprescindible que l'EPSAR promoga totes les accions que estiguen al seu abast, a fi de garantir que totes les seues operacions econòmiques es registren d'acord amb el PGCP esmentat.
- b) Aquests comptes anuals els va formular el gerent d'EPSAR el dia 23 de març de 2022, dins del termini previst en l'article 132.1 de l'LHP.⁵
- c) Els comptes anuals van ser aprovats pel Consell d'Administració en data 7 d'abril de 2022 i es van presentar en la Sindicatura de Comptes pel conseller d'Hisenda i Model Econòmic, en data 29 de juny de 2022, dins del termini legal previst en l'article 136.1 de l'LHP.

6. RECOMANACIONS

Com a resultat del treball de fiscalització i d'acord amb el que s'estableix en l'article 12 de l'LSC, convé efectuar les recomanacions següents, que han de tindre en compte la gerència i el Consell d'Administració de l'EPSAR, amb la finalitat de millorar la gestió administrativa en matèria de contractació:

- a) L'EPSAR hauria d'establir l'obligació de sol·licitar una manifestació escrita als membres que integren les meses de contractació, així com als signants dels informes de valoració de les propostes quantificables per mitjà judicis de valor, en què es deixe constància que no concorre en ells cap conflicte d'interessos que pugua comprometre la seua imparcialitat i independència; a més del compromís de posar en coneixement de l'òrgan de contractació, de manera immediata, qualsevol potencial conflicte d'interessos que pugua produir-se en qualsevol fase del procediment en què participe, en el sentit expressat en l'article 64.2 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.1).

² Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital.

³ Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat.

⁴ Ordre EHA/1037/2010, de 13 d'abril, per la qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat Pública.

⁵ Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions.

- b) L'EPSAR hauria de garantir que els informes tècnics de valoració dels criteris avaluable de manera automàtica emesos pel departament de projectes, obres i explotacions s'emeten en terminis raonables, a fi de no retardar els procediments (apèndix 1, apartat 5.1).
- c) L'EPSAR hauria d'integrar en els expedients de contractació tota la documentació relativa a aquests i no únicament l'existent fins a la formalització del contracte. En aquest sentit, l'òrgan responsable de la contractació hauria d'establir els mecanismes necessaris per a detectar els moments en què vencen els terminis relatius a l'execució (apèndix 1, apartat 5.1).
- d) És necessari que els PPT continguin les característiques tècniques que han de complir els béns objecte del contracte, així com, en els contractes d'obra, referència expressa a les característiques que hagen de tindre els materials, a fi de garantir que es pugui accedir a aquesta informació, en compliment del principi de publicitat establert en l'article 1 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.1).
- e) Els informes de control intern en què es comproven les actuacions preparatòries dels contractes, que són prèvies a l'aprovació dels expedients, a fi de verificar el compliment adequat dels procediments i de la normativa aplicable, han de ser emesos per l'auditor intern de l'EPSAR (apèndix 1, apartat 5.1).
- f) En els diversos expedients de contractació que promoga, l'EPSAR ha de garantir que es produïska una concurrència efectiva de licitadors, que permeti el compliment del principi de lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa, regulats en l'article 1.1 de l'LCSP (apèndix 1, apartat 5.2).
- g) En compliment de les disposicions dels PCAP, l'EPSAR ha de deixar constància en els expedients administratius que l'adjudicatari ha satisfet les despeses relatives a les taxes que resulten necessàries per a l'execució de les prestacions contractades i el pagament de les quals ha assumit (apèndix 1, apartat 5.2).

APÈNDIX 1

Fiscalització de la contractació

1. NATURALESA JURÍDICA DE L'EPSAR I NORMATIVA PRINCIPAL APLICABLE A L'ÀREA DE CONTRACTACIÓ

L'EPSAR és una entitat de dret públic de la Generalitat, de les previstes en els articles 2.3.a.3r i 3.1.c, de l'LHP, pertanyent al sector públic instrumental i integrada en el sector públic administratiu de la Generalitat, conforme s'indica en l'article 14.1 de l'LSAR⁶.

D'acord amb la seua condició, l'EPSAR és una entitat amb personalitat jurídica pròpia i independent de la Generalitat, amb plena capacitat jurídica. Està subjecta a l'ordenament jurídic privat i gaudeix d'autonomia en la seua organització, així com de patrimoni propi per al compliment dels seus fins, sense perjudici del que s'estableix per l'LSAR, per l'LHP i per la legislació general aplicable.

En la fiscalització de la contractació de l'exercici 2021, la principal norma d'aplicació ha sigut l'LCSP i per a la qualificació de la naturalesa jurídica de l'EPSAR, d'acord amb l'article 3.2 de l'LCSP, s'ha de tindre en compte que tenen la consideració d'administracions públiques les entitats del sector públic que, tenint la consideració de poders adjudicadors i estant vinculades a una o diverses administracions públiques o dependents d'aquestes, no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat, de conformitat amb el Sistema Europeu de Comptes.

En virtut del precepte legal esmentat es considera que l'EPSAR posseeix les condicions necessàries per a tenir la consideració d'Administració pública a l'efecte de l'LCSP, per la qual cosa la seua actuació en l'àmbit de la contractació pública s'ha de regir específicament per les normes que conté el llibre segon d'aquest text legal, "Dels contractes de les administracions públiques", que agrupa els articles 115 a 315 de l'LCSP, així com per les normes comunes a totes les entitats del sector públic previstes en aquesta llei.

Juntament amb l'LCSP es considera també normativa bàsica principal en matèria de contractació d'aplicació a l'EPSAR, en allò que no s'oposen a aquella, l'RLCSP⁷ i l'RGLCAP.⁸

2. ALTRES NORMES D'APLICACIÓ

En la mesura en què l'EPSAR és una entitat integrada en el sector públic instrumental de la Generalitat, està subjecta a les disposicions següents, que completen el marc jurídic general aplicable a la contractació:

⁶ Llei 2/1992, de 26 de març, del Govern Valencià, de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana.

⁷ Reial Decret 817/2009, de 8 de maig, pel qual es desplega parcialment la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic.

⁸ Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

- Llei 4/2020, de 30 de desembre, de Pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2021.
- Llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana.
- Llei 1/2013, de 21 de maig, de Mesures de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional de la Generalitat.
- Decret Llei 1/2011, de 30 de setembre, del Consell, de Mesures Urgents de Règim Economicofinancer del Sector Públic Empresarial i Fundacional (articles 12 i 13).
- Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.
- Decret 16/2012, de 20 de gener, del Consell, pel qual es distribueixen competències en matèria de contractació centralitzada en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, les seues entitats autònomes i els ens del sector públic empresarial i fundacional de la Generalitat, i es crea la Central de Compres de la Generalitat.
- Ordre 11/2013, de 17 juny, de la Conselleria d'Hisenda i Administració Pública, per la qual es dicten les normes de funcionament i comunicació de dades al Registre Oficial de Contractes de la Generalitat.
- Acord d'11 de juliol de 2018, del Consell de la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana, pel qual s'aprova la instrucció relativa al subministrament d'informació sobre la contractació de les entitats del sector públic valencià, tant autonòmic com local.
- Acord de 27 de gener de 2017, del Consell, pel qual s'estableixen instruccions per a donar publicitat a determinats contractes no subjectes a regulació harmonitzada.
- Acord de 12 de març de 2010, de la Junta Superior de Contractació Administrativa de la Generalitat, pel qual es dispensa de constitució de garantia provisional els contractes subscrits pel sector públic instrumental.

3. CONTRACTES FORMALITZATS EN L'EXERCICI 2021

L'anàlisi dels contractes formalitzats per l'EPSAR en l'exercici 2021 ha permés elaborar el quadre següent, en què s'indica el nombre i import dels contractes que han sigut formalitzats en l'exercici 2021, detallats per tipus i procediment d'adjudicació, exclosos els menors, amb les xifres expressades en euros.

Quadre 1. Contractes formalitzats

Tipus de contractes	Procediments d'adjudicació/tramitació	Import adjudicació en euros (IVA exclòs)		Contractes	
		Import	%	Nre.	%
Obres	Obert	15.447.749	77,3%	2	18,2%
	Obert simplificat/Ordinària	4.243.936	21,2%	8	72,7%
	Adjudicació directa/Emergència	297.458	1,5%	1	9,1%
	Subtotal	19.989.143	100,0%	11	100,0%
Serveis	Obert	878.556	76,8%	6	31,6%
	Acord marc	30.000	2,6%	1	5,3%
	Negociat/Negociat sense publicitat	64.336	5,6%	3	15,8%
	Obert simplificat/Ordinària	151.748	13,3%	8	42,1%
	Adjudicació directa/Emergència	19.590	1,7%	1	5,3%
	Subtotal	1.144.230	100,0%	19	100,0%
Subministraments	Acord marc	22.514	10,1%	1	20,0%
	Negociat/Negociat sense publicitat	49.986	22,3%	1	20,0%
	Obert simplificat/Ordinària	151.439	67,6%	3	60,0%
	Subtotal	223.939	100,0%	5	100,0%
Total		21.357.312		35	

4. EXPEDIENTS DE CONTRACTACIÓ REVISATS

A fi d'analitzar la tramitació adequada dels contractes formalitzats en l'exercici 2021, s'han seleccionat per a fer-ne la revisió els contractes que es detallen en el quadre següent, en què les xifres s'expressen en euros, que representen un 93,1% de l'import total formalitzat en l'exercici.

Quadre 2. Contractes analitzats

Núm. de contracte	Tipus de contracte	Objecte del contracte	Procediment d'adjudicació/ Tramitació	Import adjudicació (sense IVA)
2021/SA/0003	Subministraments	Subministrament i instal·lació d'equips i materials per a l'establiment del CPD de l'EPSAR en les noves oficines a València	Obert simplificat/ ordinari	54.166
2021/EL/0011	Obres	Obres d'emergència per a la reparació del sobreexidor submarí de Vera (València)	Adjudicació directa/ emergència	297.458
2019/GV/0005	Obres	Obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals (FEDER)	Obert/ ordinari	14.506.646
2019/SA/0007	Serveis	Direcció de les obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals (FEDER)	Obert/ ordinari	381.000
2019/EL/0021	Obres	Obres de finalització de les obres de construcció del tractament terciari de l'EDAR d'Alcoi (Alacant) per a reutilització de les aigües per a ús industrial	Obert simplificat/ ordinari	1.719.102
2019/GV/0023	Obres	Obres de construcció de la nova EDAR de Beniatjar (València)	Obert simplificat/ ordinari	435.187
2020/SA/0032	Subministraments	Subministrament i instal·lació de mòduls d'higiene portàtils en deu instal·lacions de sanejament i depuració de les comarques del Comtat i la Marina Alta d'Alacant	Obert simplificat/ ordinari	57.490
2019/SA/0019	Serveis	Redacció del projecte de construcció de les obres de renovació dels col·lectors generals de la Pobla de Farnals (València)	Obert/ ordinari	133.000
Total mostra				19.877.129

El treball realitzat ha consistit a comprovar l'adequació de la tramitació dels contractes a la normativa aplicable en les fases de preparació, selecció del contractista i adjudicació, efectes, compliment i extinció del contracte, així com l'anàlisi dels documents justificatius i la comptabilització adequada de la despesa. S'ha fet un èmfasi especial en l'anàlisi dels criteris d'adjudicació dels contractes.

En el marc de la fiscalització realitzada, s'ha revisat també una mostra dels contractes menors formalitzats per l'EPSAR, d'acord amb l'LCSP.

L'anàlisi efectuada ha posat de manifest determinats incompliments significatius de la normativa aplicable, que s'han descrit en l'apartat 2 de l'Informe, referit a la fiscalització de la contractació. Altres aspectes i observacions derivats de la revisió de la contractació, que els responsables de l'EPSAR també hauran de tindre en compte, es comenten en els apartats següents.

5. OBSERVACIONS SOBRE ELS CONTRACTES FORMALITZATS EN 2021

D'acord amb l'LSAR, l'òrgan de contractació competent dels contractes analitzats és el president del Consell d'Administració de l'EPSAR, que té delegades les competències en la vicepresidència i el gerent, en funció del seu import, d'acord amb la seua resolució de 9 de juliol de 2012.

Els incompliments i observacions de caràcter general que es refereixen a tots els expedients revisats, o bé a un nombre significatiu d'aquests, són els següents, dividint les incidències segons la fase del contracte a què corresponen.

5.1. Incompliments i observacions de caràcter general

a) Respecte a la fase de preparació dels contractes

- En gran part dels contractes fiscalitzats no es justifiquen adequadament les condicions especials d'execució del contracte i la fórmula matemàtica per a la seua aplicació. A més, s'incompleix l'obligació formal exigida en l'article 100.2 de l'LCSP respecte del desglossament del pressupost base de licitació en el PCAP amb indicació expressa de costos directes i indirectes i altres despeses eventuais calculades per a la seua determinació. Addicionalment, s'incompleix també l'article 101.5 de l'LCSP sobre l'obligació de consignar els mètodes de càlcul seguits per a determinar el valor estimat.
- En els expedients no hi ha constància que s'hagen desenvolupat procediments orientats a previndre, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguem sorgir en els procediments de licitació, amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors, com exigeix l'article 64 de l'LCSP.
- L'EPSAR no té establits mecanismes que garantisquen que les persones que han participat en la redacció dels PPT no participen en les meses de contractació, en compliment del que es disposa en l'article 326.5 de l'LCSP. Així mateix, es considera que hauria d'establir-se l'obligació de sol·licitar una manifestació escrita per part dels membres que integren les meses de contractació, així com dels signants dels informes de valoració de les propostes quantificables per mitjà de judicis de valor, en què es deixara constància que no concorre en ells cap conflicte d'interessos que pugua comprometre la seua imparcialitat i independència; a més del compromís de posar en coneixement de l'òrgan de contractació, de manera immediata, qualsevol conflicte d'interessos potencial que poguera produir-se en qualsevol fase del procediment en què participen.
- En diversos dels contractes fiscalitzats es fixa com a condició especial d'execució el compliment del conveni col·lectiu d'aplicació a l'activitat que constitueix l'objecte del contracte. Si bé és cert que el compliment dels convenis col·lectius es troba en la llista d'exemples de condicions especials d'execució que aporta l'article 202.2 de

L'LCSP, en reiterades resolucions el Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals s'ha pronunciat expressament sobre aquest tema i ha afirmat que les obligacions legals establides per la legislació laboral d'observança preceptiva no són condicions especials d'execució perquè, a diferència d'aquestes, són obligacions legals, cosa que significa que s'apliquen i s'exigeixen *per se*. En aquest sentit, la mera referència o citació genèrica a les obligacions legals o convencionals laborals o socials no implica establir condició especial de cap execució, ja que falta el grau de concreció exigible, especialment si es tracta de condicions especials d'execució, l'incompliment de les quals és causa de resolució del contracte.

- D'acord amb l'article 68 de l'RGLCAP, els PPT han de contindre les característiques tècniques que hagen de reunir els béns objecte del contracte, així com, en els contractes d'obra, referència expressa a les característiques que hagen de tindre els materials. S'ha comprovat, no obstant això, que en els contractes d'obra la descripció detallada de l'objecte del contracte, així com dels treballs que cal realitzar i les característiques de l'obra que s'està licitant, no s'inclouen expressament dins dels PPT, sinó que aquests remetent a la pàgina web de l'EPSAR des de la qual els licitadors poden descarregar el projecte. En conseqüència, el projecte en si mateix no es troba publicat en el perfil del contractant. D'acord amb l'article 63.1 de l'LCSP, tota la informació continguda en els perfils de contractant estarà accessible durant un temps no inferior a 5 anys, no obstant això, ja no és possible accedir a la informació continguda en l'esmentat projecte, al no haver-se publicat en el perfil del contractant i tampoc trobar-se publicat actualment en la pàgina web de l'EPSAR, fets que incompleixen el principi de publicitat establert en l'article 1 de l'LCSP.
 - El subdirector general de personal i règim econòmic i financer emet un informe de control intern, en què es comproven les actuacions preparatòries dels contractes, que són prèvies a l'aprovació de l'expedient. En aquest sentit, i atès que, des del mes d'abril de 2021, l'EPSAR ha cobert el lloc d'auditor intern, es considera que ha de ser aquest qui realitzi les comprovacions pertinents, amb la finalitat de verificar el compliment adequat dels procediments i de la normativa que afecta l'EPSAR, d'acord amb l'article 9.2.c de l'RDLMU.⁹
- b) Pel que fa a la fase d'adjudicació dels contractes, s'han detectat les incidències següents:
- Les meses de contractació estan compostes, en tots els expedients, per un president, un secretari i quatre vocals, tots designats per l'òrgan de contractació. Entre els vocals figura un empleat del departament jurídic i un altre del de gestió econòmica, per la qual cosa es compleix l'article 21.2 de l'RLCSP. Cal indicar, no obstant això, que es nomenen, en general, diversos suplents per cada un dels membres titulars de la mesa i que, en molts dels actes, la mesa es constitueix pels suplents, tant del president, com del secretari i els vocals. Entre els actes rellevants

⁹ Decret Llei 1/2011, de 30 de setembre, del Consell, de Mesures Urgents de Règim Economicofinancer del Sector Públic Empresarial i Fundacional.

de la mesa de contractació realitzats per suplents es troba l'obertura de les proposicions o la proposta d'adjudicació. Aquest fet suposa que es desvirtue la composició original de la mesa en el procediment, i això fa que, en la pràctica, en els diferents actes en què participa la mesa de contractació aquesta es componga de persones diferents amb desconeixement dels actes produïts anteriorment.

- De manera generalitzada s'incompleix el termini per a formular la proposta d'adjudicació per part de la mesa de contractació i la posterior resolució d'adjudicació per part de l'òrgan de contractació pel fet que se sol·licita informe tècnic de valoració dels criteris avaluable de manera automàtica com a pas previ a formular la proposta d'adjudicació. El departament de projectes, obres i explotacions que emet l'informe tarda molt de temps a emetre la seua valoració, la qual cosa retarda els procediments. L'EPSAR hauria de garantir que aquests informes s'emeten en un termini raonable, encara que sempre podria ometre aquest tràmit en els supòsits en què el càlcul per a la valoració de les ofertes siga molt simple, amb la finalitat d'agilitar els procediments, atés que té caràcter facultatiu d'acord amb l'article 157.5 de l'LCSP.
- A través de la comprovació dels anuncis de licitació s'ha observat que en la majoria dels casos no es compleixen les dates d'obertura dels sobres amb la documentació administrativa i oferta econòmica que esmenta l'anunci, de manera que es procedeix a l'obertura en data posterior. Aquest tema adquireix major rellevància quan el mateix anunci qualifica l'obertura del sobre econòmic d'acte públic. No s'ha pogut comprovar, en cap cas, que el canvi de data s'haja publicat en el perfil de contractant.

5.2. Incompliments i observacions referits a cada un dels contractes revisats

A continuació, es detallen de manera individual les consideracions sobre cada un dels contractes seleccionats en la mostra.

- a) Contracte núm. 2021/SA/0003, subministrament i instal·lació d'equips i materials per a l'establiment del CPD de l'EPSAR en les noves oficines a València.

Es tracta d'un contracte de subministraments, amb un valor estimat de 59.900 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert simplificat que regula l'article 159 de l'LCSP.

S'estableix com a únic criteri d'adjudicació el preu i únicament s'ha presentat una oferta vàlida, que ha resultat adjudicatària del contracte, i l'EPSAR ha desenvolupat el procediment de manera adequada.

- b) Contracte núm. 2021/EL/0011, obres d'emergència per a la reparació del sobreeixidor submarí de Vera.

Es tracta d'un contracte d'obres, amb un valor estimat de 73.533 euros, tramitat amb caràcter d'emergència i el contracte es formalitza amb el contractista el 6 d'abril de 2021, ampliant-se la declaració d'emergència el 29 de juliol de 2021, la qual cosa ha suposat un augment del preu del contracte en 223.925 euros. Igualment, també s'ha produït una ampliació del termini d'execució estimat inicialment per a l'execució de les obres de dos mesos i cinc dies.

La tramitació d'emergència es regula en l'article 120 de l'LCSP i es caracteritza per concedir la possibilitat legal excepcional a l'òrgan de contractació d'adjudicar directament un contracte, sense seguir els principis generals de publicitat i igualtat de tracte dels operadors econòmics, principis en què es fonamenta la contractació pública. Es tracta d'unes facultats que s'atribueixen en casos molt excepcionals, que s'enuncien en la mateixa LCSP.

En aquest sentit, cal indicar que la decisió de tramitar el contracte per emergència s'empara en un informe del Departament de Projectes, Obres i Explotacions, emés el 9 de març de 2021 per un tècnic d'aquest departament i es fonamenta en l'existència d'un trencament en el sobreeixidor de l'emissari de Vera pròxim a la vora.

El contracte es va adjudicar finalment de manera directa al contractista decidit per l'òrgan de contractació, després de la sol·licitud de tres ofertes a diverses empreses, seguint la tramitació d'emergència. En aquest context, es considera que l'EPSAR hauria d'haver sol·licitat als seus serveis jurídics l'emissió d'un informe, a fi de fonamentar la decisió d'aprovar l'expedient pel procediment d'emergència..

En data 2 de març de 2022 es va signar l'acta de recepció de l'obra i està pendent de rebre's la certificació final d'obra, per a la qual cosa hi ha un termini de recepció de tres mesos des de l'acta de recepció. En la data d'elaboració d'aquest informe, únicament s'han registrat certificacions d'obra per 140.667 euros i l'última certificació és de novembre de 2021.

- c) Contracte núm. 2019/GV/0005, obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals.

Es tracta d'un contracte SARHA d'obres, amb un valor estimat de 20.920.913 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert.

S'estableixen diversos criteris d'adjudicació; d'una banda, es valora amb un màxim de 20 punts sobre 100 quatre criteris dependents de judicis de valor, que són els següents:

- Descripció de les interferències i serveis afectats (5 punts).
- Proposta per a la minimització de les interferències i afeccions (5 punts).

- Descripció i adequació del procés constructiu proposat (5 punts).
- Diagrama de Gantt. Contingut i grau de detall (5 punts).

Els criteris avaluables de manera automàtica es puntuen amb un màxim de 80 punts i són els següents:

- Proposició econòmica (50 punts).
- Increment del termini de garantia de l'obra (6 punts).
- Nombre d'obres similars efectuades pel cap d'obra i el responsable d'equips electromecànics en els últims 15 anys (10 punts).
- Titulacions universitàries del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Estabilitat en el lloc de treball del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Distintiu ambiental dels vehicles que utilitzarà l'equip tècnic (2 punts).
- Compromís de realitzar la gestió mediambiental de l'obra d'acord amb el sistema de gestió ambiental UNE-EN ISO 14001 o similar, i la seua certificació (4 punts).

En relació amb els criteris d'adjudicació, convé efectuar les consideracions següents:

- Hi ha una posició inequívoca que no resulta conforme amb la legislació de contractes establir criteris d'adjudicació que estiguen vinculats amb les característiques pròpies de l'empresari, sinó que, en tot cas, han d'estar relacionats directament amb l'objecte mateix del contracte. És a dir, la selecció de l'oferta ha de basar-se en l'objecte del contracte i de la prestació oferida, i no en característiques o aspectes intrínsecs del subjecte oferent.
- D'acord amb això, s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP.
- S'ha observat, addicionalment, que el licitador que ha esdevingut adjudicatari era el que major puntuació ha obtingut dels criteris de titulacions universitàries.

La mateixa configuració dels criteris d'adjudicació i l'examen de les puntuacions porta a sostindre que aquests dos criteris, encara que només reben una ponderació teòrica de 14 punts, han resultat en la pràctica decisius en l'adjudicació final, atés que les diferències de puntuació reals que genera entre els licitadors són superiors a les diferències del criteri preu, el qual, encara que rep una ponderació teòrica de 50 punts, origina escasses diferències entre licitadors. Prova d'aquesta circumstància és que la

millor proposta obté una valoració de 50 punts en el criteri preu i la pitjor proposta obté una valoració de 44,03 punts.

En conseqüència, el fet que s'haja introduït el criteri esmentat, que finalment ha resultat determinant per a l'adjudicació, que només complia íntegrament l'adjudicatari, no permet concloure que s'haja seguit un procediment objectiu en l'adjudicació, en compliment dels principis regulats en l'article 1.1 de l'LCSP d'igualtat de tracte i no discriminació entre licitadors.

D'altra banda, d'acord amb l'apartat 25.6 dels PCAP, són a compte del contractista les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat, per prestació de treballs facultatius de replanteig, direcció, inspecció, revisió de preus o liquidació d'obres gestionades per la Generalitat i el seu sector públic; autoritzacions, permisos i llicències que resulten necessaris per a l'execució de la prestació contractada. No es té constància que l'EPSAR haja acreditat el pagament d'aquestes despeses i s'hauria d'haver deixat constància en l'expedient que el contractista ha satisfet aquestes despeses o que n'està exempt. En aquest sentit, encara que en les certificacions d'obres consta que s'han abonat determinades taxes, no s'indica a quines corresponen i es considera convenient que es deixe constància en l'expedient de quines són les taxes, permisos o llicències que ha abonat el contractista, en quins supòsits es trobaven exempts i si en queda algun pendent de pagament.

- d) Contracte núm. 2019/SA/0007, direcció de les obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals.

Es tracta d'un contracte SARHA de serveis, amb un valor estimat de 720.000 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert. Les parts contractants formalitzen el contracte el 20 de setembre de 2021.

S'estableixen diversos criteris d'adjudicació. D'una banda, es valoren amb un màxim de 15 punts sobre 100 dos criteris dependents de judicis de valor, que són aquests:

- Anàlisi del projecte constructiu (8 punts).
- Millores tècniques proposades al projecte constructiu (7 punts).

Els criteris avaluables de manera automàtica es puntuen amb un màxim de 85 punts:

- Proposició econòmica (45 punts).
- Nombre de treballs similars efectuats pel director d'obra, responsable d'obra civil i responsable d'equips electromecànics en els últims 15 anys (18 punts).
- Dedicació addicional del personal tècnic adscrit a la direcció d'obra (11 punts).
- Titulacions universitàries de l'equip tècnic (3 punts).
- Estabilitat en el lloc de treball de l'equip tècnic (3 punts).

- Distintiu ambiental dels vehicles que utilitzarà l'equip tècnic (2 punts).
- Compromís de realitzar la gestió mediambiental de l'obra d'acord amb al sistema de gestió ambiental UNE-EN ISO 14001 o similar, i la seua certificació (3 punts).

En relació amb els criteris d'adjudicació, convé efectuar les consideracions següents:

- Igual que s'ha comentat respecte al contracte núm. 2019/GV/0005, cal indicar que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP.
 - En aquest sentit, igual que succeeix en l'expedient anterior, les diferències de puntuació reals que es generen entre els licitadors en criteris que no estan basats en l'objecte del contracte i de la prestació oferida, són superiors a les diferències del criteri preu, el qual, encara que rep una ponderació teòrica de 45 punts, origina escasses diferències entre licitadors. Prova d'aquesta circumstància és que la millor proposta obté una valoració de 45 punts en el criteri preu i la pitjor proposta obté una valoració de 41,95 punts.
 - El contracte s'ha formalitzat set mesos després de l'adjudicació d'aquest, amb posterioritat al termini establert en l'article 153.3 de l'LCSP.
 - La mesa de contractació acorda, per unanimitat dels seus membres, estimar acceptable la proposta del contractista per a la substitució de la persona encarregada d'exercir el càrrec de coordinador de seguretat i salut, per garantir en l'equip de direcció de les obres una organització i qualitat equivalent a l'oferida inicialment. Cal indicar que entre els criteris d'adjudicació se n'inclou algun relacionat amb la persona substituïda i que l'acta de la mesa està signada només per suplents.
 - El 2 de desembre notifiquen al licitador perquè presente documentació justificativa, fet que incompleix el termini previst en l'article 150.2 de l'LCSP.
 - En la data d'elaboració d'aquest informe (juliol de 2022) únicament s'han presentat factures per 21.485 euros.
- e) Contracte núm. 2019/EL/0021, obres de finalització de les obres de construcció del tractament terciari de l'EDAR d'Alcoi (Alacant) per a reutilització de les aigües per a ús industrial.

Es tracta d'un contracte d'obres, amb un valor estimat d'1.956.638 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert simplificat que regula l'article 159 de l'LCSP.

S'estableixen diversos criteris d'adjudicació. D'una banda, es valora amb un màxim de 20 punts sobre 100 quatre criteris dependents de judicis de valor, que són aquests:

- Descripció de les interferències i serveis afectats (5 punts).
- Proposta per a la minimització de les interferències i afeccions (5 punts).
- Descripció i adequació del procés constructiu proposat (5 punts).
- Diagrama de Gantt. Contingut i grau de detall (5 punts).

Els criteris avaluable de manera automàtica es puntuen amb un màxim de 80 punts:

- Proposició econòmica (50 punts).
- Increment del termini de garantia de l'obra (6 punts).
- Nombre d'obres similars efectuades pel cap d'obra i el responsable d'equips electromecànics en els últims 15 anys (10 punts).
- Titulacions universitàries del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Estabilitat en el lloc de treball del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Distintiu ambiental dels vehicles a utilitzar per l'equip tècnic (2 punts).
- Compromís de realitzar la gestió mediambiental de l'obra d'acord amb el sistema de gestió ambiental UNE-EN ISO 14001 o similar, i la seua certificació (4 punts).

Igual que s'ha comentat en altres contractes revisats, cal indicar que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP.

En aquest sentit, es reitera que les diferències de puntuació reals que es generen entre els licitadors, en els criteris que no estan basats en l'objecte del contracte i de la prestació oferida, són similars a les diferències del criteri preu, el qual, encara que rep una ponderació teòrica de 50 punts, origina diferències escasses entre licitadors.

Igual que s'ha comentat en el contracte núm. 2019/GV/0005, l'EPSAR hauria de deixar constància en l'expedient que el contractista ha satisfet les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat, autoritzacions, permisos i llicències que resulten necessaris per a l'execució de la prestació contractada o bé si n'està exempt.

f) Contracte núm. 2019/GV/0023, obres de construcció de la nova EDAR de Beniatjar (València).

Es tracta d'un contracte d'obres, amb un valor estimat de 532.404 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert simplificat que regula l'article 159 de l'LCSP.

S'estableixen únicament criteris d'adjudicació avaluables de manera automàtica i se'ls assigna la puntuació següent:

- Proposició econòmica (70 punts).
- Increment del termini de garantia de l'obra (8 punts).
- Nombre d'obres similars efectuades pel cap d'obra i el responsable d'equips electromecànics en els últims 15 anys (10 punts).
- Titulacions universitàries del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Estabilitat en el lloc de treball del cap d'obra i del responsable d'equips electromecànics (4 punts).
- Distintiu ambiental dels vehicles que utilitzarà l'equip tècnic (2 punts).
- Compromís de realitzar la gestió mediambiental de l'obra d'acord amb el sistema de gestió ambiental UNE-EN ISO 14001 o similar, i la seua certificació (2 punts).

En relació amb els criteris d'adjudicació, convé efectuar consideracions idèntiques a les ja esmentades per al contracte núm. 2019/GV/2005 respecte al fet que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP.

No obstant això, els criteris no directament relacionats amb l'objecte del contracte no van ser decisius en la selecció de l'adjudicatari, ja que finalment se li va adjudicar al licitador que havia presentat la millor oferta econòmica entre els set licitadors que s'hi van presentar, amb un import d'adjudicació de 435.187 euros.

D'altra banda, cal significar que la proposta d'adjudicació del contracte s'efectua onze mesos després de l'obertura de les ofertes dels licitadors, el que sobrepassa àmpliament el termini legal establert en l'article 158.2 de l'LCSP, que conté les regles específiques per als procediments oberts simplificats, segon el qual, després de l'obertura del sobre que conté l'oferta i en la mateixa sessió, la mesa de contractació procedirà a realitzar la proposta d'adjudicació. Resulta, a més, cridanera aquesta demora, tenint en compte que tots els criteris s'avaluen automàticament i no implica un examen subjectiu detallat de criteris dependents de judicis de valor. L'adjudicació del contracte per part de l'òrgan de contractació també es va realitzar amb retard, ja

que es va realitzar un mes i mig després de la proposta de la mesa de contractació, excedint novament el termini marcat en l'article 159 de l'LCSP.

Per la seua banda, la formalització del contracte també es va realitzar amb una demora d'un mes, respecte al termini fixat en l'article 153.3 de l'LCSP.

Respecte a l'execució, l'obra va començar amb un mes de retard en estendre's l'acta de comprovació del replanteig excedint el termini establert en l'article 237 de l'LCSP. A pesar del retard, no es té constància que cap de les parts instara la resolució del contracte recollida en l'article 245.a de l'LCSP.

En la data de la fiscalització s'havien formulat dues suspensions temporals parcials de l'obra pels motius que s'exposen a continuació i amb les circumstàncies que es detallen:

- La primera suspensió temporal parcial es va produir a causa de la falta de disposició dels terrenys per a instal·lar les torres de mitjana tensió i realitzar el vol del cablejat elèctric. Crida especialment l'atenció que aquesta suspensió s'aprovara amb efectes des de l'endemà de la signatura de l'acta de comprovació del replanteig, a pesar que en aquesta acta es fa constar expressament que en el moment del replanteig es disposava de la totalitat dels terrenys necessaris per a l'execució de les obres i cap de les parts va formular reserva ni cap objecció. En la data de revisió del contracte encara no s'havia alçat la suspensió temporal parcial pel motiu esmentat.
- La segona suspensió temporal parcial es va produir amb motiu de la no disponibilitat del permís de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer per a executar els treballs de construcció del filtre verd i el retard en la recepció dels equips principals de l'obra. L'aspecte destacable d'aquesta suspensió és que s'estén acta de suspensió temporal parcial el mateix dia que s'aprova l'acta d'alçament d'aquesta suspensió, pel fet que quan les dues actes se signen ja s'havien rebut els equips que es necessitaven per a continuar. Aquesta segona suspensió parcial dona origen a l'aprovació d'una pròrroga del contracte de 55 dies, que és el temps transcorregut entre la data des de la qual se sol·licita la suspensió i la data en què es reben els equips. La pròrroga va ser aprovada per l'òrgan de contractació i comunicada al Registre Oficial de Contractes de la Generalitat.

Igual que s'ha comentat en els contractes d'obres revisats anteriorment, l'EPSAR hauria de deixar constància en l'expedient que el contractista ha satisfet les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat, autoritzacions, permisos i llicències que resulten necessaris per a l'execució de la prestació contractada o bé si n'estan exempts.

- g) Contracte núm. 2020/SA/0032, subministrament i instal·lació de mòduls d'higiene portàtils en deu instal·lacions de sanejament i depuració de les comarques del Comtat i la Marina Alta d'Alacant.

Es tracta d'un contracte de subministraments, amb un valor estimat de 62.526 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment

obert simplificat que regula l'article 159 de l'LCSP. El contracte es formalitza el 16 de febrer de 2021.

S'estableixen únicament criteris d'adjudicació avaluable de manera automàtica i se'ls assigna la puntuació següent:

- Proposició econòmica (85 punts).
- Reducció del termini d'execució (10 punts).
- Increment del termini de garantia (5 punts).

Es van presentar quatre licitadors, dels quals un va ser descartat per no acreditar adequadament la solvència econòmica. Entre els tres licitadors restants finalment s'adjudica el contracte al que presenta l'oferta més econòmica.

Tant la proposta d'adjudicació per la mesa de contractació com l'adjudicació per l'òrgan de contractació es realitzen excedint els terminis reduïts que indica l'article 158.2 de l'LCSP.

- h) Contracte núm. 2019/SA/0019, redacció del projecte de construcció de les obres de renovació dels col·lectors generals de la Pobla de Farnals (València).

Es tracta d'un contracte de serveis amb un valor estimat de 182.323 euros, tramitat amb caràcter ordinari i per a l'adjudicació del qual s'ha seguit el procediment obert.

S'estableixen únicament criteris d'adjudicació avaluable de manera automàtica i se'ls assigna la puntuació següent:

- Proposició econòmica (49 punts).
- Nombre de treballs similars efectuats pels tècnics indicats en els últims 10 anys (25 punts).
- Dedicació addicional del personal tècnic adscrit a l'equip tècnic (10 punts).
- Titulacions universitàries de l'equip tècnic (7 punts).
- Estabilitat en el lloc de treball de l'equip tècnic (7 punts).
- Distintiu ambiental dels vehicles que utilitzarà l'equip tècnic (2 punts).

Es van presentar catorze licitadors, encara que finalment la selecció del contractista es va realitzar entre set pel fet que la resta dels licitadors van ser exclosos pels motius següents:

- Un licitador va ser exclòs després d'entregar la seua oferta fora de termini.

- Un licitador va ser exclòs en ser considerada la seua proposició econòmica anormalment baixa, amb tramitació prèvia del procediment establert en l'article 149 de l'LCSP.
- Cinc licitadors van ser descartats per no complir els requisits de solvència tècnica establerts en el PCAP.

En relació amb el requisit de solvència tècnica, s'ha comprovat que se n'ha produït un error d'interpretació, tant per alguns licitadors com per l'EPSAR, que inicialment va sol·licitar certificats d'acreditació de la solvència sobre la base d'un import, per a posteriorment concloure que es necessitava el doble de la quantia inicialment sol·licitada.

En aquest sentit, el PCAP establia com a criteri de solvència tècnica l'experiència en la realització de treballs del mateix tipus que els que constitueixen l'objecte del contracte, en un import anual acumulat durant l'any de major execució dels últims deu anys, per valor igual o superior al 50% de l'anualitat mitjana del contracte. En un primer moment, després de la revisió dels certificats aportats pels licitadors, l'òrgan de contractació va remetre comunicació als licitadors admesos provisionalment perquè esmenaren defectes o omissions esmenables detectades. Tal com s'ha pogut comprovar a través de la Plataforma de Contractacions del Sector Públic, en aquestes comunicacions, emeses el 20 de novembre de 2019, s'establia expressament la xifra de 91.162 euros com a requisit de solvència tècnica mínim exigít.

Atés que el contracte té una duració de 6 mesos, diversos licitadors van interpretar que l'anualitat mitjana del contracte coincidís amb el valor estimat d'aquest, de 182.323 euros i que, per tant, la xifra que s'havia de justificar era efectivament 91.162 euros, com el mateix òrgan de contractació va interpretar. A més, tant l'article 79.1 de l'LCSP com l'article 38 de l'RGLCAP afirmen que l'expressió de la quantia s'efectuarà per referència al valor estimat del contracte, quan la duració d'aquest siga igual o inferior a un any i per referència al valor mitjà anual d'aquest, quan es tracte de contractes de duració superior, per la qual cosa semblava raonable la interpretació realitzada per l'òrgan de contractació, a pesar que el PCAP establia literalment "50% de l'anualitat mitjana del contracte".

Cal fer notar, això no obstant, que quasi un any després, en data 21 de setembre de 2020, l'òrgan de contractació va realitzar una nova comunicació als licitadors en la qual se'ls requeria documentació addicional per a justificar una solvència tècnica mínima de 182.323 euros (el 50% de l'anualitat mitjana del contracte que, d'acord amb la mesa de contractació, havia de ser de 364.323 euros, calculat d'acord amb l'article 36.6 de l'RGLCAP).

Fruit d'aquest aclariment sobre com interpretar el requisit del PCAP, en van quedar exclosos tres licitadors que sí que complien el requisit inicialment comunicat per l'òrgan de contractació. No obstant això, a pesar de la confusió generada cap licitador va presentar recurs especial davant del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals.

D'altra banda, com ja s'ha comentat en relació amb altres contractes, de nou apareixen diversos criteris d'adjudicació intrínsecament relacionats amb l'oferent, com ara experiència o titulacions, que no estan prou justificats en l'expedient que contribuïsquen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP.

L'obertura de les proposicions s'efectua més d'un any després de la data de finalització del termini de presentació d'aquestes i sobrepassa àmpliament el termini legal de 20 dies establert en l'article 157.3 de l'LCSP. Posteriorment, 11 mesos després de l'obertura de les proposicions es realitza l'adjudicació del contracte, fet que incompleix el termini de 6 mesos establert en el PCAP.

5.3. Observacions sobre els contractes menors adjudicats en 2021

En virtut del que es preveu en l'article 118.1 de l'LCSP, es consideren contractes menors els contractes de valor estimat inferior a 40.000 euros, quan es tracte de contractes d'obres, o a 15.000 euros, quan es tracte de contractes de subministrament o de serveis, sense perjudici del que es disposa en l'article 229 de l'LCSP, en relació amb les obres, serveis i subministraments centralitzats en l'àmbit estatal.

Aquests contractes es caracteritzen perquè, segons disposa l'article 131.3 de l'LCSP, es poden adjudicar directament a qualsevol empresari amb capacitat d'obrar i que dispose de l'habilitació professional necessària per a realitzar la prestació, complint les normes establides en l'article 118 de l'LCSP.

La tramitació dels contractes menors exigirà, segons l'article 118.2 i 3 de l'LCSP, l'emissió d'un informe de l'òrgan de contractació que justifique de manera motivada la necessitat del contracte i que no se n'està alterant l'objecte amb la finalitat d'evitar l'aplicació dels llistats descrits anteriorment. Es requereix, així mateix, l'aprovació de la despesa i la incorporació a l'expedient de la factura corresponent.

L'òrgan competent per a l'adjudicació dels contractes menors en l'EPSAR és el gerent, d'acord amb la delegació de competències establida en la resolució de 9 de juliol de 2012 de la presidència del seu consell d'administració.

En relació amb les obligacions relatives a la publicitat, l'EPSAR publica els seus contractes menors en el Registre Oficial de Contractes de la Generalitat. S'ha comprovat que publica regularment la informació exigida legalment, referida al seu objecte, duració, l'import d'adjudicació i la identitat de l'adjudicatari, entre altra informació addicional.

En l'anàlisi d'una selecció de contractes menors adjudicats en 2021 s'ha comprovat que l'EPSAR, amb caràcter general, ha complert les exigències formals relatives al contingut dels expedients que indica l'article 118 de l'LCSP, encara que s'ha observat una sèrie d'incidències que s'haurien de resoldre i que es detallen a continuació.

Les principals incidències s'han detectat en l'anàlisi dels expedients de contractes menors següents durant l'any 2021.

Quadre 3. Resum de contractes menors analitzats

Número d'expedient	Tipus contracte	Concepte	Import adjudicació (sense IVA)
2021_CM_0007	Obres	Obres de reparació d'un tram del col·lector general 6 al seu pas pel poliesportiu del Puig (València) en el sistema de sanejament i depuració d'aigües residuals de l'Horta Nord-la Pobla de Farnals (València).	39.115
2021_CM_0036	Obres	Reparació del col·lector general entre la connexió del municipi d'Emperador i el pou de registre al municipi de Museros (València), en el sistema de sanejament i depuració d'aigües residuals de l'Horta Nord - la Pobla de Farnals (València).	39.589
2021_CM_0034	Obres	Obres de reparació i rehabilitació del col·lector de l'estació depuradora d'aigües residuals de Sueca - El Perelló (València).	39.500
2021_CM_0013	Serveis	Servei de manteniment de la pàgina web.	14.500
2021_CM_0010	Serveis	Servei de manteniment d'aplicacions web de depuració, dessaladores, registre i facturació electrònica.	8.700
2021_CM_0051	Serveis	Servei de posada en marxa del projecte pilot TDGOV i la presentació de sol·licituds de rectificació per fuites i sol·licituds d'instància general.	14.600
2021_CM_0006	Serveis	Desenvolupament de mòdul de connexió amb registre d'entrada per a les comunicacions generades des de l'aplicació Civend i altres consultes de dades.	14.500
2021_CM_0026	Serveis	Servei de manteniment de les oficines de l'avinguda de les Corts Valencianes, 58 (València).	12.770
2021_CM_0055	Subministraments	Arrendament de dispositius d'impressió, còpia i escaneig, així com la seua gestió.	11.299
2021_CM_0001	Subministraments	Subministrament i instal·lació de nous equips en les instal·lacions de sanejament i depuració de Xeresa i Xeraco (València).	13.246

En la revisió dels expedients s'han detectat els fets i circumstàncies següents que l'EPSAR hauria d'evitar que es produïsquen en exercicis futurs, amb la finalitat d'aconseguir una gestió més adequada:

- EPSAR va canviar d'oficines el mes de maig passat de 2021 i va adjudicar un contracte menor el mes de juny de 2021 per al manteniment de les noves oficines. Atés que es tractava d'un servei la necessitat de contractació del qual era coneguda amb antelació i que es repetirà en exercicis successius, l'òrgan de contractació hauria d'haver realitzat les previsions oportunes a fi de programar aquesta contractació i haver-ne efectuat la licitació conformement als principis a què es refereix l'article 1 de l'LCSP.
- S'ha comprovat que, en sis dels deu contractes analitzats, no es va sol·licitar oferta a diverses empreses, sinó que l'EPSAR únicament va contactar amb el licitador que considerava més adequat en cada cas.

L'article 1.1 de l'LCSP considera la salvaguarda de la lliure competència com un principi informador de la contractació pública, i per tant desplega els seus efectes sobre tota classe de contractes, amb independència del tipus, serveis, subministraments o obres, o de l'import, per la qual cosa aquest principi ha de protegir-se també en el cas dels contractes menors específicament.

- En els contractes menors revisats s'ha constatat la pràctica general per la qual l'EPSAR efectua la sol·licitud de les ofertes als empresaris i fins i tot les rep amb anterioritat a la memòria justificativa de la necessitat del contracte. Es recomana que, en tot cas, la justificació del contracte iniciï l'expedient i siga en aquest moment, o un moment posterior, quan es consulten els pressupostos als diferents empresaris.
- Els contractes menors 2021_CM_0010 i 2021_CM_0013 van ser adjudicats amb huit dies de diferència per quanties de 8.700 euros i 14.500 euros respectivament. Els dos contractes tenen un període de duració anual. El primer té per objecte el servei de manteniment d'aplicacions web de depuració, dessaladores, registre i facturació electrònica, mentre que el segon es refereix al servei de manteniment de la pàgina web de l'EPSAR. Atés que es tracta de serveis de caràcter recurrent en cada exercici, es considera que l'EPSAR hauria d'adoptar les mesures necessàries per a impulsar la tramitació de contractes d'acord amb els procediments ordinaris que preveu l'LCSP per a aquells contractes que no tenen la consideració de contractes menors, sense perjudici que si és el cas puguin licitar-se per mitjà de lots.
- En quatre dels contractes seleccionats no s'havia facturat el 100% en la data de realització de la fiscalització, a pesar que haurien d'haver finalitzat d'acord amb la duració prevista d'aquests. En aquest sentit destaca el contracte menor d'obres 2021_CM_0036, per un import de 39.589 euros, adjudicat el 5 d'agost de 2021 amb una duració de 30 dies, que encara no s'havia executat 10 mesos després. No obstant això, no es té constància que se n'haja produït la resolució.
- El contracte 2021_CM_0034 no conté en el seu expedient el pressupost de les obres, d'acord amb el requeriment legal que estableix l'article 118.4 de l'LCSP.

APÈNDIX 2

Control formal dels comptes anuals

1. ESTATS DELS COMPTES ANUALS

L'EPSAR ha preparat els estats dels comptes anuals relatius a l'exercici 2021, inclosa la memòria, de conformitat amb el PGC, com també les adaptacions i disposicions que el despleguen, encara que per a determinar la normativa comptable correcta que ha de seguir l'EPSAR s'ha de tindre en compte que, d'acord amb l'article 14.1 de l'LSAR, l'EPSAR es configura com una entitat de dret públic de les previstes en l'article 2.3.a.3r i en l'article 3.1.c de l'LHP, que pertany al sector públic instrumental i que s'integra en el sector públic administratiu de la Generalitat. Segons preceptua l'article 126.2 de l'LHP, aquestes entitats han d'aplicar els principis comptables públics i les normes establides en el PGCP i les normes que el despleguen.

En conclusió, l'EPSAR hauria d'haver aplicat per a l'elaboració i formulació dels seus comptes anuals relatius a l'exercici 2021 els principis comptables públics, així com el desenvolupament dels principis i les normes establides en el PGCP i les seues normes de desplegament.

Per tot això, es recomana a l'EPSAR que promoga totes les actuacions que estiguen al seu abast amb la finalitat de poder registrar les operacions econòmiques d'acord amb el PGCP i les normes de desplegament aplicables.

2. MEMÒRIA DELS COMPTES ANUALS

En el sentit indicat en l'apartat anterior, l'EPSAR ha elaborat la memòria dels comptes anuals de l'exercici 2021 seguint els principis i criteris del PGC, quan d'acord amb la seua naturalesa jurídica hauria d'haver aplicat el PGCP.

Sense perjudici del que s'assenyala en el paràgraf anterior, s'ha examinat la memòria presentada, a fi de comprovar si conté la informació que estableix el mateix PGCP, i no s'ha detectat absència de cap informació que requerisca aquest pla de comptabilitat, llevat que no s'ha inclòs en la memòria cap comentari o explicació de la possible incidència de la situació de crisi sanitària produïda per la COVID-19 sobre els comptes anuals o sobre la gestió econòmica de l'EPSAR en general.

En aquest sentit, es considera que hauria resultat imprescindible esmentar la incidència de la crisi sanitària sobre els contractes públics en vigor i en quina mesura s'han vist afectats per aquesta situació.

APÈNDIX 3

Seguiment de les recomanacions de l'informe de l'any 2015

D'acord amb el pla anual d'actuació de la Sindicatura de Comptes, aprovat pel Consell de la Sindicatura de Comptes, corresponent a l'any 2022, es va acordar realitzar un seguiment de les recomanacions recollides en l'informe de fiscalització de la Sindicatura de Comptes de l'exercici 2015.

D'acord amb la informació facilitada per l'EPSAR, que ha sigut comprovada, es considera que s'han implementat les següents recomanacions recollides en l'esmentat informe de l'exercici 2015:

- En els convenis signats amb altres entitats s'estableix l'equilibri de les obligacions economicofinanceres entre les parts i es fixa la seua duració, d'acord amb les condicions pactades.
- En la selecció de personal s'apliquen els principis de transparència i publicitat recollits en l'article 55 de l'EBEP,¹⁰ a fi d'afavorir la concurrència i es deixa constància en els expedientes de la valoració dels mèrits i de les diverses fases dels processos selectius.
- Es revisen i, si és el cas, s'efectuen les correccions valoratives necessàries, abans del tancament de cada exercici, en els deutes antics i de dubtós cobrament, de manera que els actius de l'EPSAR mostren el seu valor raonable.

S'ha comprovat, d'altra banda, que l'EPSAR no ha implementat les recomanacions següents recollides en l'esmentat informe de l'exercici 2015:

- No s'ha adequat la plantilla de l'EPSAR al volum de la seua activitat, especialment pel que fa al manteniment i control de les instal·lacions de depuració, així com l'activitat derivada de la gestió, recaptació i inspecció del cànon de sanejament d'aigües residuals.

En data 19 de febrer de 2019, 16 de febrer de 2020 i 29 de setembre de 2021 l'EPSAR va sol·licitar a la Direcció General de Pressupostos informe favorable per a procedir a la contractació del personal necessari per a cobrir 18 nous llocs de treball, sense que es tinga constància que la Direcció General haja resolt aquesta sol·licitud reiterada.

- Millorar el control intern de tresoreria per mitjà de l'adequada segregació de funcions entre la gestió de caixa i bancs i el registre comptable de les operacions de tresoreria. El compliment d'aquesta recomanació s'ha vist afectat per la impossibilitat d'incrementar el personal amb què compta l'EPSAR, en la línia comentada en el punt anterior.
- Revisar i analitzar la inclusió en els plecs de criteris, subcriteris i limitacions, tant en la part tècnica com en l'econòmica, que poden dificultar tant la concurrència en la licitació com la valoració tècnica i l'adequat seguiment de les actuacions.

¹⁰ Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

Prèviament al tràmit d'al·legacions i segons el que preveu la secció 1220 del *Manual de fiscalització* de la Sindicatura, l'esborrany previ de l'informe de fiscalització es va discutir amb els responsables de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals (EPSAR) perquè en tingueren coneixement i per tal que, si era cas, hi efectuaren les observacions que estimaren pertinents.

Posteriorment, en compliment de l'article 16 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.c del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes, així com de l'acord del Consell d'aquesta institució pel qual va tindre coneixement de l'esborrany de l'Informe d'auditoria corresponent a l'exercici 2021, aquest es va trametre al comptedant per tal que, en el termini concedit, hi formulara al·legacions.

Dins del termini concedit, l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals ha formulat les al·legacions que ha considerat pertinents.

Pel que fa al contingut de les al·legacions i al seu tractament, cal assenyalar el següent:

1. Totes les al·legacions s'han analitzat detingudament.
2. Les al·legacions admeses s'han incorporat al contingut de l'Informe.

En els annexos II i III s'incorporen el text de les al·legacions formulades i l'informe motivat que se n'ha emés i que ha servit perquè la Sindicatura les estimara o desestimara.

APROVACIÓ DE L'INFORME

En compliment de l'article 19.j de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.h del seu Reglament de Règim Interior i del programa anual d'actuació de 2022 d'aquesta institució, el Consell de la Sindicatura de Comptes, en la reunió del dia 29 de setembre de 2022, va aprovar aquest informe de fiscalització.

ANNEX I

Comptes anuals del comptedant

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Hisenda
i Model Econòmic

INTERVENCIÓN GENERAL

c/ De la Democràcia, 77.
Edificio B2 46018 VALENCIA

***ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA
COMUNIDAD VALENCIANA***

**Informe de auditoría de cuentas anuales emitido por la Intervención General
de la Generalitat en colaboración con la firma de auditoría Russell Bedford.
Martínez y Ojeda Auditores, S.L.**

Ejercicio 2021

PLAN DE AUDITORÍAS DEL SECTOR PÚBLICO 2022

Al Consejo de Administración de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales de la Comunidad Valenciana:

1.-Opinión *modificada con salvedades*.

La Intervención General de la Generalitat, en uso de las competencias que le atribuye los artículos 92 y 119 y siguientes de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones, ha auditado las cuentas anuales de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales de la Comunidad Valenciana que comprenden el balance de situación al 31 de diciembre de 2021, la cuenta de pérdidas y ganancias, el estado de cambios en el patrimonio neto, el estado de flujos de efectivo y la memoria correspondientes al ejercicio 2021, en colaboración con la firma de auditoría Russell Bedford Martínez y Ojeda Auditores, S.L. en virtud del contrato Exp-CNMY18/INTGE/04 – Lote 5 suscrito con la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico a propuesta de la Intervención General de la Generalitat y en el marco del Plan de Auditorías del Sector Público correspondiente al Ejercicio 2022.

El presente informe tiene **carácter definitivo**. Los responsables de la entidad, en el plazo concedido al efecto por la Intervención General de la Generalitat, han presentado escrito de alegaciones al citado informe. Habiendo sido objeto de examen las alegaciones presentadas, se han desestimado las mismas.

En nuestra opinión basada en nuestra auditoria, excepto por los efectos y los posibles efectos de las cuestiones descritas en la sección “*Fundamento de la opinión con salvedades*” de nuestro informe, las cuentas anuales adjuntas expresan, en todos los aspectos significativos, la imagen fiel del patrimonio y de la situación financiera de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales de la Comunidad Valenciana a 31 de diciembre de 2021, así como de sus resultados y flujos de efectivo, correspondientes al ejercicio terminado en dicha fecha, de conformidad con el marco normativo de información financiera que resulta de aplicación (*que se identifican en la nota 2 de la memoria*) y, en particular, con los principios y criterios contables contenidos en el mismo.

2.- Fundamento de la opinión con salvedades.

Hemos llevado a cabo nuestra auditoría de conformidad con la normativa reguladora de la actividad de auditoría de cuentas vigente para el Sector Público en España. Nuestras responsabilidades de acuerdo con dichas normas se describen más adelante en la sección *Responsabilidades del auditor en relación con la auditoría de las cuentas anuales de nuestro informe*.

Somos independientes de la entidad de conformidad con los requerimientos de ética y protección de la independencia que son aplicables a nuestra auditoría de las cuentas anuales para el Sector Público en España según lo exigido por la normativa reguladora de la actividad de auditoría de cuentas de dicho Sector Público.

Consideramos que la evidencia de auditoría que hemos obtenido proporciona una base suficiente y adecuada para nuestra opinión

1. Debido a que la entidad no dispone de información propia que permita evaluar el importe al que ascienden los ingresos por recaudación del canon devengado según el consumo del ejercicio (facturado por las entidades suministradoras y también por suministros propios) ni el saldo de deudores por canon, no podemos emitir nuestra opinión sobre si las cuentas anuales reflejan la totalidad de los ingresos por canon del ejercicio 2021 ni la totalidad de los saldos deudores por este concepto. Entre otras cuestiones, y debido a la ausencia de información propia, la cifra de ingresos por canon de saneamiento del ejercicio 2021 no incluye las regularizaciones comunicadas por las entidades suministradoras con anterioridad al 31 de marzo de 2022 por, al menos, 1,2 millones de euros.

2. La Entidad financia, mediante financiación ordinaria o por convenio, a los titulares de la gestión del servicio de depuración de aguas residuales para cubrir los costes de explotación y mantenimiento de las instalaciones públicas de evacuación, tratamiento y depuración de aguas residuales, en virtud de lo reconocido en el Decreto 9/1993 de 25 de enero, del Gobierno Valenciano. La financiación ordinaria tiene carácter finalista, de forma que los beneficiarios de dicha financiación deben presentar, antes del 1 de marzo de cada año una justificación de los gastos recibidos el año anterior y la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales podrá exigir la devolución de las cantidades no gastadas o no justificadas. Durante los ejercicios 2020 y 2021 se han entregado financiaciones ordinarias por importe de 11,4 millones de euros y 45,3 millones de euros, respectivamente, sin que la Entidad haya podido acreditar los importes justificados por los beneficiarios, en su caso, ni el importe que procedería exigir como reintegro a los mismos en caso de que éstos no hayan gastado todo el importe recibido o no lo hayan justificado.

3. La entidad mantiene saldos deudores no deteriorados, a 31 de diciembre de 2021, por importe de 1.711.405 euros, con diversas entidades locales y comunidades de regantes por servicios de explotación de una IRAD y financiación de infraestructuras, las cuales debían hacer frente a unos pagos de acuerdo con unos calendarios acordados por ambas partes y que se vienen incumpliendo sistemáticamente. Asimismo, como se menciona en la nota 4, la Entidad considera que existe una contingencia por unos saldos deudores con el Ayuntamiento de Sagunto por importe de 762.036 euros, correspondientes a unas facturas de los ejercicios 2015 y 2019 y la Entidad tuvo sentencias desfavorables por el ejercicio 2014 por los mismos conceptos. Por este motivo, existen indicios para considerar que los mencionados saldos deberían ser objeto de deterioro por un importe de 2.473.441 euros.

4. Las Notas 4 y 8 de la memoria de las cuentas anuales adjuntas no presentan la información de acuerdo con las modificaciones introducidas por el Real Decreto 1/2021, de 12 de enero, por el que se modifica el Plan General de Contabilidad en relación con la norma 9ª de Instrumentos Financieros.

3. Cuestiones clave de la auditoría

Las cuestiones clave de la auditoría son aquellas cuestiones que, según nuestro juicio profesional, han sido de la mayor significatividad en nuestra auditoría de las cuentas anuales del periodo actual. Estas cuestiones han sido tratadas en el contexto de nuestra auditoría de las cuentas anuales en su conjunto, y en la formación de nuestra opinión sobre éstas, y no expresamos una opinión por separado sobre esas cuestiones.

Excepto por las cuestiones descritas en las secciones Fundamento de la opinión con salvedades, hemos determinado que no existen otras cuestiones clave de la auditoría que se deban comunicar en nuestro informe.

4.- Otra información: Informe de gestión.

La otra información comprende el informe de gestión del ejercicio 2021 cuya formulación es responsabilidad del órgano de gestión de la Entidad y no forman parte integrante de las cuentas anuales. Hemos verificado que la información contable que contiene el citado informe de gestión concuerda con la de las cuentas anuales del ejercicio 2021. Nuestro trabajo como auditores se limita a la verificación del informe de gestión con el alcance mencionado en este mismo párrafo y no incluye la revisión de información distinta de la obtenida a partir de los registros contables de la sociedad.

5.- Responsabilidad del órgano de gestión en relación con las cuentas anuales.

El órgano de gestión es responsable de formular las cuentas anuales adjuntas, de forma que expresen la imagen fiel del patrimonio, de la situación financiera, y del resultado económico-patrimonial de la entidad y de la ejecución del presupuesto de la entidad, de conformidad con el marco normativo de información financiera aplicable a la entidad en España, y del control interno que consideren necesario para permitir la preparación de cuentas anuales libres de incorrección material, debida a fraude o error.

En la preparación de las cuentas anuales, el órgano de gestión es responsable de la valoración de la capacidad de la entidad para continuar como empresa en funcionamiento, revelando, según corresponda, las cuestiones relacionadas con la empresa en funcionamiento y utilizando el principio contable de empresa en funcionamiento excepto si el órgano de gestión tiene la intención o la obligación legal de liquidar la entidad o de cesar sus operaciones o bien no exista otra alternativa realista.

6.- Responsabilidades del auditor en relación con la auditoría de las cuentas anuales.

Nuestros objetivos son obtener una seguridad razonable de que las cuentas anuales en su conjunto están libres de incorrección material, debida a fraude o error, y emitir un informe de auditoría que contiene nuestra opinión.

Seguridad razonable es un alto grado de seguridad, pero no garantiza que una auditoría realizada de conformidad con la normativa reguladora de la actividad de auditoría de cuentas para el Sector Público vigente en España siempre detecte una incorrección material cuando existe. Las incorrecciones pueden deberse a fraude o error y se consideran materiales si, individualmente o de forma agregada, puede preverse razonablemente que influyan en las decisiones económicas que los usuarios toman basándose en las cuentas anuales.

Como parte de una auditoría de conformidad con la normativa reguladora de la actividad de auditoría de cuentas vigente para el Sector Público en España, aplicamos nuestro juicio profesional y mantenemos una actitud de escepticismo profesional durante toda la auditoría. También:

- Identificamos y valoramos los riesgos de incorrección material en las cuentas anuales, debida a fraude o error, diseñamos y aplicamos procedimientos de auditoría para responder a dichos riesgos y obtenemos evidencia de auditoría suficiente y adecuada para proporcionar una base para nuestra opinión. El riesgo de no detectar una incorrección material debida a fraude es más elevado que en el caso de una incorrección material debida a error, ya que el

fraude puede implicar colusión, falsificación, omisiones deliberadas, manifestaciones intencionadamente erróneas, o la elusión del control interno.

- Obtenemos conocimiento del control interno relevante para la auditoría con el fin de diseñar procedimientos de auditoría que sean adecuados en función de las circunstancias, y no con la finalidad de expresar una opinión sobre la eficacia del control interno de la entidad.
- Evaluamos si las políticas contables aplicadas son adecuadas y la razonabilidad de las estimaciones contables y la correspondiente información revelada por el órgano de gestión.
- Concluimos sobre si es adecuada la utilización, por el órgano de gestión, del principio contable de empresa en funcionamiento y, basándonos en la evidencia de auditoría obtenida, concluimos sobre si existe o no una incertidumbre material relacionada con hechos o con condiciones que pueden generar dudas significativas sobre la capacidad de la entidad para continuar como empresa en funcionamiento.

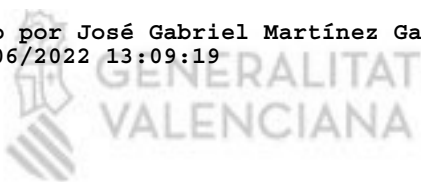
Si concluimos que existe una incertidumbre material, se requiere que llamemos la atención en nuestro informe de auditoría sobre la correspondiente información revelada en las cuentas anuales o, si dichas revelaciones no son adecuadas, que expresemos una opinión modificada. Nuestras conclusiones se basan en la evidencia de auditoría obtenida hasta la fecha de nuestro informe de auditoría. Sin embargo, los hechos o condiciones futuros pueden ser la causa de que la entidad deje de ser una empresa en funcionamiento.

- Evaluamos la presentación global, la estructura y el contenido de las cuentas anuales, incluida la información revelada, y si las cuentas anuales representan las transacciones y hechos subyacentes de un modo que logran expresar la imagen fiel.

Valencia, 16 de junio de 2022

RUSSELL BEDFORD.
MARTÍNEZ Y OJEDA AUDITORES, S.L.

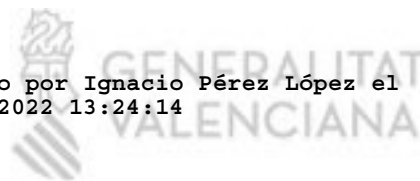
Firmado por José Gabriel Martínez García
el 17/06/2022 13:09:19

GABRIEL MARTÍNEZ GARCÍA
SOCIO AUDITOR

INTERVENCIÓN GENERAL DE LA GENERALITAT

Firmado por Ignacio Pérez López el
17/06/2022 13:24:14

IGNACIO PÉREZ LÓPEZ
VICEINTERVENTOR GENERAL DE CONTROL FINANCIERO Y
AUDITORÍAS

CUENTAS ANUALES EJERCICIO 2021

**CUENTAS ANUALES CORRESPONDIENTES AL
EJERCICIO ANUAL TERMINADO EL 31 DE DICIEMBRE DE 2021**

(Expresadas en Euros)

ÍNDICE

	Pág.
I. BALANCE	3
II. CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS	4
III. ESTADO DE CAMBIOS EN EL PATRIMONIO NETO.....	5
IV. ESTADO DE FLUJOS DE EFECTIVO.....	6
V. MEMORIA	7
1. ACTIVIDAD DE LA ENTIDAD	7
2. BASES DE PRESENTACIÓN DE LAS CUENTAS ANUALES	7
3. APLICACIÓN DE RESULTADOS	8
4. NORMAS DE REGISTRO Y VALORACIÓN	8
5. INMOVILIZADO MATERIAL	12
6. INMOVILIZADO INTANGIBLE	14
7. ARRENDAMIENTOS Y OTRAS OPERACIONES DE NATURALEZA SIMILAR.....	14
8. INSTRUMENTOS FINANCIEROS	14
8.1. Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar	14
8.2. Inversiones financieras a corto y a largo plazo	16
8.3. Efectivo y otros activos líquidos equivalentes.....	16
8.4. Fondos propios.....	16
8.5. Deudas a largo plazo	17
8.6. Deudas a corto plazo	18
8.7. Deudas con empresas del grupo y asociadas a corto plazo	18
8.8. Acreedores comerciales y otras cuentas a pagar	18
9. SITUACIÓN FISCAL	19
10. INGRESOS Y GASTOS	19
10.1. Ventas y prestación de servicios.....	19
10.2. Ingresos por Canon de saneamiento.....	19
10.3. Gastos de personal.....	20
10.4. Otros gastos de explotación	21
10.5. Otros resultados	23
10.6. Ingresos y gastos financieros	23
11. PROVISIONES Y CONTINGENCIAS.....	24
12. INFORMACIÓN SOBRE MEDIO AMBIENTE	24
13. SUBVENCIONES, DONACIONES Y LEGADOS	24
14. HECHOS POSTERIORES AL CIERRE	25
15. OPERACIONES CON PARTES VINCULADAS.....	25

I. BALANCE

ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNITAT VALENCIANA BALANCE AL CIERRE DEL EJERCICIO 2021. Cifras en euros

ACTIVO	NOTAS	2021	2020
A) ACTIVO NO CORRIENTE		703.973.354,43	735.286.865,91
I. Inmovilizado intangible	6	44.778,60	30.522,92
5. Aplicaciones informáticas		44.778,60	30.522,92
II. Inmovilizado material	5	703.928.575,83	735.256.342,99
1. Terrenos y construcciones		5.360.098,23	5.040.399,81
2. Instalaciones técnicas y otro inmovilizado material		690.136.455,07	718.572.676,84
3. Inmovilizaciones en curso y anticipos		8.432.022,53	11.643.266,34
B) ACTIVO CORRIENTE		380.364.654,43	299.133.483,00
III. Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar	8.1	97.498.188,60	154.405.490,46
1. Clientes por ventas y prestaciones de servicios		2.685.784,59	3.028.209,34
3. Deudores varios		85.978.283,25	140.793.117,37
6. Otros créditos con las Administraciones Públicas		8.834.120,76	10.584.163,75
V. Inversiones financieras a corto plazo	8.2	98.595,37	98.595,37
5. Otros activos financieros		98.595,37	98.595,37
VI. Periodificaciones a corto plazo		8.930,13	16.131,43
VII. Efectivo y otros activos líquidos equivalentes	8.3	282.758.940,33	144.613.265,74
1. Tesorería		282.758.940,33	144.613.265,74
TOTAL ACTIVO (A+B)		1.084.338.008,86	1.034.420.348,91
PATRIMONIO NETO Y PASIVO	NOTAS	2021	2020
A) PATRIMONIO NETO		737.724.136,71	670.112.087,03
A-1) Fondos Propios	8.4	519.367.225,53	440.640.866,80
III. Reservas		440.640.866,80	367.243.955,80
2. Otras reservas		440.640.866,80	367.243.955,80
VII. Resultado del ejercicio	3	78.726.358,73	73.396.911,00
A-3) Subvenciones, donaciones y legados recibidos	13	218.356.911,18	229.471.220,23
B) PASIVO NO CORRIENTE		213.268.544,98	234.667.708,43
II. Deudas a largo plazo	8.5	213.268.544,98	234.667.708,43
2. Deudas con entidades de crédito		213.268.544,98	234.667.708,43
C) PASIVO CORRIENTE		133.345.327,17	129.640.553,45
II. Provisiones a corto plazo	11	1.395.231,18	1.977.631,35
III. Deudas a corto plazo	8.6	22.139.667,11	22.210.283,05
2. Deudas con entidades de crédito		22.139.667,11	22.210.283,05
IV. Deudas con empresas del grupo y asociadas a corto plazo	8.7	50.909.934,90	50.906.224,16
V. Acreedores comerciales y otras cuentas a pagar	8.8	58.900.493,98	54.546.414,89
1. Proveedores		57.745.951,93	53.159.532,87
3. Acreedores varios		1.000.676,73	1.174.616,30
4. Personal (remuneraciones pendientes de pago)		1.394,88	53.222,45
6. Otras deudas con las Administraciones Públicas		152.470,44	159.043,27
TOTAL PATRIMONIO NETO Y PASIVO (A+B+C)		1.084.338.008,86	1.034.420.348,91

II. CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS

ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNITAT VALENCIANA
CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO TERMINADO EL 31
DE DICIEMBRE DE 2021. Cifras en euros

	NOTAS	2021	2020
A) OPERACIONES CONTINUADAS			
1. Importe neto de la cifra de negocios		279.848.168,64	281.273.586,36
a) Ventas	10.1	2.104.851,04	1.469.510,49
b) Prestación de servicios		1.631.292,03	1.895.505,20
c) Canon de saneamiento	10.2	276.112.025,57	277.908.570,67
5. Otros ingresos de explotación		847.340,00	630.000,00
b) Subvenciones de explotación incorporadas al resultado del ejercicio	13	847.340,00	630.000,00
6. Gastos de personal	10.3	-2.442.357,07	-2.562.256,23
a) Sueldos, salarios y asimilados		-1.889.407,55	-2.031.339,81
b) Cargas sociales		-552.949,52	-530.916,42
7. Otros gastos de explotación	10.4	-170.630.782,90	-177.306.111,72
a) Servicios exteriores y otros gastos de gestión corriente	7	-3.397.083,05	-3.344.077,06
b) Gastos de recaudación del Canon de Saneamiento		-3.808.910,18	-1.627.969,22
c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales		-5.409.141,20	-4.944.554,64
d) Gastos de explotación y funcionamiento de los sistemas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales		-157.715.764,69	-166.970.899,98
f) Subvenciones de capital al exterior		-299.883,78	-418.610,82
8. Amortización del inmovilizado	5, 6	-38.330.287,49	-38.286.163,66
9. Imputación de subvenciones de inmovilizado no financiero y otras	13	12.516.765,16	12.204.959,37
10. Exceso de provisiones	11	6.168,28	672.215,26
19. Otros resultados	10.5	567.894,22	382.531,30
A.1) RESULTADO DE EXPLOTACIÓN (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+19)		82.382.908,84	77.008.760,68
12. Ingresos financieros	10.6	129.831,32	141.489,76
a) Gastos financieros capitalizados		27.588,66	27.956,56
b) De valores negociables y otros instrumentos financieros		102.242,66	113.533,20
b ₂) De terceros		102.242,66	113.533,20
13. Gastos financieros	10.6	-3.786.381,43	-3.753.339,44
b) Por deudas con terceros		-3.786.381,43	-3.753.339,44
A.2) RESULTADO FINANCIERO (12+13+14+15+16)		-3.656.550,11	-3.611.849,68
A.3) RESULTADO ANTES DE IMPUESTOS (A.1+A.2)		78.726.358,73	73.396.911,00
17. Impuestos sobre beneficios		0,00	0,00
A.4) RESULTADO DEL EJERCICIO PROCEDENTE DE OPERACIONES CONTINUADAS (A.3+17)		78.726.358,73	73.396.911,00
B) OPERACIONES INTERRUMPIDAS		0,00	0,00
18. Resultado del ejercicio procedente de operaciones interrumpidas neto impuestos		0,00	0,00
A.5) RESULTADO DEL EJERCICIO (A.4+18)		78.726.358,73	73.396.911,00

III. ESTADO DE CAMBIOS EN EL PATRIMONIO NETO

ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNITAT VALENCIANA
ESTADO DE CAMBIOS EN EL PATRIMONIO NETO CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO
TERMINADO EL 31 DE DICIEMBRE DE 2021. Cifras en euros

A. ESTADO DE INGRESOS Y GASTOS RECONOCIDOS CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO TERMINADO EL 31 DE DICIEMBRE DE 2021

	NOTAS	2021	2020
A. RESULTADO DE LA CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS		78.726.358,73	73.396.911,00
Ingresos y gastos imputados directamente al patrimonio neto	13	1.402.456,11	6.392.136,97
III. Subvenciones, donaciones y legados recibidos			
B) TOTAL INGRESOS Y GASTOS IMPUTADOS DIRECTAMENTE EN EL PATRIMONIO NETO (I+II+III+IV+V)		1.402.456,11	6.392.136,97
Transferencias a la cuenta de pérdidas y ganancias	13	-12.516.765,16	-12.204.959,37
VIII. Subvenciones, donaciones y legados recibidos			
C) TOTAL TRANSFERENCIAS A LA CUENTA DE PÉRDIDAS Y GANANCIAS (VI+VII+VIII+IX)		-12.516.765,16	-12.204.959,37
TOTAL DE INGRESOS Y GASTOS RECONOCIDOS (A+B+C)		67.612.049,68	67.584.088,60

B. ESTADO TOTAL DE CAMBIOS EN EL PATRIMONIO NETO CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO TERMINADO EL 31 DE DICIEMBRE DE 2021

	Reservas	Resultado del ejercicio	Subvenciones, donaciones y legados recibidos	Total
C. SALDO, FINAL DEL AÑO 2019	269.780.698,59	81.012.836,08	235.284.042,63	586.077.577,30
II. Ajustes por errores 2019 y anteriores	6.933.356,38	429.882,12	0,00	7.363.238,50
D. SALDO AJUSTADO, INICIO DEL AÑO 2020	276.714.054,97	81.442.718,20	235.284.042,63	593.440.815,80
I. Total ingresos y gastos reconocidos.	0,00	73.223.462,39	-5.812.822,40	67.410.639,99
III. Otras variaciones del patrimonio neto.	81.442.718,20	-81.442.718,20	0,00	0,00
E. SALDO, FINAL DEL AÑO 2020	358.156.773,17	73.223.462,39	229.471.220,23	660.851.455,79
I. Ajustes por cambio de criterio 2020	6.087.182,63	-392.001,37	0,00	5.695.181,26
II. Ajustes por errores 2020	0,00	3.565.449,98	0,00	3.565.449,98
III. Otras variaciones del patrimonio neto.	3.000.000,00	-3.000.000,00	0,00	0,00
D. SALDO AJUSTADO, INICIO DEL AÑO 2021	367.243.955,80	73.396.911,00	229.471.220,23	670.112.087,03
I. Total ingresos y gastos reconocidos.	0,00	78.726.358,73	-11.114.309,05	67.612.049,68
III. Otras variaciones del patrimonio neto.	73.396.911,00	-73.396.911,00	0,00	0,00
E. SALDO, FINAL DEL AÑO 2021	440.640.866,80	78.726.358,73	218.356.911,18	737.724.136,71

IV. ESTADO DE FLUJOS DE EFECTIVO

ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNITAT VALENCIANA
ESTADO DE FLUJOS DE EFECTIVO CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO TERMINADO EL 31 DE
DICIEMBRE DE 2021
Cifras en euros

	2021	2020
A) FLUJOS DE EFECTIVO DE LAS ACTIVIDADES DE EXPLOTACIÓN		
1. Resultado del ejercicio antes de impuestos.	78.726.358,73	73.396.911,00
2. Ajustes del resultado.	34.025.705,36	33.335.393,35
a) Amortización del inmovilizado (+).	38.330.287,49	38.286.163,66
b) Correcciones valorativas por deterioro (+/-).	5.409.141,20	4.944.554,64
c) Variación de provisiones (+/-).	-6.168,28	-672.215,26
d) Imputación de subvenciones (+/-).	-13.364.105,16	-12.834.959,37
g) Ingresos financieros (-).	-129.831,32	-141.489,76
h) Gastos financieros (+).	3.786.381,43	3.753.339,44
3. Cambios en el capital corriente.	54.703.080,31	-202.473.028,53
b) Deudores y otras cuentas a cobrar (+/-).	51.498.160,66	-73.054.207,11
c) Otros activos corrientes (+/-).	7.201,30	19.950.768,95
d) Acreedores y otras cuentas a pagar (+/-).	4.354.079,09	958.917,71
e) Otros pasivos corrientes (+/-).	274.818,86	-154.392.374,84
f) Otros activos y pasivos no corrientes (+/-).	-1.431.179,60	4.063.866,76
4. Otros flujos de efectivo de las actividades de explotación.	-3.754.754,72	-3.736.040,90
a) Pagos de intereses (-).	-3.856.997,38	-3.849.574,10
c) Cobros de intereses (+).	102.242,66	113.533,20
5. Flujos de efectivo de las actividades de explotación (+/-1+/-2+/-3+/-4)	163.700.389,68	-99.476.765,08
B) FLUJOS DE EFECTIVO DE LAS ACTIVIDADES DE INVERSIÓN		
6. Pagos por inversiones (-).	6.989.187,35	6.811.442,86
b) Inmovilizado intangible.	28.435,48	4.351,16
c) Inmovilizado material.	6.960.751,87	6.807.091,70
7. Cobros por desinversiones (+).	0,00	116.640,93
f) Activos no corrientes mantenidos para venta.	0,00	116.640,93
8. Flujos de efectivo de las actividades de inversión (7-6).	-6.989.187,35	-6.694.801,93
C) FLUJOS DE EFECTIVO DE LAS ACTIVIDADES DE FINANCIACIÓN		
9. Cobros y pagos por instrumentos de patrimonio.	2.833.635,71	2.328.270,21
e) Subvenciones, donaciones y legados recibidos (+).	2.833.635,71	2.328.270,21
10. Cobros y pagos por instrumentos de pasivo financiero.	-21.399.163,45	-25.896.044,16
b) Devolución y amortización de	-21.399.163,45	-25.896.044,16
2. Deudas con entidades de crédito (-).	-21.399.163,45	-25.896.044,16
12. Flujos de efectivo de las actividades de financiación (+/-9+/-10)	-18.565.527,74	-23.567.773,95
D) Efecto de las variaciones de los tipos de cambio	0,00	0,00
E) AUMENTO/DISMINUCIÓN NETA EFECTIVO O EQUIVALENTES (+/-5+/-8+/-12+/-D)	138.145.674,59	-129.739.340,96
Efectivo o equivalentes al comienzo del ejercicio.	144.613.265,74	274.352.606,70
Efectivo o equivalentes al final del ejercicio.	282.758.940,33	144.613.265,74

V. MEMORIA

1. ACTIVIDAD DE LA ENTIDAD

La Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales de la Comunitat Valenciana, abreviadamente EPSAR, se creó por la Ley de la Generalitat Valenciana 2/1992, de 26 de marzo, de saneamiento de las aguas residuales de la Comunitat Valenciana. Es una entidad de derecho público, de las reguladas en el artículo 155 de la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de hacienda pública, del sector público instrumental y de subvenciones, que forma parte del sector público instrumental de la Generalitat, con personalidad jurídica propia e independiente de la personalidad jurídica de la Generalitat, y plena capacidad pública y privada. Está sujeta al ordenamiento jurídico privado y goza de autonomía en su organización y de patrimonio propio para el cumplimiento de sus fines.

Su domicilio social se encuentra en València, Avenida Cortes Valencianas, 58 Planta 3ª (Edificio Sorolla Center), C.P. 46015.

Sus funciones y actividades se han expuesto en el Informe de Gestión adjunto a estas cuentas, y consisten en la gestión y explotación de instalaciones y servicios y la ejecución de obras de infraestructura, en materia de abastecimiento de agua, de tratamiento y depuración de aguas residuales y de reutilización de las aguas depuradas y, en general, de todas aquellas medidas que puedan contribuir a incrementar la eficiencia y la sostenibilidad del uso de los recursos hídricos en la Comunitat Valenciana, así como la gestión tributaria del Canon de saneamiento establecido en la Ley 2/1992.

2. BASES DE PRESENTACIÓN DE LAS CUENTAS ANUALES

Las cuentas anuales adjuntas han sido obtenidas de los libros y registros contables de la Entidad y se presentan de acuerdo con el Plan General de Contabilidad, de forma que muestran la imagen fiel del patrimonio, de la situación financiera y de los resultados de la Entidad, así como la veracidad de los flujos incorporados en el estado de flujos de efectivo.

A tales efectos, la contabilidad y el registro y valoración de los elementos de las cuentas anuales se ha desarrollado aplicando los principios contables establecidos en el Plan General de Contabilidad: empresa en funcionamiento, devengo, uniformidad, prudencia, no compensación e importancia relativa.

En relación a las salvedades manifestadas en el Informe de Auditoría del ejercicio 2020 se ha procedido a corregir el error contable consistente en que "la cifra de ingresos por canon de saneamiento del ejercicio 2020 no incluye las regularizaciones comunicadas por las entidades suministradoras con anterioridad a la fecha de formulación de las cuentas anuales por, al menos, 3,8 millones de euros, ni los ingresos por canon derivados de autoconsumos realizados en el propio ejercicio 2020". Se ha contabilizado la deuda correspondiente a la regularización de los modelos MD-100 del ejercicio 2020 por importe de 2,71 millones de euros, así como los modelos MD-101 del ejercicio 2020 presentados en el ejercicio 2021 por importe de 0,86 millones de euros, en ambos casos con abono a reservas del ejercicio 2020, por un importe total de 3,57 millones de euros. Asimismo se ha modificado el criterio de contabilización de los ingresos devengados por autoconsumos, de forma que en lugar de contabilizar como ingreso del ejercicio las liquidaciones emitidas en el ejercicio correspondientes al Canon devengado en el ejercicio anterior, se contabiliza en cada ejercicio el Canon devengado en el mismo. El cambio de criterio indicado supone un incremento del saldo de deudores por Canon de saneamiento de 5,7 millones de euros con abono a reservas del ejercicio 2019 y anteriores por importe de 6,1 millones de euros y con cargo a reservas del ejercicio 2020 por importe de 0,4 millones de euros.

En las Cuentas Anuales del ejercicio 2020 se modificó el criterio de determinación de las deudas por Canon de saneamiento, lo que supuso un incremento del saldo de deudores por Canon de saneamiento de 16,5 millones de euros. Dicha cantidad incorporaba el deterioro correspondiente a la prescripción de deudas antiguas y de dudoso cobro, por un importe estimado de 3 millones de euros, siendo por tanto el efecto total sobre las reservas de 19,5 millones de euros.

Siguiendo la normativa sobre "Corrección de errores y cambios de criterios contables" y "Comparación de la Información" establecida en el Plan General de Contabilidad, se han adaptado en las cuentas anuales presentadas los datos relativos al ejercicio 2020 al objeto de facilitar la comparación de los datos relativos al ejercicio corriente y al ejercicio anterior y de valorar adecuadamente las partidas que forman parte de los estados financieros. Los ajustes efectuados en los datos relativos al ejercicio 2020 son los siguientes:

Balance

- Se ha incrementado el epígrafe "B) Activo corriente - III. Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar - 3. Deudores varios" en 9.260.631,24 euros.
- Se ha incrementado el epígrafe "A) Patrimonio neto - A-1) Fondos Propios - VII. Resultado del ejercicio" en 173.448,61 euros.
- Se ha incrementado el epígrafe "A) Patrimonio neto - A-1) Fondos Propios - III. Reservas - 2. Otras reservas" en 9.087.182,63 euros.

Cuenta de Pérdidas y Ganancias

- Se ha incrementado el epígrafe "A) Operaciones continuadas - 1. Importe neto de la cifra de negocios - c. Canon de saneamiento" en 3.173.448,61 euros.
- Se ha incrementado el epígrafe "A) Operaciones continuadas - 7. Otros gastos de explotación - c. Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales" en 3.000.000,00 euros.

De acuerdo con lo establecido en el Plan General de Contabilidad, no se incluyen las partidas de los documentos que integran las cuentas anuales en las que no figura importe alguno en el ejercicio ni en el precedente.

3. APLICACIÓN DE RESULTADOS

Se propone aplicar el resultado del ejercicio a reservas voluntarias. En consecuencia, la aplicación de los resultados quedaría como sigue:

Base del reparto	Importe
Saldo cuenta pérdidas y ganancias	78.726.358,73
Total	78.726.358,73

Aplicación	Importe
A reservas voluntarias	78.726.358,73
Total	78.726.358,73

4. NORMAS DE REGISTRO Y VALORACIÓN

Las principales normas de valoración utilizadas en la elaboración de las cuentas anuales para el ejercicio 2021, de acuerdo con las establecidas en el Plan General de Contabilidad, han sido las siguientes:

- *Moneda*

Las cuentas aparecen denominadas en euros.

- *Inmovilizado material*

El inmovilizado material se halla valorado al coste de adquisición, incrementado en los gastos financieros capitalizables. Éstos últimos son los gastos financieros originados por préstamos cuyo destino es la financiación de la construcción de instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, de minimización de vertidos, de cogeneración de energía, de reutilización, de abastecimiento de agua o de modernización de regadíos, y que se han imputado a las mismas hasta su puesta en servicio.

La Entidad amortiza su inmovilizado material siguiendo el método lineal, distribuyendo el coste de los activos entre los años de vida útil estimados. Las instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, de minimización de vertidos, de reutilización y de modernización de regadíos se amortizan en el plazo de 33 años en que se estima su vida útil, mientras que las instalaciones de cogeneración de energía y de abastecimiento de agua se amortizan en el plazo de 25 años en que se estima su vida útil.

Los gastos de conservación y mantenimiento incurridos durante el ejercicio se cargan a la Cuenta de Pérdidas y Ganancias.

Las instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, de minimización de vertidos, de cogeneración de energía, de reutilización, de abastecimiento de agua y de modernización de regadíos se considera que son construcciones gestionadas para terceros (Generalitat Valenciana), al no disponer la EPSAR de la titularidad de las mismas mientras no medie acuerdo expreso al efecto. Sobre dichas instalaciones EPSAR ejerce el control económico y es probable que obtenga en un futuro un potencial de servicio, al tratarse de activos que generan flujos económicos sociales que benefician a la colectividad. En el caso de instalaciones entregadas a otras Administraciones Públicas, las mismas se dan de baja en el inmovilizado y se contabiliza el correspondiente gasto en la cuenta de pérdidas y ganancias.

- *Inmovilizado intangible*

Esta cuenta recoge los importes satisfechos por la adquisición de aplicaciones informáticas, las cuales se amortizan linealmente en el plazo de cinco años en que se estima su vida útil.

- *Instrumentos financieros*

Tanto los activos como los pasivos financieros se valoran por su coste amortizado. No obstante, en el caso de créditos y deudas comerciales con vencimiento a corto plazo, se ha optado por valorarlos aplicando su valor nominal, de acuerdo con lo establecido en la norma de registro y valoración 9ª del PGC-2007.

En el caso de los Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar, se practican correcciones valorativas por deterioro del valor como consecuencia de la prescripción de determinadas deudas por Canon de saneamiento, la cual se produce a los cuatro años. Asimismo, se deterioran aquellos saldos a cobrar en concepto de Canon de saneamiento por autoconsumos y por autoliquidaciones presentadas por las entidades suministradoras, pero no ingresadas, procedentes de ejercicios anteriores, de los que existen dudas sobre su cobrabilidad, dotando las correspondientes provisiones por deterioro de valor de créditos por operaciones comerciales.

Los ingresos y gastos financieros se contabilizan en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias mediante el método del interés efectivo.

- *Impuesto sobre beneficios*

La actividad principal de EPSAR, el saneamiento y depuración de aguas residuales, se financia con un tributo, el Canon de saneamiento, por tanto, no se encuentra sujeta al Impuesto de

Sociedades al tratarse de una actividad no empresarial. En cambio, otras actividades de menor importancia relativa (cogeneración, potabilización y reutilización) sí que están sujetas a dicho impuesto al constituir actividades que se financian mediante el cobro de un precio.

Se ha estimado que la base imponible del Impuesto sobre Sociedades no es positiva, por lo que no se ha consignado gasto alguno por este concepto. Los derechos fiscales resultantes de las bases imponibles negativas no se han contabilizado como Activos por impuesto diferido de acuerdo con el principio de prudencia, al no disponer de elementos que permitan suponer que la Entidad dispondrá de ganancias fiscales futuras en cuantía suficiente para permitir su aplicación.

- *Ingresos por ventas y prestación de servicios*

Se valoran por el valor razonable de la contrapartida de los mismos, que coincide con el valor acordado para los bienes y servicios suministrados.

- *Ingresos por Canon de saneamiento*

La Entidad realiza la gestión del Canon de saneamiento, tributo de la Generalitat Valenciana establecido por la Ley 2/1992.

El Canon de saneamiento se devenga en el momento en que se produce el consumo del agua, y se exige simultáneamente con las cuotas correspondientes a dicho consumo, o en el momento de obtención de la misma en los supuestos de captación directa. Reglamentariamente las entidades suministradoras de agua no están obligadas a facilitar a EPSAR el detalle de todos los recibos de agua emitidos a sus clientes, estando obligadas únicamente a presentar las declaraciones y liquidaciones que se recogen en la normativa del tributo, por tanto, EPSAR aplica el criterio del devengo en la contabilización del Canon de saneamiento facturado en función de la información recibida por parte de las entidades suministradoras.

Las entidades suministradoras de agua recaudan el Canon de saneamiento a los contribuyentes, e ingresan la recaudación obtenida mediante declaraciones-liquidaciones en las que hacen constar los importes facturados y cobrados. La EPSAR contabiliza como ingreso los datos correspondientes a Canon facturado que figuran en esas declaraciones, imputando al ejercicio 2021 las cantidades facturadas por consumo de agua reflejadas en dichas declaraciones, independientemente de cuándo se presenta la declaración-liquidación.

En el ejercicio 2021 se han contabilizado con abono a Reservas los datos de las declaraciones-liquidaciones correspondientes a consumos producidos en ejercicios anteriores, pero que en el momento de elaboración de las cuentas de dichos ejercicios no habían sido presentadas, por lo que no fue posible su inclusión en los mismos.

Asimismo se ha contabilizado en el ejercicio 2021 el Canon de saneamiento devengado correspondiente a sujetos pasivos con captaciones propias de agua, aunque todavía no se hayan emitido las correspondientes liquidaciones. También se han contabilizado los importes liquidados en concepto de recargos y sanciones.

- *Gastos de recaudación del Canon de saneamiento*

Los gastos directamente relacionados con la recaudación del Canon de saneamiento aparecen identificados en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, para cuya valoración se utiliza el criterio de devengo. En particular se incluye en este apartado la indemnización compensatoria a las entidades suministradoras de agua prevista en la normativa reguladora del Canon de saneamiento.

De acuerdo con la contestación emitida por la Dirección General de Tributos del Ministerio de Economía y Hacienda con referencia AF1009-14 ante la consulta planteada por esta Entidad, no están sujetas al IVA las indemnizaciones percibidas por las entidades suministradoras de agua

por la gestión recaudatoria realizada a favor de la EPSAR, conforme al Decreto 266/1994 de la Generalitat Valenciana.

- *Gastos de explotación y funcionamiento de los sistemas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales*

En aplicación de la legislación relativa al Canon de saneamiento, la Entidad financia los gastos de explotación y mantenimiento de las instalaciones públicas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales de la Comunitat Valenciana. Dichos gastos se generan como consecuencia de la aprobación de expedientes de financiación a las entidades titulares de la gestión de dicho servicio. Asimismo, la Entidad realiza directamente la explotación de aquellas instalaciones cuya gestión le ha sido encomendada por las entidades titulares de las mismas. En ambos casos, se contabilizan con cargo al ejercicio 2021 los gastos devengados durante dicho ejercicio, con independencia de cuándo se produce la corriente financiera.

Con el fin de supervisar la correcta aplicación de los gastos realizados y el funcionamiento de las diversas instalaciones, la Entidad incurre en gastos de control a los que se aplica el mismo criterio de devengo expuesto en el párrafo anterior.

- *Otros ingresos y gastos de explotación*

Se imputan en función del criterio del devengo, es decir, cuando se produce la corriente real de bienes y servicios que los mismos representan, con independencia del momento en que se produzca la corriente monetaria o financiera derivada de ellos.

No obstante, siguiendo el principio de prudencia, la Entidad únicamente contabiliza los ingresos realizados a la fecha de cierre del ejercicio, en tanto que los riesgos previsibles y los gastos, aún los eventuales, se contabilizan tan pronto son conocidos.

- *Impuesto sobre el Valor Añadido*

El Impuesto sobre el Valor Añadido (IVA) soportado no deducible se contabiliza, de acuerdo con la naturaleza del hecho imponible, como mayor importe de la inversión o del gasto correspondiente.

- *Provisiones y contingencias*

La Entidad reconoce la existencia de una contingencia producida por el retraso en el pago a proveedores por encima del plazo legal de pago, derivada de la obligación legal que afecta a las Administraciones Públicas de abonar intereses de demora cuando el pago efectivo a los proveedores supera el plazo legalmente establecido. El importe máximo estimado de la contingencia asciende a 290.299 euros (el mismo importe del ejercicio anterior) y se encuentra totalmente provisionada dentro del epígrafe "II. Provisiones a corto plazo". Dicho importe ha sido obtenido aplicando el tipo legal de interés de demora de las operaciones comerciales a los días de demora incurridos en cada una de las reclamaciones presentadas por los acreedores. Actualmente esta Entidad cumple los plazos de pago legalmente establecidos, por tanto, no se considera que existan riesgos de afloramiento de nuevos pasivos adicionales a los contabilizados.

Se ha aplicado a resultados la provisión que afectaba a revisiones de IVA correspondientes a certificaciones de obra pagadas cuyas facturas se encuentran pendientes de recibir por importe de 6.168 euros, al haber transcurrido el plazo para su presentación.

También se encuentran en trámite de aprobación algunos expedientes relativos a certificaciones finales, liquidaciones e indemnizaciones correspondientes a obras ejecutadas por EPSAR y devengadas a 31 de diciembre de 2021. El importe máximo estimado de la contingencia, en función de los Informes emitidos por el DPOE, asciende a 1.104.933 euros

(1.681.164 euros en el ejercicio anterior) y se encuentra totalmente provisionada dentro del epígrafe "II. Provisiones a corto plazo".

Asimismo, la Entidad reconoce la existencia de una contingencia derivada de la Sentencia de 17 de noviembre de 2015 dictada por el Juzgado de lo Contencioso Administrativo nº 3 de València, que declara ajustado a derecho el Acuerdo adoptado en la Junta de Gobierno Local de fecha 30 de mayo de 2014 en relación al Convenio suscrito el 28 de octubre de 2010 entre esta Entidad y el Ayuntamiento de Sagunto para el abastecimiento en alta desde la ETAP de Sagunto. Esta contingencia podría afectar a un crédito de 762.036 euros que esta Entidad tiene contabilizado correspondiente a la diferencia existente entre las facturas emitidas y el importe máximo a facturar en caso de que se aplicaran los efectos del Acuerdo citado a la regularización de los ejercicios entre 2015 y 2019.

Por otra parte, existen reclamaciones de contratistas por importe de 1,6 millones de euros, sobre las que todavía no se han emitido los informes de los servicios técnicos correspondientes, por lo que no se puede estimar de forma razonable si van a suponer o no una salida de recursos.

- *Subvenciones para financiar inversiones de la EPSAR*

Se valoran por el importe concedido y se imputan a resultados en proporción a la depreciación experimentada durante el período por los activos financiados por dichas subvenciones.

5. INMOVILIZADO MATERIAL

El movimiento habido durante el ejercicio 2021 en las diferentes cuentas del inmovilizado material y de sus correspondientes amortizaciones acumuladas ha sido el que figura en el siguiente cuadro.

INMOVILIZADO MATERIAL	Saldo al 31/12/2020	Entradas	Salidas	Saldo al 31/12/2021
Terrenos	5.040.400	319.698	0	5.360.098
Otras instalaciones	89.911	0	0	89.911
Mobiliario y equipo de oficina	249.424	50.659	0	300.083
Equipos proceso información	206.040	78.987	0	285.026
Construcciones en curso	11.643.266	6.538.996	9.750.240	8.432.023
Construcciones terminadas	1.249.924.881	9.750.240	0	1.259.675.121
Total Bruto	1.267.153.921	16.738.580	9.750.240	1.274.142.262
Amortización	-531.897.578	-38.316.108	0	-570.213.686
Total Neto	735.256.343	-21.577.527	9.750.240	703.928.576

La misma información relativa al ejercicio 2020 es la siguiente:

INMOVILIZADO MATERIAL	Saldo al 31/12/2019	Entradas	Salidas	Saldo al 31/12/2020
Terrenos	4.451.700	588.700	0	5.040.400
Otras instalaciones	82.605	10.097	2.792	89.911
Mobiliario y equipo de oficina	264.925	2.767	18.269	249.424
Equipos proceso información	235.949	14.560	44.469	206.040
Construcciones en curso	7.248.723	6.218.924	1.824.381	11.643.266
Construcciones terminadas	1.248.100.500	1.824.381	0	1.249.924.881
Total Bruto	1.260.384.402	8.659.429	1.889.910	1.267.153.921
Amortización	-493.699.130	-38.263.978	-65.530	-531.897.578
Total Neto	766.685.272	-29.604.549	1.824.381	735.256.343

El inmovilizado material se amortiza de forma lineal, desde la fecha de recepción de los elementos y de acuerdo con la vida útil que se expone a continuación (en años):

Instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, minimización de vertidos, reutilización y modernización de regadíos	33
Instalaciones de cogeneración de energía y abastecimiento de agua	25
Mobiliario y equipos de oficina	10
Equipos para proceso de la información	4
Otro inmovilizado material	10

En la valoración de los elementos del inmovilizado material correspondientes a construcción de instalaciones se han incluido los intereses capitalizados en el ejercicio 2021, generados por los gastos financieros devengados por los préstamos contraídos por la Entidad, dado que el objetivo de los mismos es el de financiar la construcción de instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, minimización de vertidos, cogeneración de energía, reutilización, abastecimiento de agua y modernización de regadíos.

La imputación de esos gastos financieros a las diferentes obras se ha realizado de forma proporcional, mediante el cálculo tanto del total de intereses devengados como del volumen de obra ejecutada en el mismo período, excluyendo aquellas obras recibidas a 31 de diciembre de 2021 y las que han tenido una ejecución inferior a un año. El importe total de intereses capitalizados es de 27.589 euros (27.957 euros en el ejercicio anterior).

La partida más destacada del inmovilizado material corresponde a la construcción de instalaciones. Durante el ejercicio 2021 se han ejecutado obras por importe de 6.670.315 euros, IVA incluido (6.190.967 euros en el ejercicio 2020). Una vez deducido el IVA recuperable y añadidos los intereses capitalizados, se obtiene el importe de 6.538.996 euros que figura en el cuadro anterior como entradas de construcciones en curso, y que fue de 6.218.924 euros en el ejercicio anterior. Las salidas en este apartado coinciden con las entradas en construcciones terminadas, y corresponden al traspaso realizado entre estos dos conceptos a la finalización de las obras que estaban en ejecución.

El importe total de los bienes del inmovilizado material totalmente amortizados en uso es 464.130 euros (438.381 euros en el ejercicio 2020), con el siguiente detalle:

BIENES INMOVILIZADO MATERIAL AMORTIZADOS EN USO	2021	2020
Mobiliario y otras instalaciones	290.604	289.023
Equipos proceso información	173.526	149.357

Las subvenciones de capital recibidas en el ejercicio 2021 han servido para financiar los elementos destinatarios de las mismas, incluidos en la categoría de construcción de instalaciones. El mismo criterio se utilizó en las subvenciones recibidas en el ejercicio 2020.

Los compromisos adquiridos para ejercicios futuros correspondientes a contratos adjudicados o firmados a 31 de diciembre de 2021 son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Instalaciones de saneamiento y depuración	22.571.761	9.057.233	71.693	71.693	0
Instalaciones de potabilización de agua	56.776	0	0	0	0
Total inmovilizado material	23.901.313	9.057.233	71.693	71.693	0

Además de los importes recogidos en este cuadro, existen compromisos derivados de Acuerdos de cooperación suscritos con el siguiente detalle:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Terrenos y bienes naturales	316.714	0	0	0	0
Total subvenciones de capital	316.714	0	0	0	0

6. INMOVILIZADO INTANGIBLE

El movimiento habido durante el ejercicio de 2021 en las cuentas de Inmovilizado Intangible ha sido el que figura en el siguiente cuadro.

INMOVILIZADO INTANGIBLE	Saldo al 31/12/2020	Entradas	Salidas	Saldo al 31/12/2021
Aplicaciones Informáticas	674.158	28.435	0	702.593
Amortización	-643.635	-14.180	0	-657.815
Total Neto	30.523	14.256	0	44.779

La misma información relativa al ejercicio 2020 es la siguiente:

INMOVILIZADO INTANGIBLE	Saldo al 31/12/2019	Entradas	Salidas	Saldo al 31/12/2020
Aplicaciones Informáticas	669.807	4.351	0	674.158
Amortización	-621.449	-22.186	0	-643.635
Total Neto	48.358	-17.835	0	30.523

Las aplicaciones informáticas tienen una vida útil estimada de cinco años, y se amortizan linealmente a lo largo de ese periodo.

El importe total de los inmovilizados intangibles totalmente amortizados en uso asciende a 617.743 euros (601.524 euros en el ejercicio anterior), correspondiendo en su totalidad a aplicaciones informáticas.

Los compromisos adquiridos para ejercicios futuros correspondientes a contratos adjudicados o firmados a 31 de diciembre de 2021 son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Aplicaciones Informáticas	83.111	0	0	0	0
Total inmovilizado intangible	83.111	0	0	0	0

7. ARRENDAMIENTOS Y OTRAS OPERACIONES DE NATURALEZA SIMILAR

La Entidad es arrendataria de los locales en los que se sitúan sus oficinas, siendo el contrato de arrendamiento cancelable. También ha sido arrendataria de tres vehículos. Las cuotas de arrendamiento reconocidas como gastos del ejercicio ascienden a 226.213 euros (196.541 euros en el ejercicio anterior). En todos los casos se trata de arrendamientos operativos.

El alquiler de los locales, que supone la partida principal del gasto por este concepto (204.002 euros en el ejercicio 2021 y 180.013 euros en el ejercicio 2020) establece prórrogas anuales que pueden ser canceladas siempre por EPSAR dentro de los plazos de preaviso establecidos en el contrato, y los precios se actualizan anualmente de acuerdo con el índice de precios de alquileres de oficinas (en su defecto se aplica el índice de precios de alquiler de vivienda del IPC).

8. INSTRUMENTOS FINANCIEROS**8.1. Deudores comerciales y otras cuentas a cobrar**

Los importes consignados en este epígrafe incluyen los importes adeudados a la EPSAR por operaciones comerciales a corto plazo, así como por Canon de saneamiento, siendo este último el concepto más significativo y que está incluido en la partida Deudores varios.

Dentro de las categorías señaladas en el Plan General de Contabilidad, estos importes se encuadran todos ellos en la de "Préstamos y partidas a cobrar a corto plazo", y en la clase de "Créditos, derivados y otros".

El epígrafe 1. Clientes por ventas y prestaciones de servicios, recoge los créditos con clientes por la prestación del servicio de potabilización, por la venta de agua depurada reutilizada para uso agrícola y por la producción de energía eléctrica, por importe de 2.685.784,59 euros (3.028.209,34 en el ejercicio anterior). El importe de las partidas a cobrar calificadas de dudoso cobro asciende a 1.759.089,11 euros (1.301.603,04 euros en el ejercicio 2020), habiéndose contabilizado una corrección valorativa con objeto de mostrar el valor razonable de los activos, relativa a deudas antiguas y de dudoso cobro, de 457.486 euros (232.744 euros en el ejercicio 2020), reflejada en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, dentro del epígrafe 7c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales.

Dentro del epígrafe 3. Deudores varios, se incluye básicamente el importe de Canon de saneamiento facturado y no recaudado a 31 de diciembre de 2021 que ascendía a 95.371.390 euros (147.007.651 euros en el ejercicio 2020), después de haber realizado una corrección valorativa por prescripción de deudas que asciende a 3.810.439 euros (3.448.425 euros en el ejercicio 2020), reflejada en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, dentro del epígrafe 7c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales. En el ejercicio 2020 no se contabilizó deterioro por prescripción de deudas por suministros de red al haberse modificado en dicho ejercicio el criterio de determinación de las deudas. De haberse contabilizado dicho deterioro su importe sería similar al contabilizado en el ejercicio 2021.

En el ejercicio 2022 y hasta la elaboración de estas cuentas se ha recaudado la cantidad de 61.256.910 euros (58.092.102 euros en el ejercicio anterior), siendo por tanto el importe de Canon de saneamiento facturado y no recaudado correspondiente a los 4 últimos ejercicios no prescritos de 34.114.481 euros (88.915.550 euros en el ejercicio 2020), habiéndose dotado una provisión por deterioro de 9.236.565 euros correspondiente a la deuda por suministros de red de los últimos cuatro ejercicios (9.593.846 euros en el ejercicio anterior) y una provisión por deterioro de 2.081.740 euros correspondiente a la deuda por suministros propios de los últimos cuatro ejercicios (1.209.690 euros en el ejercicio anterior). El detalle de la deuda por Canon de saneamiento de los últimos 4 ejercicios es el siguiente:

EJERCICIO	SUMINISTROS DE RED	SUMINISTROS PROPIOS	TOTAL
2018	2.325.854	347.447	2.673.301
2019	2.956.779	622.693	3.579.471
2020	3.953.933	1.111.600	5.065.532
2021	16.990.349	5.805.827	22.796.176
DEUDA TOTAL	26.226.914	7.887.567	34.114.481
RECAUDADO 2022	61.152.404	104.506	61.256.910
SALDO A 31/12/21	87.379.318	7.992.072	95.371.390

La misma información relativa al ejercicio 2020 es la siguiente:

EJERCICIO	SUMINISTROS DE RED	SUMINISTROS PROPIOS	TOTAL
2017	2.492.606	315.528	2.808.134
2018	2.742.670	622.318	3.364.987
2019	4.358.570	888.320	5.246.890
2020	71.800.357	5.695.181	77.495.539
DEUDA TOTAL	81.394.204	7.521.346	88.915.550
RECAUDADO 2021	57.668.535	423.567	58.092.102
SALDO A 31/12/20	139.062.739	7.944.913	147.007.651

La deuda que mantienen las Entidades Suministradoras correspondiente a Canon de saneamiento recaudado y no ingresado asciende a 4.044.485 euros (4.523.051 euros en el ejercicio 2020), después de haber realizado una corrección valorativa por prescripción de deudas que asciende a 915.036 euros (494.524 euros en el ejercicio 2020), reflejada en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, dentro del epígrafe 7c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales. Asimismo se ha dotado una provisión por créditos comerciales incobrables de 3.592.064 euros (4.001.986 euros en el ejercicio anterior).

Se incluye igualmente en Deudores varios el saldo de las liquidaciones en concepto de Sanciones y Recargos, por importe de 707.909 euros y 33.290 euros, respectivamente (11.343 euros y 29.737 euros en el ejercicio 2020), después de practicar las pertinentes correcciones valorativas por prescripción de deudas por importe de 3.232 euros y de 1.457 euros, respectivamente (106.724 euros y de 15.435 euros en el ejercicio 2020), reflejadas en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, dentro del epígrafe 7c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales.

En el epígrafe 6. Otros créditos con las Administraciones Públicas se incluyen básicamente los créditos derivados de los Convenios suscritos con Corporaciones Locales y que regulan su participación en la financiación de las obras que ejecuta la Entidad.

8.2. Inversiones financieras a corto y a largo plazo

Los depósitos relativos a los contratos de alquiler de las oficinas de la Entidad, por importe de 27.298 euros, se encuentran contabilizados en el Activo corriente (apartado V "Inversiones financieras a corto plazo", epígrafe 5), donde también figuran contabilizadas las fianzas constituidas para las expropiaciones de la EDAR de Cheste-Chiva, por importe de 71.297 euros.

8.3. Efectivo y otros activos líquidos equivalentes

El saldo del epígrafe "1. Tesorería" asciende a 282.758.940,33 euros (144.613.265,74 euros el ejercicio anterior), correspondientes a saldos a favor de la Entidad en cuentas corrientes de entidades financieras colaboradoras de la Generalitat. Este saldo incluye la cantidad de 33.082 euros depositados en cuentas restringidas de recaudación (31.525 euros en el ejercicio 2020).

8.4. Fondos propios

En el ejercicio 2021 se ha contabilizado la aplicación de resultados del ejercicio 2020, con el siguiente detalle:

Base del reparto	Importe	Aplicación	Importe
Saldo cuenta pérdidas y ganancias	73.223.462	A reservas voluntarias	73.223.462
Total	73.223.462	Total	73.223.462

La subsanación del error contable consistente en que la cifra de ingresos por canon de saneamiento del ejercicio 2020 no incluía las regularizaciones comunicadas por las entidades suministradoras con anterioridad a la fecha de formulación de las cuentas anuales así como los modelos MD-101 del ejercicio 2020 presentados en el ejercicio 2021, ha supuesto el incremento de los resultados del ejercicio 2020 en la cantidad de 3.565.449,98 euros. El cambio de criterio de contabilización de los ingresos devengados por autoconsumos ha supuesto una reducción de los resultados del ejercicio 2020 de 392.001,37 euros.

A efectos de presentar datos homogéneos que faciliten la comparación de la información de los ejercicios 2020 y 2021, se ha reducido el resultado del ejercicio 2020 en la cuenta de Pérdidas y Ganancias en 3.000.000,00 euros con cargo a Reservas, en concepto de deterioro por prescripción de deudas de suministros de red de Canon de saneamiento.

8.5. Deudas a largo plazo

Dentro de este apartado, el importe que aparece en el epígrafe 2, "Deudas con entidades de crédito" corresponde en su totalidad a los préstamos cuyo detalle figura en el siguiente cuadro.

PRÉSTAMOS A LARGO PLAZO VIGENTES A 31/12/21

ENTIDAD FINANCIERA	IMPORTE DEL PRÉSTAMO	EJERCICIO EN QUE SE CONTRAJÓ	AMORTIZADO HASTA EL 31/12/21	A AMORTIZAR EN 2022	AÑO DE VTO.
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	12.000.000	2001	8.666.667	666.667	2026
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	30.000.000	2002	21.666.667	1.666.667	2026
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	36.000.000	2003	22.736.842	1.894.737	2028
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	6.000.000	2004	3.789.474	315.789	2028
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	36.000.000	2004	20.842.105	1.894.737	2029
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	47.000.000	2006	23.500.000	2.350.000	2031
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	53.000.000	2007	23.850.000	2.650.000	2032
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	50.000.000	2008	20.000.000	2.500.000	2033
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	50.000.000	2010	15.000.000	2.500.000	2035
INSTITUTO VALENCIANO DE FINANZAS	100.000.000	2011	25.000.000	5.000.000	2036
TOTAL	420.000.000		185.051.754	21.438.596	

La misma información relativa al ejercicio 2020 es la siguiente:

ENTIDAD FINANCIERA	IMPORTE DEL PRÉSTAMO	EJERCICIO EN QUE SE CONTRAJÓ	AMORTIZADO HASTA EL 31/12/20	A AMORTIZAR EN 2021	AÑO DE VTO.
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	12.000.000	2001	8.000.000	666.667	2026
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	30.000.000	2002	20.000.000	1.666.667	2026
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	36.000.000	2003	20.842.105	1.894.737	2028
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	6.000.000	2004	3.473.684	315.789	2028
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	36.000.000	2004	18.947.368	1.894.737	2029
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	47.000.000	2006	21.150.000	2.350.000	2031
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	53.000.000	2007	21.200.000	2.650.000	2032
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	50.000.000	2008	17.500.000	2.500.000	2033
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES	50.000.000	2010	12.500.000	2.500.000	2035
INSTITUTO VALENCIANO DE FINANZAS	100.000.000	2011	20.000.000	5.000.000	2036
TOTAL	420.000.000		163.613.158	21.438.596	

Dentro de las categorías señaladas en el Plan General de Contabilidad, estos importes se encuadran todos ellos en la de "Débitos y partidas a pagar a largo plazo", y en la clase de "Deudas con entidades de crédito".

Estos préstamos se encuentran valorados en el Balance por su coste amortizado, de forma que se han deducido los costes de transacción que les son directamente atribuibles y el importe amortizado.

De los préstamos vigentes a 31 de diciembre de 2021, la cantidad de 21.438.596 euros (21.438.596 euros en el ejercicio 2020) se ha traspasado a acreedores a corto plazo, al corresponder al importe a amortizar en el próximo ejercicio.

Los importes que está previsto amortizar de los anteriores préstamos durante los próximos cinco años son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Amortización de préstamos	21.438.596	21.438.596	21.438.596	21.438.596	21.438.596

Durante el ejercicio 2021 no se han suscrito nuevos préstamos.

8.6. Deudas a corto plazo

El saldo de 22.139.667 euros que figura en el epígrafe de deudas a corto plazo con entidades de crédito (22.210.283 euros en el ejercicio 2020) tiene la siguiente distribución:

Deudas a corto plazo	2021	2020
Intereses devengados y no vencidos	701.071	771.687
Amortización ejercicio siguiente de préstamos a largo plazo	21.438.596	21.438.596

Dentro de las categorías señaladas en el Plan General de Contabilidad, estos importes se encuadran todos ellos en la de "Débitos y partidas a pagar a corto plazo", y en la clase de "Deudas con entidades de crédito".

8.7. Deudas con empresas del grupo y asociadas a corto plazo

Del importe de 50.909.935 euros que figura en este epígrafe (50.906.224 euros en el ejercicio 2020), 4.171 euros corresponden a cantidades retenidas a los contratistas en las certificaciones de obra por liquidación de la tasa de dirección e inspección de obras (460 en el ejercicio anterior), mientras que 50.905.764 euros corresponden a deuda con la Generalitat Valenciana como consecuencia de los pagos realizados por cuenta de ésta a través de los mecanismos de financiación acordados entre la Comunidad Autónoma y la Administración Central (50.905.764 en el ejercicio anterior).

Dichos pagos sirvieron para atender vencimientos de deuda de la EPSAR con entidades de crédito, tanto de intereses como de amortización de la deuda, y se han canalizado a través del Instituto de Crédito Oficial (ICO) y del Fondo de Liquidez Autonómica (FLA). El importe canalizado a través de este mecanismo desde el ejercicio 2012 asciende a 381.718.404 euros.

También está incluida la cantidad de 30.437.692 euros correspondiente al Plan de Pago a Proveedores regulado en el Real Decreto Ley 8/2013, de 28 de junio.

En aplicación del Acuerdo del Gobierno Valenciano de 30 de mayo de 2013, esta deuda se encuentra contabilizada dentro del epígrafe IV. "Deudas con empresas del grupo y asociadas a corto plazo", al establecer que dicha deuda tenía ese carácter al provenir de la asunción por la Generalitat de vencimientos a corto plazo. A ese respecto, dicho Acuerdo establece que, llegado su vencimiento, si la cuenta acreedora no se salda, se producirá la renovación automática, y que no se devengarán intereses.

El detalle del saldo existente a 31 de diciembre de 2021 es el siguiente (en euros):

Pagos realizados por el FLA en 2014	25.552.903
Devolución parcial FLA 2014 05/03/20	-5.020.180
Plan Pago Proveedores (MECANO)	30.437.692
Compensación GV Resolución 22/12/14	-64.651
Saldo final	50.905.764

8.8. Acreedores comerciales y otras cuentas a pagar

Los importes consignados en estos apartados corresponden a facturas pendientes de pago por obras, servicios y suministros recibidos. También incluye la previsión realizada en relación a la Indemnización Anual Compensatoria a abonar a las Entidades Suministradoras por la recaudación del Canon de saneamiento.

En cuanto a las otras deudas con Administraciones Públicas, se incluyen aquí las cotizaciones a la Seguridad Social, las retenciones practicadas y el resultado de la liquidación de IVA, cuyo pago corresponde realizar en el año 2021.

Dentro de las categorías señaladas en el Plan General de Contabilidad, estos importes se encuadran todos ellos en la de "Débitos y partidas a pagar a corto plazo".

9. SITUACIÓN FISCAL

No se esperan actas complementarias por los ejercicios objeto de inspección.

10. INGRESOS Y GASTOS

10.1. Ventas y prestación de servicios

En el epígrafe Ventas de la Cuenta de Pérdidas y Ganancias se incluyen los importes facturados por la producción de energía eléctrica en instalaciones de cogeneración y por la venta de agua depurada reutilizada para uso agrícola. En Prestación de servicios se han incluido los ingresos correspondientes al servicio de potabilización de agua para uso humano, las tasas por emisión de informes y certificados y las tasas por dirección e inspección de obras.

VENTAS Y PRESTACIÓN DE SERVICIOS	2021	2020
Venta de agua reutilizada	1.346.360	738.970
Venta energía eléctrica cogeneración	758.491	730.541
Servicio de potabilización	1.478.464	1.554.083
Tasa informes y certificados	3.214	12.030
Tasa dirección e inspección de obras	149.614	329.392
TOTAL	3.736.143	3.365.016

10.2. Ingresos por Canon de saneamiento

Durante el ejercicio de 2021 el importe devengado ha sido de 276.112.026 euros (277.908.571 euros en el ejercicio anterior) y la recaudación del ejercicio 2021 ha ascendido a 331.039.334 (213.273.225 euros en el ejercicio anterior):

EJERCICIO 2021	FACTURACIÓN	RECAUDACIÓN	EJERCICIO 2020	FACTURACIÓN	RECAUDACIÓN
SUMINISTROS DE RED	269.485.832	325.290.528	SUMINISTROS DE RED	272.142.481	207.757.350
SUMINISTROS PROPIOS	5.805.827	5.647.287	SUMINISTROS PROPIOS	5.695.181	5.497.877
RECARGOS	35.943	7.090	RECARGOS	62.308	4.162
SANCIONES	784.424	94.430	SANCIONES	8.600	13.836
TOTAL	276.112.026	331.039.334	TOTAL	277.908.571	213.273.225

Distribución por anualidades y conceptos del Canon de saneamiento facturado en el ejercicio:

DESGLOSE FACTURACIÓN	EJERCICIOS ANTERIORES	2020	2021	TOTAL
SUMINISTROS DE RED	-1.575.107	-339.595	271.400.534	269.485.832
MD-101 PRESENTADOS	0	0	268.957.844	268.957.844
MD-101 ESTIMADOS	0	0	1.032.281	1.032.281
MD-100 AJUSTES	0	0	1.423.133	1.423.133
ACTAS	173.369	0	0	173.369
RESOL.DEV.INGR.INDEB.	-1.748.476	-339.595	-12.725	-2.100.796
SUMINISTROS PROPIOS	0	0	5.805.827	5.805.827
RECARGOS	0	0	35.943	35.943
SANCIONES	0	0	784.424	784.424
TOTAL	-1.575.107	-339.595	278.026.728	276.112.026

En el ejercicio 2021 se han contabilizado Resoluciones de devolución de ingresos indebidos de Canon de saneamiento por 2.100.795,89 euros (12.025,47 euros en el ejercicio 2020).

Respecto a los suministros propios, la cantidad de 5.805.827,09 euros contabilizada en el ejercicio 2021 es una estimación, dado que su aprobación definitiva no se producirá hasta que se emitan las correspondientes liquidaciones en el ejercicio 2022. El importe de las liquidaciones emitidas en el ejercicio 2021 correspondientes a autoconsumos del ejercicio 2020 ha ascendido a 5.695.181,26 euros.

Distribución por anualidades y conceptos del Canon de saneamiento recaudado en el ejercicio:

DESGLOSE RECAUDACIÓN	EJERCICIOS ANTERIORES	2020	2021	TOTAL
SUMINISTROS DE RED	1.651.847	64.327.825	259.310.856	325.290.528
SUMINISTROS PROPIOS	163.313	686.109	4.797.865	5.647.287
RECARGOS	498	2.216	4.375	7.090
SANCIONES	9.574	300	84.556	94.430
TOTAL	1.825.233	65.016.450	264.197.652	331.039.334

En el Decreto Ley 4/2020, de 17 de abril, del Consell, de medidas extraordinarias de gestión económico-financiera para hacer frente a la crisis producida por la COVID-19, al objeto de contribuir a paliar los efectos negativos de la pandemia, se acuerda el aplazamiento sin intereses del pago del Canon de Saneamiento en las facturas o recibos que emitan las Entidades Suministradoras de agua referidas a los consumos realizados durante los meses de abril, mayo y junio de 2020, siendo exigibles en los recibos o facturas emitidos durante los dieciocho meses posteriores al 30 de junio de 2020 por medio de fracciones idénticas. Este aplazamiento del momento de la exigencia del tributo no afectará la obligación de las entidades suministradoras de determinar el importe total del canon que correspondería incluir en otro caso en la factura o recibo de agua correspondiente a los periodos de facturación.

El efecto estimado de la medida indicada sobre la recaudación de Canon de saneamiento del ejercicio 2021 se sitúa en torno a los 60 millones de euros.

10.3. Gastos de personal

El importe de la partida Cargas Sociales que aparece en el debe de la Cuenta de Pérdidas y Ganancias corresponde a las cuotas empresariales a la Seguridad Social del ejercicio.

El importe de la partida Sueldos, Salarios y asimilados que aparece en el debe de la Cuenta de Pérdidas y Ganancias incluye, además de las retribuciones del personal de la Entidad, la cantidad de 68.914 euros correspondientes a indemnizaciones por despido (226.898 euros en el ejercicio anterior).

La plantilla media de personal en la EPSAR durante los ejercicios 2021 y 2020, distribuida por áreas, figura en el siguiente cuadro.

PLANTILLA MEDIA DE PERSONAL	EJERCICIO 2021	EJERCICIO 2020
GERENCIA	4,2	4,0
SUBDIRECCIÓN GENERAL	22,0	21,1
AUDITOR INTERNO	0,8	0,5
ÁREA TÉCNICA	17,0	18,3
ÁREA JURÍDICA	2,8	3,1
TOTALES	46,8	46,9

La cifra media de 46,8 trabajadores correspondiente al ejercicio 2021 se ha distribuido por sexos en 27,7 mujeres y 19,1 hombres (la distribución de la cifra media de 46,9 trabajadores del ejercicio 2020 fue de 28,4 mujeres y 18,5 hombres).

Por categorías la distribución ha sido de 28,4 técnicos superiores, 4,0 técnicos de grado medio y 14,4 administrativos (en el ejercicio 2020 fueron 29,7 técnicos superiores, 4,0 técnicos de grado medio y 13,2 administrativos).

La plantilla de personal de la Entidad a 31 de diciembre de 2021 está formada por 48 trabajadores distribuidos en 28 mujeres y 20 hombres (44 trabajadores a 31 de diciembre de 2020 distribuidos en 27 mujeres y 17 hombres). Por categorías la distribución es de 29 técnicos superiores, 4 técnicos de grado medio y 15 administrativos (28 técnicos superiores, 3 técnicos de grado medio y 13 administrativos en el ejercicio anterior).

10.4. Otros gastos de explotación

Del importe consignado en el apartado 7.a) Servicios exteriores y otros gastos de gestión corriente, de la Cuenta de Pérdidas y Ganancias, 1.156.306 euros corresponden a los gastos generados por la prestación del servicio de abastecimiento de agua potable (1.231.924 euros en el ejercicio anterior), 725.721 euros a la cogeneración de energía eléctrica en instalaciones de saneamiento y depuración (612.455 euros en el ejercicio anterior) y 867.383 euros al mantenimiento de las infraestructuras de minimización de vertidos (882.330 euros en el ejercicio anterior). También figuran contabilizados en este epígrafe 38.237 euros en concepto de indemnizaciones a contratistas, responsabilidad patrimonial y costas judiciales (139.674 euros en el ejercicio 2020). El resto corresponde a gastos de gestión y administración de la EPSAR (arrendamientos, material de oficina, publicidad y propaganda, asesoramientos, primas de seguros, suministros, etc.)

Servicios exteriores y otros gastos gestión corriente	2021	2020
Abastecimiento de agua	1.156.306	1.231.924
Cogeneración de energía	725.721	612.455
Minimización de vertidos	867.383	882.330
Indem.contratistas, resp.patrimonial y costas judiciales	38.237	139.674
Gastos de gestión y administración EPSAR	609.436	477.693
TOTAL	3.397.083	3.344.077

Los compromisos adquiridos para ejercicios futuros correspondientes a contratos adjudicados o firmados a 31 de diciembre de 2021 son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Gastos servicio de abastecimiento de agua	1.456.158	1.456.158	364.039	0	0
Gastos cogeneración de energía	3.655	0	0	0	0
Gastos de gestión y administración EPSAR	592.243	197.122	185.998	146.093	4.024
Total	2.052.057	1.653.280	550.038	146.093	4.024

El importe consignado en el apartado 7.b) Gastos de recaudación del Canon de saneamiento, corresponde básicamente a la indemnización compensatoria que perciben las entidades suministradoras de agua por el cobro del Canon de saneamiento a los usuarios de sus servicios, y que se determina de acuerdo con la normativa reguladora de este tributo. El importe consignado en este concepto es una estimación, dado que su aprobación definitiva no se producirá hasta el año 2022. El importe contabilizado en este epígrafe incluye también la indemnización a las diputaciones provinciales por la recaudación en vía ejecutiva.

El apartado 7.c) Pérdidas, deterioro y variación provisiones operaciones comerciales recoge correcciones valorativas por prescripción de determinadas deudas a las que ya se ha hecho mención en el apartado 8.1 de esta memoria.

CORRECCIONES VALORATIVAS	2021	2020
Deudas reutilización	-457.486	-232.744
Aportaciones a obras	-114.724	-172.086
Otros deudores en concurso	-1.921	0
Canon de saneamiento, deterioro definitivo	-4.730.164	-4.065.107
Canon de saneamiento, provisión	-14.910.369	-5.211.676
Canon de saneamiento, reversión provisión	14.805.522	4.737.059
TOTAL	-5.409.141	-4.944.555

En el epígrafe 7.d) Gastos de explotación y funcionamiento de los sistemas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales se incluyen los gastos generados por la explotación, mantenimiento, conservación, mejora y control de las instalaciones públicas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales. El detalle por tipo de gasto figura en el cuadro siguiente:

GASTOS DE EXPLOTACIÓN Y FUNCIONAMIENTO DE LOS SISTEMAS DE SANEAMIENTO, DEPURACIÓN Y REUTILIZACIÓN DE AGUAS RESIDUALES		
TIPO DE GASTO	2021	2020
Gastos en explotación de instalaciones de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales	148.829.827	148.409.035
Financiados a entidades locales	62.966.325	61.528.629
Realizados directamente por la Entidad de Saneamiento	85.863.502	86.880.407
Gastos en reformas, mejoras y reparaciones en instalaciones de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales	2.898.619	12.522.481
Financiados a entidades locales	1.998.747	4.329.960
Realizados directamente por la Entidad de Saneamiento	899.872	8.192.521
Gastos en control del funcionamiento de las instalaciones de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales	5.987.319	6.039.383
Realizados directamente por la Entidad de Saneamiento	5.987.319	6.039.383
TOTALES	157.715.765	166.970.900

Los compromisos adquiridos para ejercicios futuros correspondientes a contratos adjudicados o firmados a 31 de diciembre de 2021 son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Gastos de explotación	63.814.692	25.811.552	945.656	0	0
Gastos en reformas, mejoras y reparaciones	802.604	0	0	0	0
Gastos en control del funcionamiento	3.291.719	0	0	0	0
Total gastos explotación	67.909.015	25.811.552	945.656	0	0

Además de los importes recogidos en este cuadro, la explotación y funcionamiento de los sistemas de saneamiento, depuración y reutilización de aguas residuales, implican unos compromisos adquiridos para ejercicios futuros como consecuencia de los expedientes de financiación y convenios suscritos correspondientes a las instalaciones gestionadas por administraciones locales, según el siguiente detalle:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Gastos de explotación	59.290.937	54.700.912	22.932.929	0	0
Gastos en reformas, mejoras y reparaciones	12.288.738	514.156	540.390	0	0
Total gastos explotación	71.579.676	55.215.067	23.473.319	0	0

En el epígrafe 7.f) Subvenciones de capital al exterior se incluyen las cantidades derivadas de la participación de EPSAR en las actuaciones ejecutadas en el marco del Acuerdo de Cooperación firmado el 2 de enero de 2020 con la Diputación Provincial de Castellón para la ejecución y financiación de infraestructuras de saneamiento y depuración en la provincia, por un total de 299.884 euros (418.610 euros en el ejercicio anterior). Este Acuerdo de Cooperación implica los siguientes compromisos adquiridos para ejercicios futuros:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Subvenciones de Capital	1.500.000	1.500.000	1.482.646	0	0
Total subvenciones de capital	1.500.000	1.500.000	1.482.646	0	0

10.5. Otros resultados

El detalle del epígrafe "19. Otros resultados" del apartado "A) Operaciones Continuas" de la cuenta de Pérdidas y Ganancias es el siguiente:

OTROS RESULTADOS	2021	2020
Indemnizaciones judiciales por daños	404.285	264.883
Ajuste IAC ejercicios anteriores	0	62.886
Recaudación Canon deteriorado	161.826	171.988
Indemnizaciones de contratistas por daños y perjuicios	2.000	0
Pérdidas de existencias mantenidas para la venta	0	-109.340
Otros	-217	-7.887
TOTAL	567.894	382.531

10.6. Ingresos y gastos financieros

Este epígrafe incluye la capitalización de los gastos financieros mencionada en la nota 5. Su distribución por categorías es la siguiente:

Ingresos financieros	2021	2020
Capitalización de gastos financieros	27.589	27.957
Intereses por préstamos y partidas a cobrar a corto plazo	102.243	113.533
TOTAL	129.831	141.490

Los gastos financieros se han contabilizado en la Cuenta de Pérdidas y Ganancias mediante la aplicación del interés efectivo de las operaciones crediticias que los han generado. Estos gastos financieros vienen motivados principalmente por el recurso al endeudamiento como forma de financiar las inversiones efectuadas por la EPSAR a lo largo de su historia.

Los gastos financieros se distribuyen en las siguientes categorías:

Gastos financieros	2021	2020
Débitos y partidas a pagar por deudas con EC a largo plazo	3.467.759	3.727.335
Intereses de demora	318.622	26.004
TOTAL	3.786.381	3.753.339

De los intereses de demora contabilizados 239.640 euros han sido motivados por la devolución de ingresos indebidos de Canon de saneamiento (260 euros en el ejercicio 2020) y 78.888 euros por retraso en el pago de certificaciones de obra (25.737 euros en el ejercicio 2020).

Los compromisos adquiridos para ejercicios futuros correspondientes a préstamos suscritos a 31 de diciembre de 2021, calculados aplicando el tipo de interés vigente a dicha fecha a los préstamos con tipo de interés variable o revisable, son los siguientes:

Compromisos ejercicios futuros, euros	2022	2023	2024	2025	2026
Gastos financieros por préstamos suscritos	3.156.427	2.845.093	2.534.503	2.222.523	1.911.135

11. PROVISIONES Y CONTINGENCIAS

El desglose del saldo del epígrafe II. Provisiones a corto plazo del apartado C) Pasivo Corriente del Balance es el siguiente:

Provisiones a corto plazo	Saldo Inicial	Altas	Bajas	Saldo Final
Reclamaciones por intereses de demora	290.299	0	0	290.299
Regularizaciones de IVA de certificaciones de obra	6.168	0	6.168	0
Indemnizaciones en trámite a contratistas	1.681.164	29.005	605.237	1.104.933
Total	1.977.631	29.005	611.405	1.395.231

El desglose del movimiento en el ejercicio 2021 de la partida Indemnizaciones en trámite a contratistas es el siguiente:

Indemnizaciones en trámite a contratistas	Saldo Inicial	Altas	Bajas	Saldo Final
2005/EL/0065 ALCOI	1.075.928	29.005	0	1.104.933
2006/EL/0084 EL CAMPELLO	605.237	0	605.237	0
Total	1.681.164	29.005	605.237	1.104.933

12. INFORMACIÓN SOBRE MEDIO AMBIENTE

Dada la actividad de esta Entidad, todas las inversiones y gastos realizados tienen como objeto la protección y mejora del medio ambiente, por lo que no se considera necesario añadir más información a la que ya consta en esta memoria y en el informe de gestión del ejercicio.

13. SUBVENCIONES, DONACIONES Y LEGADOS

El movimiento que se ha producido en el ejercicio 2021 por las subvenciones de capital recibidas es el que aparece a continuación.

SUBVENCIONES DE CAPITAL	Saldo en Balance inicial	Subvenciones obtenidas ejercicio 2021	Traspaso a resultados ejercicio 2021	Saldo en Balance final
Generalitat hasta 2020	186.225.680	0	10.329.890	175.895.790
Generalitat 2021	0	0	0	0
Suplemento infraestructuras	20.804.427	1.309.809	1.267.489	20.846.746
Corporaciones locales	22.441.113	92.648	919.385	21.614.375
Total	229.471.220	1.402.456	12.516.765	218.356.911

La misma información relativa al ejercicio 2020 es la siguiente:

SUBVENCIONES DE CAPITAL	Saldo en Balance inicial	Subvenciones obtenidas ejercicio 2020	Traspaso a resultados ejercicio 2020	Saldo en Balance final
Generalitat hasta 2019	192.109.186	0	10.290.003	181.819.183
Generalitat 2020	0	4.442.636	36.138	4.406.498
Suplemento infraestructuras	20.047.578	1.716.871	960.022	20.804.427
Corporaciones locales	23.127.279	232.630	918.795	22.441.113
Total	235.284.043	6.392.137	12.204.959	229.471.220

La mayor parte de las subvenciones que figuran en el Balance son de capital, destinadas a financiar la construcción de instalaciones de saneamiento y depuración de aguas residuales, minimización de vertidos, cogeneración de energía, reutilización, abastecimiento de agua y modernización de regadíos.

De acuerdo con el Plan General de Contabilidad, las subvenciones de capital con carácter de no reintegrables se imputarán a resultados del ejercicio en proporción a la depreciación experimentada durante el período por los activos financiados con las mismas. En los cuadros anteriores se detalla el desglose de este concepto, incluido en el epígrafe 9. Imputación de subvenciones de inmovilizado no financiero y otras de la cuenta de Pérdidas y Ganancias, cuyo total asciende en el ejercicio 2021 a 12.516.765 euros (12.204.959 euros en año anterior).

Detalle de las subvenciones de explotación incorporadas al resultado del ejercicio:

SUBVENCIONES EXPLOTACIÓN	2021	2020
TASA ETAP RIBERA	630.000	630.000
DESINF.VERTIDO MAR ACEQ.H.NORD	217.340	0
TOTAL	847.340	630.000

14. HECHOS POSTERIORES AL CIERRE

No se considera que existan hechos posteriores al cierre del ejercicio y que afecten a la información contenida en estas cuentas ni a la capacidad de evaluación de las mismas ni a la aplicación del principio de empresa en funcionamiento.

15. OPERACIONES CON PARTES VINCULADAS

Entre las operaciones con partes vinculadas que se han realizado durante este ejercicio y el ejercicio anterior se encuentran las subvenciones recibidas de la Generalitat a las que se ha hecho referencia en la nota 13 y la deuda con la Generalitat mencionada en la nota 8.7.

Los miembros del Consejo de Administración no perciben retribución alguna en concepto de sueldo, dietas o remuneraciones de cualquier clase. Asimismo, la Entidad no ha contraído obligación alguna en materia de pensiones o primas de seguro de vida en relación con los miembros del Consejo de Administración.

València, en la fecha indicada en la firma digital
El Gerente

ANNEX II

Al·legacions presentades

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

C/ Sant Vicent, 4 - 46002
Tel. +34 96 386 93 00
Fax +34 96 386 96 53
sindicom@gva.es
www.sindicom.gva.es

JUSTIFICANTE DE PRESENTACIÓN EN REGISTRO ELECTRÓNICO

NÚMERO DE REGISTRO 202203859	FECHA DE ENTRADA 07/09/2022 9:36
ÁREA Fiscalización - Alegaciones	PROCEDIMIENTO PAA2022/08 EPSAR, contratación.
DATOS DEL PRESENTADOR Nombre: MARIA DOLORES GARCIA SALINAS NIF / CIF: E-mail: Entidad: ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNITAT VALENCIANA	
FIRMA DIGITAL 363A8E6098C4156DF0B68D44DC34D1FBE29C97E9	
DOCUMENTOS ENVIADOS Fichero1: _202297_EDP_EPSAR_Alegaciones_a_Informe_provisional_y_Anexo_firmado.pdf	

Alegaciones que se formulan al borrador del Informe de fiscalización de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales (EPSAR). Ejercicio 2021

Primera alegación

Apartado 2.a) del borrador del Informe, página 3

Sobre la falta de desarrollo de procedimientos para la prevención de los conflictos de intereses en los procedimientos de licitación, como exige el artículo 64 LCSP

Contenido de la alegación:

El citado artículo 64 LCSP no establece ninguna medida específica o concreta a adoptar por el órgano de contratación, más allá de las que con carácter general contempla el ordenamiento jurídico vigente, para garantizar el respeto de los principios de objetividad y transparencia en la actuación de cualquier Administración Pública y del personal a su servicio [artículo 3.1.c) Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público], tales como, entre otras, la obligación de abstención en los supuestos del artículo 23 de la citada Ley 40/2015, o la posibilidad de promover en esos mismos supuestos la recusación conforme a lo dispuesto en el artículo 24 de la misma Ley 40/2015; o, más específicamente, en cuanto a participación en los procedimientos de licitación, el deber de respetar las limitaciones establecidas en el artículo 326.5 de la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público, para poder formar parte de las mesas de contratación. Obligaciones todas ellas para cuyo cumplimiento, obviamente, se sigue una razonable vigilancia.

No obstante lo anterior, con ocasión de la adaptación de los Pliegos empleados por la EPSAR a la citada Ley 9/2017, en los mismos se recoge una cláusula, si bien específica para aquellos contratos susceptibles de ser cofinanciados con cargo a fondos de la Unión Europea, en la que se señala lo siguiente:

//

Cualquier persona que tenga conocimiento de hechos que pudieran ser constitutivos de fraude o irregularidad en relación con los contratos vinculados o relacionados con actuaciones susceptibles de ser financiadas con cargo a fondos de la Unión Europea podrá poner dichos hechos en conocimiento del Servicio Nacional de Coordinación Antifraude de la Intervención General de la Administración del Estado, por medios electrónicos, a través del canal habilitado al efecto por dicho Servicio en la dirección (URL) <http://www.igae.pap.minhfp.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/paginas/inicio.aspx>, y en los términos establecidos en la Comunicación 1/2017, de 6 de abril, del citado Servicio.

//

En dichos contratos todas las personas que intervienen en el procedimiento de adjudicación firman una declaración jurada sobre ausencia de conflicto de intereses (DACI). En el curso de esta auditoría se proporcionó al equipo auditor, como ejemplo de ello, las DACI firmadas en relación al expediente 2020/SA/0045, cofinanciado por la Unión Europea a través del Programa Operativo FEDER CV 2014-2020.

Por otra parte, cabe señalar la <Actuación Extraordinaria 21> iniciada en marzo de 2019 por la Inspección General de Servicios, a instancias de la Secretaría Autonómica de Medio Ambiente y Cambio Climático, que precisamente tenía por objeto la elaboración de un Plan de minimización de riesgos en los procedimientos de contratación de la EPSAR; habiendo emitido la Inspección su Informe Definitivo a mediados de 2021, a partir del cual el Auditor interno de la EPSAR está elaborando la correspondiente propuesta para el establecimiento de medidas correctoras concretas para la minimización de los citados riesgos, entre las que se contempla precisamente la exigencia generalizada de las citadas DACI a los miembros de las mesas de contratación en todos los procedimientos de licitación.

*En este sentido, el auditor interno ha elaborado el correspondiente modelo de DACI para su utilización de forma generalizada en todos los procedimientos de contratación de la EPSAR, incluso en contratos menores (Ver **ANEXO 1**).*

Cabe señalar igualmente otras actuaciones desarrolladas por parte del Auditor interno de la EPSAR, como la elaboración de un <Código Ético y de Buena Gestión>, que ha sido aprobado en fecha 28 de julio de 2020 por el Consejo de Administración de la EPSAR, y que por tanto es aplicable en el ámbito de dicha Entidad; en el que entre otras cuestiones se contempla el establecimiento de un protocolo para la gestión y declaración de existencia o ausencia de conflicto de interés por parte del personal de la Entidad, incluido el personal participante en los procedimientos de licitación, y de un Comité de Ética y de Conducta, dependiente del Consejo de Administración de EPSAR, para el análisis de riesgos y posterior adopción de medidas concretas de minimización de dichos riesgos; así como la creación de un Canal Ético interno, adicional al de la Agencia Valenciana Antifrau, a través del cual pueda denunciarse cualquier irregularidad que se advierta en el seno de la Entidad.

Todo ello, sin olvidar el Código de Buen Gobierno de la Generalitat, aprobado por el Decreto 56/2016, del Consell, de 6 de mayo, al que están sujetos los altos cargos y el personal directivo del sector público de la Generalitat.

Todo lo cual, pone de manifiesto que el auditor interno de la EPSAR está trabajando en el desarrollo de procedimientos para la prevención de conflictos de intereses sobre el personal participante en los procedimientos de licitación.

Documentación justificativa de la alegación

ANEXO 1: Modelo de DACI de la EPSAR

Segunda alegación

Apartado 2.b) del borrador del Informe, página 3.

Sobre la falta de mecanismos que garanticen que las personas que han participado en la redacción de los pliegos técnicos no participen en las mesas de contratación, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 326.5 LCSP.

Contenido de la alegación:

Este aspecto guarda una estrecha relación con lo manifestado en la anterior alegación, en el sentido de que, con independencia de la existencia o no de mecanismos específicos para garantizar de modo efectivo la no participación en las mesas de contratación de aquel personal que haya participado en la elaboración de la documentación técnica, y en definitiva el respeto de los principios de objetividad y transparencia en la actuación de los miembros de la mesa de contratación, se trata de una obligación para cuyo cumplimiento, obviamente, se sigue una razonable vigilancia.

*En todo caso, el modelo de DACI de la EPSAR mencionado en la anterior alegación (Ver **ANEXO 1**), ya contempla que los firmantes de dicha declaración deberán manifestar si han participado en la elaboración de la documentación técnica del contrato, lo que permitirá acreditar de modo efectivo el cumplimiento de la obligación establecida en el mencionado artículo 326.5 LCSP.*

Tercera alegación

Apartado 2.c) del borrador del Informe, página 3

Sobre el incumplimiento generalizado de los plazos de apertura de proposiciones, propuesta de adjudicación y de formalización de los contratos

Contenido de la alegación:

El incumplimiento de los mencionados plazos, obedece a circunstancias de muy diversa índole, debiendo destacarse entre ellas la falta de personal reiteradamente advertida, así como la excesiva carga de trabajo de los servicios dependientes del órgano de contratación y de los órganos de asistencia al mismo; unido ello, en cuanto a cumplimiento de plazos para la propuesta de adjudicación, la propia complejidad del estudio y valoración de las proposiciones presentadas y la acumulación de tareas de los servicios técnicos correspondientes; y en cuanto a demora en los plazos de formalización, circunstancias tales como la interposición de recursos, etc....

Cuarta alegación

Apartado 2.d) del borrador del Informe, página 4

Sobre la utilización de las titulaciones universitarias o el número de obras similares como criterios de adjudicación

Contenido de la alegación:

De acuerdo con el artículo 145.2 LCSP, en relación con los artículos 88.1.c) y 90.1.e) LCSP, la cualificación (titulaciones universitarias) o la experiencia (número de obras similares) del personal adscrito al contrato que vaya a ejecutar el mismo, puede evaluarse como criterio de adjudicación, siempre y cuando se considere que la calidad de dicho personal pueda afectar de manera significativa a su mejor ejecución.

Dichos criterios cumplen los requisitos establecidos en el artículo 145.5 LCSP, y entre ellos el de estar vinculados al objeto del contrato en el sentido señalado en el artículo 145.6 LCSP.

Además, todos estos criterios los ha utilizado la EPSAR, por ejemplo, en el expediente 2019/GV/0005, que precisamente fue examinado por el TACRC con ocasión del recurso especial en materia de contratación interpuesto por un licitador, sin que por parte de dicho Tribunal se formulara reproche alguno al respecto; la resolución del recurso fue desestimatoria y está contenida en la Resolución TACRC n.º 901/2021, de 22 de julio de 2021, aportada al equipo auditor en el curso de la revisión de los expedientes de la muestra.

Quinta alegación

Apartado 2.e) del borrador del Informe, página 4

Sobre la supuesta reinterpretación del requisito de solvencia técnica establecido en el PCAP del expediente 2019/SA/0019, por parte de la mesa de contratación, endureciendo el criterio exigido, efectuando con ello una modificación de los pliegos sin la retroacción de actuaciones exigida en el artículo 122.1 LCSP, incumpliendo los principios de publicidad y transparencia establecidos en el artículo 1 LCSP

Contenido de la alegación:

El criterio de solvencia técnica aplicado por la mesa no supone una modificación de los pliegos, que obviamente hubiera requerido retroacción de actuaciones (aprobación por el órgano de contratación y nueva publicación), sino aplicación de lo establecido en el pliego.

En este sentido, dado el carácter provisional de las actuaciones de comprobación llevadas a cabo hasta ese momento por la Mesa de contratación, sobre verificación del cumplimiento de los requisitos previos por parte de las empresas licitadoras, y que todavía no había tenido lugar la apertura de las proposiciones, no existía impedimento legal alguno para que la Mesa abriera una segunda ronda de requerimientos de subsanación a las empresas para la acreditación de su solvencia.

En cuanto a solvencia técnica exigible, el PCAP establece con suficiente precisión, como importe acumulado a justificar (50% de la anualidad media del contrato), la cifra de 182.323,47 €.

Tanto el DPOE, inicialmente, como algunos licitadores, no todos, consideraron como importe acumulado a justificar el 50% del valor estimado del contrato (50% de 182.323,47 € = 91.161,74 €).

Sin embargo, el PCAP establece claramente de entre los medios de acreditación de solvencia técnica, el previsto en el artículo 90.1.a) LCSP (Relación de servicios análogos realizados en los 10 últimos años), y como valor mínimo exigido, conforme al artículo 90.2 LCSP, que el importe anual acumulado en el año de mayor ejecución sea igual o superior al 50% de la anualidad media del contrato.

No hay que confundir "valor estimado del contrato", con "anualidad media del contrato".

El artículo 36.6 del Reglamento General de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas (RGLCAP), señala cómo se obtiene la anualidad media del contrato; esto es, dividiendo el precio total por el número de meses de su plazo de ejecución y multiplicando por 12 el cociente resultante.

Aplicado al presente caso, resulta que la **anualidad media del contrato** es de 364.646,94 €; y por tanto, el 50% de dicha anualidad media asciende a 182.323,47 €., tal como se indica en el propio apartado 11.B del Anexo VIII.

$Am=182.323,47 \times 12=364.323,47$

$50\% Am=182.323,47$

Dicha condición de solvencia técnica establecida en el PCAP (50% de la anualidad media del contrato), cumple los requisitos de publicidad, proporcionalidad y vinculación al objeto del contrato, establecidos en el artículo 74.2 LCSP; siendo además menos exigente que la prevista con carácter supletorio (70%) en el artículo 90.2 LCSP.

Tratándose el presente caso de un contrato de servicio cuyo objeto no está incluido en el ámbito de ninguna de las clasificaciones de servicio previstas en el artículo 37 y Anexo II del RGLCAP, no resulta de aplicación la definición de cuantía del contrato que, a los efectos de clasificación, se establece en el citado artículo 38 RGLCAP y en el artículo 79.1 LCSP; según los citados artículos, en efecto, la expresión de la cuantía se efectuará por referencia al valor estimado del contrato, cuando la duración de este sea igual o inferior a 1 año, y por referencia al valor anual medio del mismo, cuando se trate de contratos de duración superior.

Por último, debe señalarse que en el presente caso, en el que incluso cabía recurso especial en materia de contratación ante el TACRC, no ha habido oposición por parte de los licitadores, al no haberse interpuesto recurso alguno, ni ante la jurisdicción contencioso administrativa, contra ninguno de los actos recaídos en el procedimiento de contratación, lo que pone de manifiesto la plena legalidad de lo actuado por la mesa.

Sexta alegación

Apartado 2.f) del borrador del Informe, página 4

Sobre el recurso a la figura del contrato menor, para dar cobertura a prestaciones de carácter recurrente

Contenido de la alegación:

Señala el borrador de informe que, se comprueba que durante el año 2021 la EPSAR ha cumplido con carácter general las exigencias formales relativas al contenido de los expedientes que indica el artículo 118 de la LCSP; reprochando no obstante que en los casos mencionados en el apartado 5.3 del Apéndice del citado borrador, páginas 27 a 29, se ha recurrido a la figura del contrato menor para obtener prestaciones de carácter recurrente.

Al respecto cabe manifestar que en general el recurso a la figura del contrato menor por parte de la EPSAR no ha sido para satisfacer necesidades de carácter recurrente, sino más bien para satisfacer necesidades puntuales, a fin de dar cobertura contractual a la prestación de algún servicio ineludible y de forma transitoria, evitando así incurrir en posibles enriquecimientos injustos, cuando al vencimiento del contrato precedente no se ha tramitado o formalizado todavía el nuevo contrato que garantice la continuidad de dicha prestación, ya sea debido a problemas relacionados con la falta de personal y excesiva carga de trabajo, o a otras causas imprevisibles para la Entidad.

En relación con los casos concretos señalados en el propio borrador de informe, nos remitimos a lo manifestado en las alegaciones vigésima tercera, vigésima cuarta y vigésima sexta.

Séptima alegación

Apartado 6.a) del borrador del Informe, página 7

Sobre la recomendación de establecer la obligación de recabar manifestación escrita a los miembros de la mesa de contratación, y firmantes de informes de valoración de ofertas, para dejar constancia de la ausencia de conflicto de intereses

Contenido de la alegación:

Nos remitimos a lo manifestado en la primera y segunda alegación.

Octava alegación

Apartado 6.b) del borrador del Informe, página 7

Sobre la recomendación de que se garantice la formalización de un informe jurídico previo a la aprobación de los expedientes de contratación sobre los aspectos legales del procedimiento y especialmente sobre los PCAP

Contenido de la alegación:

En el curso de la auditoría, se facilitó al equipo auditor copia de los informes jurídicos previos emitidos en cada uno de los expedientes; y en consecuencia, entendemos que quedó plenamente acreditada la existencia de los citados informes en todos los expedientes de contratación.

Novena alegación

Apartado 6.c) del borrador del Informe, página 7.

Sobre la recomendación de que los informes técnicos de valoración de criterios automáticos emitidos por el DPOE se emitan en plazos razonables al objeto de no retrasar los procedimientos

Contenido de la alegación:

Tomamos nota de la citada recomendación, si bien, dejando constancia una vez más de las circunstancias ya apuntadas en la alegación tercera, de falta de personal, excesiva carga de trabajo y acumulación de tareas de los servicios técnicos, junto a la complejidad propia del estudio y valoración de las proposiciones presentadas, que dificultan el cumplimiento de dicha recomendación.

En todo caso, la mesa de contratación, para formular sus propuestas de adjudicación y proporcionar al órgano de contratación la necesaria motivación de las adjudicaciones, necesita contar con los citados informes técnicos de valoración, sin que pueda omitir este

trámite, salvo en los casos en que el cálculo para la valoración de las ofertas sea realmente simple.

Décima alegación

Apartado 6.d) del borrador del Informe, página 7.

Sobre la recomendación de que en los expedientes se contenga toda la documentación del resto de fases posteriores a la formalización del contrato

Contenido de la alegación:

Las fases posteriores a la formalización sí están incorporadas al expediente (inscripción en el Registro Oficial de Contratos de la GV, comunicación en su caso a la Sindicatura de Cuentas, prórrogas, suspensiones, modificados, recepción, liquidación, devoluciones de fianzas, etc); y en el caso de aquellas otras actuaciones más específicas, como por ejemplo las de facturación y pagos, cuya gestión e impulso corresponde al responsable de cada contrato y al Departamento de Gestión Económica, siempre se codifican haciendo referencia al correspondiente código de contratación garantizando con ello la integridad del expediente.

Undécima alegación

Apartado 6.e) del borrador del Informe, página 7.

Sobre la recomendación de que en los contratos de obra se contenga referencia expresa a las características que hayan de reunir los materiales y restantes prescripciones técnicas particulares.

Contenido de la alegación:

La adjudicación de los contratos de obras se realiza en todos los casos sobre la base de un proyecto previamente supervisado, aprobado y replanteado; y tal como señala el artículo 233.1.c) LCSP, es en el propio proyecto donde se contiene el correspondiente pliego de prescripciones técnicas particulares, en el que se hace la descripción de las obras y se regula su ejecución, con expresión de la forma en que esta se llevará a cabo, las obligaciones de orden técnico que corresponden al contratista, y la manera en que se llevará a cabo la medición de las unidades ejecutadas y el control de calidad de los materiales empleados y del proceso de ejecución.

Duodécima alegación

Apartado 6.f) del borrador del Informe, página 8.

Sobre la recomendación de que los informes de control interno sean emitidos por el auditor interno de la EPSAR.

Contenido de la alegación:

Tomamos nota de la recomendación, y en lo sucesivo dichos informes serán emitidos por el auditor interno de la EPSAR; no obstante, debemos señalar que los citados informes han venido siendo emitidos hasta la fecha por el Subdirector General de Personal y Régimen Económico Financiero de la EPSAR como órgano que dentro de la estructura de la EPSAR tiene atribuidas las funciones de control económico-presupuestario.

Decimotercera alegación

Apartado 6.g) del borrador del Informe, página 8.

Sobre la recomendación de en los expedientes que promueva EPSAR se garantice que se produzca una concurrencia efectiva de licitadores, que permita el cumplimiento del principio de libre competencia y la selección de la oferta económicamente más ventajosa.

Contenido de la alegación:

Al configurar sus expedientes de contratación, y establecer las condiciones de licitación de sus contrataciones, entendemos que la EPSAR actúa conforme a la legalidad, sin introducir condiciones o seguir procedimientos que puedan vulnerar los citados principios básicos de la contratación pública; lo que no siempre garantiza la deseable concurrencia del número de licitadores, o que producida esta todos los licitadores cumplan los requisitos previos de admisión, e incluso que cumpliendo dichos requisitos previos, todas las proposiciones inicialmente admitidas alcancen los umbrales mínimos de calidad establecidos en los pliegos para poder continuar en el proceso selectivo.

Decimocuarta alegación

Apartado 5.1.b) del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 15

En muchos de los actos, la mesa de contratación se constituye por los suplentes, desvirtuándose la composición original de la mesa, de forma que en los diferentes actos participan personas diferentes con desconocimiento de los actos producidos anteriormente

Contenido de la alegación:

La actuación de los suplentes no desvirtúa en modo alguno la seriedad y rigor de los actos de la mesa. Dichos suplentes, al igual que los titulares, son designados por el órgano de contratación, figuran en la designación original de la mesa, y cuentan con la misma información que los titulares. No obstante, tomamos nota de la recomendación, y en lo sucesivo, los titulares constituirán habitualmente las mesas de contratación en los actos más relevantes como en la apertura de las proposiciones o la propuesta de adjudicación.

Decimoquinta alegación

Apartado 5.2.a) del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 16

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2021/SA/0003, suministro e instalación de equipos y materiales para el establecimiento del CPD de la EPSAR en las nuevas oficinas en Valencia.

Contenido de la alegación:

El expediente fue publicado en la Plataforma de Contratación del Sector Público estableciéndose el plazo de presentación de ofertas de acuerdo al los procedimientos abiertos simplificados, e incluso ampliándose el plazo de presentación de ofertas motivado por incidencias de la Plataforma.

En acta de la mesa de contratación de 30 de marzo de 2021 excluyó a un de los licitadores por no completar la oferta, sin que se haya presentado recurso alguno.

Entendemos que en este caso no cabe imputar incumplimiento alguno a la EPSAR, remitiéndonos a lo manifestado en la decimotercera alegación.

Decimosexta alegación

Apartado 5.2.b) del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 16

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2021/EL/0011, obras de emergencia para la reparación del aliviadero submarino de Vera

Contenido de la alegación:

Sugiere el borrador de Informe que, al objeto de fundamentar la decisión de aprobar el expediente por emergencia, además del informe del DPOE, debería solicitarse la emisión de un informe jurídico. Al respecto, señalar que no habría inconveniente, más allá de que ello supone añadir un acto de trámite adicional en un procedimiento que dada su excepcionalidad quizá no sea necesario, teniendo en cuenta que en todo caso la redacción del acuerdo que declara la emergencia y por tanto de los fundamentos de hecho y de derecho que contiene, están elaborados por personal jurídico del Departamento de Contratación de la EPSAR.

Por otra parte, en cuanto a la certificación final de obra, según informa el DPOE, su elaboración se ha visto afectada por la solicitud de revisión excepcional de precios presentada el 27/05/2022 por el contratista, que de acuerdo con la normativa aplicable (Real Decreto-ley 3/2022, de 1 de marzo, modificado posteriormente por Real Decreto-ley 6/2022 y Real Decreto-ley 14/2022) debe ser aprobada en su caso con dicha certificación final; estando en tramitación dicha solicitud. Dicha CFO debe ser informada por la oficina de supervisión, y ésta exige que la revisión excepcional se apruebe antes de incluirla en la CFO.

En cuanto a certificaciones de obra, y también según informa el DPOE, existen dos más, las de diciembre '21 y enero '22, con saldo de cero euros, y es inminente la presentación de la de febrero '22, con un saldo de 219.219,84 euros; quedando para la CFO un saldo de 37,02 euros, sin contar la revisión excepcional.

Decimoséptima alegación

Apartado 5.2.c) del Apéndice 1 del borrador del Informe, páginas 17 y 18.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2019/GV/0005, obras de construcción de la EDAR de Cheste-Chiva (Valencia) y colectores generales.

Contenido de la alegación:

Sobre las objeciones a los criterios de adjudicación empleados, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la cuarta alegación; si bien, añadiendo que, con ocasión del recurso especial interpuesto contra la adjudicación de este contrato, la utilización de dichos criterios pasó el filtro del TACRC, que desestimó finalmente dicho recurso.

En cuanto a la constancia en el expediente de haber satisfecho el contratista los gastos relativos a la tasa por dirección e inspección de obras públicas de la GV y autorizaciones, permisos y licencias necesarios para la ejecución de las obras, cabe señalar que, la tasa se hace efectiva mediante descuento en las certificaciones de obra; y que, en cuanto a licencias, las obras de saneamiento están exentas.

En todo caso, de momento el saldo de las certificaciones de esta obra es de cero euros.

Decimoctava alegación

Apartado 5.2.d) del Apéndice 1 del borrador del Informe, páginas 19 y 20.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2019/SA/0007, dirección de las obras de construcción de la EDAR de Cheste-Chiva (Valencia) y colectores generales.

Contenido de la alegación:

Sobre las objeciones a los criterios de adjudicación empleados, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la cuarta alegación.

En cuanto a la demora en la formalización del contrato, cabe señalar que, dicho contrato tiene carácter complementario del principal de obra; y en este sentido, hay que tener en cuenta que la mencionada demora obedece al retraso del TACRC en resolver el recurso especial que fue interpuesto contra la adjudicación del contrato principal de obra.

El citado recurso fue interpuesto el día 2 de marzo de 2021, y la resolución del mismo es de fecha 22 de julio de 2021; tras lo cual, con fecha 28/07/2021 se requirió a través de la PLACSP a los adjudicatarios de ambos contratos para que actualizaran la documentación acreditativa del cumplimiento de sus obligaciones tributarias y con la Seguridad Social, confiriéndoles plazo para efectuarlo hasta el día 2 de agosto de 2021.

Otra circunstancia que contribuyó a la demora en la formalización del contrato de obra y, por extensión, a la del contrato de dirección de obra, fue el incremento del coste de los materiales registrado desde el ejercicio de 2021, que dio lugar a la solicitud de actualización de precios por parte del contratista de las obras, llegando incluso a plantear la posibilidad de renunciar a dicha adjudicación.

Tras la respuesta denegatoria de la EPSAR a dicha solicitud, mediante carta de respuesta de fecha 14/09/2021 de la que se facilitó copia en el curso de la auditoría al equipo auditor, se

procedió a la formalización del contrato de obras en fecha 20 de septiembre de 2021, y del contrato de dirección de obra en esa misma fecha de 20 de septiembre de 2021.

En cuanto a la sustitución del cargo de coordinador de seguridad y salud, la mesa de contratación verificó que se garantizaba una organización y calidad equivalente a la inicialmente ofertada; y en cuanto a que la firma del acta correspondiente esté firmada toda ella por suplentes, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la decimocuarta alegación.

No se ha incumplido el paso previsto en el artículo 150.2 LCSP; la propuesta de adjudicación es de fecha 23/11/2020, y la aceptación por el órgano de contratación es de fecha 26/11/2020.

Decimonovena alegación

Apartado 5.2.e) del Apéndice 1 del borrador del Informe, páginas 20 y 21.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2019/EL/0021, obras de finalización de las obras de construcción del tratamiento terciario de la EDAR de Alcoi (Alicante) para la reutilización de las aguas para uso industrial

Contenido de la alegación:

Sobre las objeciones a los criterios de adjudicación empleados, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la cuarta alegación.

En cuanto a la constancia en el expediente de haber satisfecho el contratista los gastos relativos a la tasa por dirección e inspección de obras públicas de la GV y autorizaciones, permisos y licencias necesarios para la ejecución de las obras, cabe señalar que, la tasa se hace efectiva mediante descuento en las certificaciones de obra; y que, en cuanto a licencias, las obras de saneamiento están exentas.

Vigésima alegación

Apartado 5.2.f) del Apéndice 1 del borrador del Informe, páginas 21 a 23.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2019/GV/0023, obras de construcción de la nueva EDAR de Beniatjar (Valencia).

Contenido de la alegación:

Sobre las objeciones a los criterios de adjudicación empleados, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la cuarta alegación.

Sobre la demora en la adjudicación del contrato, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la tercera alegación; debiendo añadir, en cuanto a la demora en la formalización, que dicha demora fue debida a la circunstancia de que hasta febrero de 2021 no se recibió comunicación de la DG del Medio Natural sobre la no necesidad de Evaluación de Impacto Ambiental del proyecto de las obras, en respuesta a la consulta que se le había efectuado en fecha 5 de febrero de 2020.

La demora en la firma del acta de comprobación del replanteo (13/04/2021) se debió, según el DPOE, al cambio del equipo de dirección de obra, que no fue aprobado hasta el

09/03/2021, y con posterioridad este equipo tuvo que aprobar el plan de seguridad y salud (06/04/2021) para poder hacer la apertura del centro de trabajo.

En cuanto a que, pese a reflejar el acta de comprobación del replanteo la disponibilidad de la totalidad de los terrenos, se aprobó una suspensión temporal parcial debido a la falta de disposición de los terrenos para instalar las torres de media tensión y realizar el vuelo del cableado eléctrico. Según el DPOE, fue un error porque el Ayuntamiento sólo había cedido los terrenos de la EDAR, sin reparar en que no se incluía la superficie de ocupación de las torres de la línea eléctrica de media tensión. En cuanto a la segunda suspensión por falta del permiso de la CHJ, según el DPOE, se detectó su necesidad con posterioridad una vez iniciadas las obras y realizado el desbroce, lo que no podía preverse en fase de redacción del proyecto, dado que por el estado del terreno en principio el cauce público no se veía afectado.

En cuanto a la constancia en el expediente de haber satisfecho el contratista los gastos relativos a la tasa por dirección e inspección de obras públicas de la GV y autorizaciones, permisos y licencias necesarios para la ejecución de las obras, cabe señalar que, la tasa se hace efectiva mediante descuento en las certificaciones de obra; y que, en cuanto a licencias, las obras de saneamiento están exentas.

Vigésima primera alegación

Apartado 5.2.g) del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 23.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2020/SA/0032, suministro e instalación de módulos de aseo portátiles en diez instalaciones de saneamiento y depuración de las comarcas de El Comtat y la Marina Alta de Alicante

Contenido de la alegación:

Sobre la demora en la adjudicación del contrato, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la tercera alegación.

Vigésima segunda alegación

Apartado 5.2.h) del Apéndice 1 del borrador del Informe, páginas 24 y 25.

Sobre los incumplimientos y observaciones referidos al contrato nº 2019/SA/0019, redacción del proyecto de construcción de las obras de renovación de los colectores generales de la Pobl de Farnals (Valencia).

Contenido de la alegación:

Sobre las objeciones a los criterios de adjudicación empleados, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la cuarta alegación.

Sobre el incumplimiento de los plazos de apertura de las proposiciones, y de adjudicación, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la tercera alegación.

Sobre la supuesta reinterpretación del requisito de solvencia técnica por parte de la mesa de contratación, nos remitimos a lo señalado anteriormente en la quinta alegación.

Vigésima tercera alegación

Apartado 5.3 del Apéndice del borrador del Informe, páginas 27 y 28.

Sobre las observaciones referidas al contrato menor 2021/CM/0026 relativo al mantenimiento de las nuevas oficinas de la EPSAR adjudicado en el mes de junio de 2021.

Contenido de la alegación:

La necesidad del servicio sí era conocida, pero se desconocía el alcance de las prestaciones que el mismo debía incluir. Por ello, en la propia justificación del contrato ya se hacía constar el carácter puntual de dicho contrato menor, motivado por el cambio de ubicación de las oficinas de la EPSAR que tuvo lugar en mayo de 2021, y por tanto su carácter de contrato puente, dada la necesidad de conocer previamente el alcance real de las prestaciones a realizar, a fin de poder preparar adecuadamente la licitación de un contrato de mayor duración.

Finalmente, con fecha 06/04/2022 se publicó en la PLCSP la licitación del nuevo contrato 2022/SA/0007, para un plazo de cinco años; siendo adjudicado en fecha 12/07/2022, y formalizado en fecha 02/08/2022.

Vigésima cuarta alegación

Apartado 5.3 del Apéndice del borrador del Informe, página 28.

Sobre las observaciones referidas al contrato menor 2021/CM/0055 relativo a arrendamiento de dispositivos de impresión, copia y escaneo.

Contenido de la alegación:

También en este caso la necesidad del contrato era puntual, debido a la demora en la celebración del nuevo acuerdo marco por parte de la Central de Compras de la Generalitat; al respecto, el informe justificativo de este contrato indica lo siguiente:

<Con fecha 23 de diciembre de 2016, RICOH ESPAÑA, S.L.U. y la Entidad de Saneamiento de Aguas Residuales de la Comunitat Valenciana (EPSAR), firmaron el contrato basado en el Acuerdo Marco 3/14CC, para el arrendamiento, sin opción de compra, de dispositivos de impresión, copia y escaneo, así como su gestión, para la Administración de la Generalitat, sus Entidades Autónomas y Entes del Sector Público Empresarial y Fundacional de la Generalitat, Lote 3: Organismos Autónomos y Sector Público Empresarial y Fundacional, con entrada en vigor a las 00:00 h. del día 1 de enero de 2017 y siendo improrrogable.

El contrato referido anteriormente finalizó el 31 de diciembre de 2020.

Con fecha 1 de enero de 2021 se firmó un contrato menor con la empresa RICOH ESPAÑA, S.L.U. (2020_CM_0047) para el servicio de arrendamiento de dispositivos de impresión, copia y escaneo, así como su gestión, hasta que se adjudicara el nuevo Acuerdo Marco de impresión y, que finalizará el 31 de diciembre de 2021.

El 29 de abril de 2021 se adjudicó el nuevo Acuerdo Marco para el arrendamiento de dispositivos de impresión, digitalización y copia, así como su gestión, para la Administración

de la Generalitat, su sector público instrumental y entidades adheridas (Exp.1/20CC). Lote 3 Resto Sector Público Instrumental y entidades estatutarias adheridas a la empresa Konica Minolta Business Solutions Spain, S.A., formalizándose el contrato el día 5 de julio de 2021.

Para la celebración del correspondiente contrato basado, hay que elaborar la denominada Solución Integral por parte de dicho adjudicatario, la cual debe ser conformada por la DGTIC, circunstancia que a fecha de hoy todavía no se ha producido.

Por otra parte, a principios de noviembre de 2021 la empresa adjudicataria del Lote 3 del Acuerdo Marco para Resto Sector Público Instrumental y entidades estatutarias adheridas, Konica Minolta Business Solutions Spain, S.A., comunica a la EPSAR que va a tener problemas para entregar los equipos antes de enero/febrero de 2022, por problemas de abastecimiento de chips y componentes electrónicos.

En vista de la situación y puesto que el contrato menor firmado con RICOH ESPAÑA, S.L.U. finaliza el 31 de diciembre de 2021 y a partir del 1 de enero de 2022 la EPSAR no dispondrá de servicio de impresión copia y escaneo, así como de la gestión correspondiente, y se necesita cubrir esta necesidad.

(...) El Departamento de Sistemas de Información propone que se contrate el servicio de arrendamiento de dispositivos de impresión, copia y escaneo, a la empresa RICOH ESPAÑA SLU, actual contratista de la EPSAR, ya que facilita a la EPSAR el arrendamiento de los dispositivos de impresión que tiene ahora a su disposición, manteniendo los precios del contrato basado firmado con RICOH ESPAÑA SLU, en diciembre de 2016, por un periodo máximo de un año, hasta que la empresa adjudicataria del Lote 3 del Acuerdo Marco para Resto Sector Público Instrumental y entidades estatutarias adheridas, Konica Minolta Business Solutions Spain, S.A., pueda suministrar los equipos incluidos en el contrato>.

Vigésima quinta alegación

Apartado 5.3 del Apéndice del borrador del Informe, página 28.

Sobre la recomendación de que, en la tramitación de los contratos menores, el informe de justificación del contrato inicie el expediente y sea en un momento posterior cuando se consulten los presupuestos a los distintos empresarios.

Contenido de la alegación:

En la tramitación de los contratos menores la EPSAR se ajusta a lo dispuesto en el artículo 118 de la LCSP, y a la Instrucción 1/2019, de 28 de febrero, de la Oficina Independiente de Regulación y Supervisión de la Contratación, sobre contratos menores, regulados en la Ley 9/2017, de 8 de noviembre (BOE núm. 57, de 7 de marzo de 2019), en cuyo apartado III, señala que:

<...el expediente deberá incorporar la siguiente documentación:

1. Informe del órgano de contratación motivando la necesidad del contrato. El citado informe debe incluir, al menos, los siguientes extremos:

- El órgano de contratación competente.
- El objeto del contrato.

- La justificación de la necesidad, incluida la justificación del procedimiento elegido.
 - En el caso del contrato menor de obras, el presupuesto de obras de la Administración, o, en su caso, proyecto correspondiente y/o informe de la oficina de supervisión de proyectos cuando proceda.
 - Los datos identificativos del adjudicatario así como la justificación de su elección.
 - La aplicación presupuestaria a la que se imputa el gasto, así como el ejercicio presupuestario (o los ejercicios presupuestarios en el caso de que fuese un gasto plurianual).
 - La forma de certificación de la prestación o su recepción, y la forma de pago del mismo.
2. La justificación de que no se está alterando el objeto del contrato para evitar los principios de la contratación pública, (...).
3. El contrato, igualmente, deberá contar con la acreditación de la existencia de crédito y documento de aprobación del gasto con carácter previo a su ejecución, incorporándose posteriormente la factura o facturas que se deriven del cumplimiento del contrato.
4. En los términos ya expresados en el epígrafe anterior y con el fin de velar por la mayor concurrencia, el órgano de contratación solicitará, al menos, tres ofertas que se incorporarán al expediente junto con la justificación de la selección de la oferta de mejor relación calidad-precio para los intereses de la Administración, tal y como se ha indicado en el primer punto. De no ser posible lo anterior, debe incorporarse al expediente la justificación motivada de tal extremo.

La información o documentación relacionada en los puntos 1, 2 y 3, así como la justificación a la que hace referencia el punto 4, y en aras de la simplificación administrativa, podrán unificarse en un único documento o informe del órgano de contratación>..

Vigésima sexta alegación

Apartado 5.3 del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 28.

Sobre las observaciones referidas a los contratos menores 2021/CM/0010 y 2021/CM/0013 relativos, el primero a "servicio de mantenimiento de aplicaciones web de depuración, desaladoras, registro y facturación electrónica", y el segundo a "servicio de mantenimiento de la página web de la EPSAR".

Contenido de la alegación:

Se trata de casos muy particulares, cuya contratación por parte de la EPSAR en efecto deberá tramitarse por los procedimientos ordinarios previstos en la LCSP para contratos no menores.

En todo caso, con respecto al contrato menor 2021/CM/0010, el informe justificativo y de adjudicación del contrato indica lo siguiente:

<La EPSAR dispone de varias aplicaciones web, desarrolladas a medida, utilizadas tanto para tareas administrativas (Registro, Facturación Electrónica) como para la correcta gestión de las depuradoras (Depuración, Desaladoras). Dichas aplicaciones tienen un

componente dinámico ya que se han tenido que ir adaptando a las necesidades que han ido surgiendo con el paso del tiempo.

(...) El departamento de Sistemas de Información propone que se contrate el servicio de mantenimiento a la propia empresa que ha desarrollado el software objeto del servicio, por tratarse de unas aplicaciones desarrolladas a medida basadas en unas especificaciones muy concretas dado el nivel de especialización de los trabajos realizados en la EPSAR. Las aplicaciones objeto del contrato, suponen unas herramientas indispensables para el buen desarrollo de la actividad de esta Entidad.

Este servicio únicamente puede prestarlo la empresa INFORMANCE, S.L., como único desarrollador de las aplicaciones objeto del contrato>.

En cuanto al contrato menor 2021/CM/0013, el informe justificativo y de adjudicación del contrato indica lo siguiente:

<La EPSAR dispone de una página web, desarrollada a medida, dicha página tiene un componente dinámico que se tiene que ir adaptando a las necesidades de nuevas funcionalidades que se han planteado y los nuevos cambios que vayan surgiendo y que permitan que sea una web actualizada y funcional.

Se dispone de dos entornos, uno de desarrollo y otro de producción. Aunque ambos entornos estaban actualizados y publicados internamente, hasta febrero de 2021 no se publicó la web nueva sustituyendo a la que había hasta el momento. Primero porque se esperaba que se diera la aprobación por parte de la Conselleria y después porque era necesario cambiar de servidor tanto las páginas web de la EPSAR, como el software de Control de Presencia y este último estaba pendiente de la renovación del contrato que se demoró varios meses, lo que retrasó que se pudiera migrar la instalación de todas las aplicaciones en el nuevo servidor.

(...) El departamento de Sistemas de Información propone que se contrate el servicio de mantenimiento a la propia empresa que ha hecho el desarrollo de la página web, por tratarse de una aplicación desarrollada a medida y basada en unas especificaciones muy concretas de la EPSAR. La página web objeto del contrato, supone una herramienta indispensable para la interacción con la Entidad.

Este servicio únicamente puede prestarlo la empresa Metric Salad. Métricas y analíticas digitales, S.L., como único desarrollador de la página web objeto del contrato>.

Vigésima séptima alegación

Apartado 5.3 del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 28.

Sobre las observaciones referidas al contrato menor 2021/CM/0036 relativo a obras de "Reparación del colector general entre la conexión del municipio de Emperador y el pozo de registro (P.R.2) en T.M. de Museros (Valencia), en el sistema de saneamiento y depuración de aguas residuales de l'Horta nord-Pobla de Farnals (Valencia)".

Contenido de la alegación:

Se indica que el contrato adjudicado el 5 de agosto de 2021 y cuyo plazo de ejecución es de 30 días, todavía no se había ejecutado 10 meses después, sin que exista constancia de que se haya producido la resolución de este.

Al respecto, por parte del Departamento de Proyectos, Obras y Explotaciones se indica que el inicio de las obras se ha visto demorado por los problemas de suministro de materiales y las lluvias.

En todo caso, debe tenerse en cuenta la doctrina general en materia de contratos (véase entre otros el Informe 6/09 de la Abogacía del Estado) que aclara el diferente régimen jurídico aplicable al "plazo de duración" y al "plazo de ejecución" de los contratos administrativos.

Según la citada doctrina, cuando el plazo se fija como "plazo de duración", el tiempo opera como elemento definitorio de la prestación, de manera que, expirado el plazo, el contrato se extingue necesariamente (por ejemplo, en contratos de servicios celebrados por un período determinado tales como limpieza, mantenimiento, etc.); mientras que cuando se fija como "plazo de ejecución", el tiempo opera como simple circunstancia de la prestación, de manera que, el contrato no se extingue porque llegue una determinada fecha, sino cuando se concluye la prestación pactada. El caso típico es el contrato de obra, que sólo se cumple cuando se entrega la obra (con independencia de si el plazo se prorroga o no).

Vigésima octava alegación

Apartado 5.3 del Apéndice 1 del borrador del Informe, página 29.

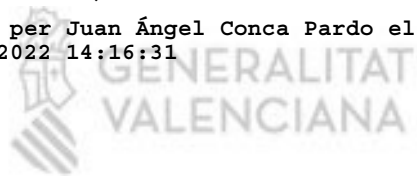
Sobre las observaciones referidas al contrato menor 2021/CM/0034 relativo a "Obras de reparación y rehabilitación del colector de la EDAR Sueca-El Perelló".

Contenido de la alegación:

Se indica que el expediente no contiene el presupuesto de las obras, de acuerdo con el requerimiento legal que establece el artículo 118.4 de la LCSP, cuando lo cierto es que sí figura en el apartado D del Anexo de características de los trabajos, que forma parte del expediente, y que fue aportado al equipo auditor en el curso de la revisión de los expedientes de la muestra.

València, a la fecha indicada en la firma digital

Firmat per Juan Ángel Conca Pardo el
06/09/2022 14:16:31

Gerente de la EPSAR

EPSAR - Entitat de Sanejament d'Aigües
Avinguda Corts Valencianes, 58 Planta 3ª
(Edifici Sorolla Center) 46015 València
Tel. 961 818 400 - Fax 963 869 658
epsar@gva.es - www.epsar.gva.es
CIF Q-9650012-I

GENERALITAT
VALENCIANA

EPSAR
Entitat de
Sanejament d'Aigües

ANEXO

ANEXO 1: Modelo de DACI de la EPSAR

PLAN DE MEDIDAS ANTIFRAUDE

EPSAR

(ENTIDAD PÚBLICA DE SANEAMIENTO DE AGUAS RESIDUALES DE LA COMUNIDAD VALENCIANA)

DECLARACIÓN DE AUSENCIA DE CONFLICTO DE INTERESES

EXPEDIENTE DE CONTRATACIÓN N°:	
OBJETO DEL CONTRATO:	

El/La abajo firmante:	
Relación con el órgano de contratación:	

Que participa en el desarrollo del procedimiento de licitación del contrato arriba referenciado, en calidad de (*márquese lo que proceda*):

☐	Personal que ha participado en la redacción de la documentación técnica del contrato
☐	Miembro de la mesa de contratación
☐	Otra forma de participación (<i>indíquese</i>)

Al objeto de garantizar su imparcialidad e independencia en el desarrollo del citado procedimiento de licitación,

DECLARA

PRIMERO: Estar informado/a de lo siguiente:

1. Que el **artículo 61.3 "Conflicto de intereses", del Reglamento (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 18 de julio (Reglamento financiero de la UE)**, establece que existirá **conflicto de intereses** cuando el ejercicio imparcial y objetivo de las funciones del personal participante en el procedimiento se vea comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier motivo directo o indirecto de interés personal.

2. Que el **artículo 64 «Lucha contra la corrupción y prevención de los conflictos de intereses» de la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público**, impone a los órganos de contratación el deber de tomar medidas efectivas para luchar contra la corrupción y prevenir los conflictos de intereses en el contexto del procedimiento de licitación con el fin de evitar cualquier distorsión de la competencia y garantizar la transparencia en el procedimiento y la igualdad de trato a todos los candidatos y licitadores.

3. Que el **artículo 23 “Abstención”, de la Ley 40/2015, de 1 octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público**, establece que deberán abstenerse de intervenir en el procedimiento “las autoridades y el personal al servicio de las Administraciones en quienes se den algunas de las circunstancias señaladas en el apartado siguiente”, siendo éstas:

a) Tener interés personal en el asunto de que se trate o en otro en cuya resolución pudiera influir la de aquél; ser administrador de sociedad o entidad interesada, o tener cuestión litigiosa pendiente con algún interesado.

b) Tener un vínculo matrimonial o situación de hecho asimilable y el parentesco de consanguinidad dentro del cuarto grado o de afinidad dentro del segundo, con cualquiera de los interesados, con los administradores de entidades o sociedades interesadas y también con los asesores, representantes legales o mandatarios que intervengan en el procedimiento, así como compartir despacho profesional o estar asociado con éstos para el asesoramiento, la representación o el mandato.

c) Tener amistad íntima o enemistad manifiesta con alguna de las personas mencionadas en el apartado anterior.

d) Haber intervenido como perito o como testigo en el procedimiento de que se trate.

e) Tener relación de servicio con persona natural o jurídica interesada directamente en el asunto, o haberle prestado en los dos últimos años servicios profesionales de cualquier tipo y en cualquier circunstancia o lugar.

SEGUNDO: Que, con respecto al procedimiento de licitación del contrato arriba referenciado, no se encuentra incurso/a en ninguna situación que pueda calificarse de conflicto de intereses de las indicadas en el artículo 61.3 del Reglamento Financiero de la UE, y no concurre en su persona ninguna causa de abstención del artículo 23.2 de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público que pueda afectar al procedimiento de licitación.

TERCERO: Que se compromete a poner en conocimiento del órgano de contratación o de la persona designada en EPSAR a tales efectos, sin dilación alguna, la existencia de cualquier situación de conflicto de intereses o motivo de abstención en que pueda incurrir.

Lo que declara bajo su responsabilidad, a los efectos legales oportunos, y con pleno conocimiento de las consecuencias disciplinarias, administrativas y judiciales en caso de incurrir en falsedad al cumplimentar esta declaración.

(Lugar, fecha y firma)

ANNEX III

Informe sobre les al·legacions presentades

ANÀLISI DE LES AL·LEGACIONS EFECTUADES A L'ESBORRANY DE L'INFORME D'AUDITORIA DE COMPLIMENT EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ DE L'ENTITAT PÚBLICA DE SANEJAMENT D'AIGÜES RESIDUALS (EPSAR). EXERCICI 2021

S'han analitzat les al·legacions presentades, en data 7 de setembre de 2022, pel gerent de l'EPSAR, respecte de les quals s'informa del que segueix:

Primera al·legació

Apartat 2, paràgraf quart (apartat a), pàgina 3

Comentaris

Sobre la falta de desenvolupament de procediments per a la prevenció dels conflictes d'interessos en els procediments de licitació, l'EPSAR argumenta que l'article 64 de la Llei de Contractes del Sector Públic (LCSP) no estableix cap mesura específica o concreta que haja d'adoptar l'òrgan de contractació, més enllà de les que amb caràcter general preveu l'ordenament jurídic vigent, per a garantir el respecte dels principis d'objectivitat i transparència en l'actuació de qualsevol administració pública i del personal al seu servei.

S'indica, així mateix, que en ocasió de l'adaptació dels plecs utilitzats per l'EPSAR a l'LCSP, en aquests es recull una clàusula, si bé específica per a aquells contractes susceptibles de ser cofinançats amb càrrec a fons de la Unió Europea.

En el mateix sentit, l'auditor intern de l'EPSAR està elaborant la proposta corresponent per a l'establiment de mesures correctores concretes per a la minimització d'aquests riscos, entre les quals es preveu precisament l'exigència generalitzada de la declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als membres de les meses de contractació en tots els procediments de licitació. Com a conseqüència d'això, l'auditor intern ha elaborat el corresponent model de DACI per a la seua utilització de manera generalitzada en tots els procediments de contractació de l'EPSAR, fins i tot en contractes menors.

En aquest sentit, cal indicar que, encara que l'EPSAR està treballant en l'elaboració de procediments per a la prevenció dels conflictes d'interessos, en els procediments de licitació en els quals és exigible, d'acord amb l'article 64 de l'LCSP, s'ha comprovat, en la revisió dels contractes seleccionats, que no s'havien aplicat els procediments exigits en l'article 64 esmentat de l'LCSP.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Segona al·legació

Apartat 2, paràgraf cinqué (apartat b), pàgina 3

Comentaris

L'EPSAR argumenta que, igual que ocorria en l'al·legació anterior, amb independència de l'existència o no de mecanismes específics per a garantir de manera efectiva la no participació en les meses de contractació d'aquell personal que haja participat en l'elaboració de la documentació tècnica i, en definitiva, el respecte dels principis d'objectivitat i transparència en l'actuació dels membres de les meses de contractació, es tracta d'una obligació per al compliment de la qual, òbviament, se segueix una raonable vigilància.

Igual que ocorre en l'al·legació anterior, s'indica que el model de DACI de l'EPSAR ja preveu que els signants d'aquesta declaració hauran de manifestar si han participat en l'elaboració de la documentació tècnica del contracte, la qual cosa permetrà acreditar de manera efectiva el compliment de l'obligació establida en l'article 326.5 de l'LCSP.

En aquest sentit, cal indicar que, igual que ocorria en l'al·legació anterior, en la mostra de contractes revisats l'EPSAR no va acreditar mecanismes que garantiren que les persones que havien participat en els plecs tècnics no participaren posteriorment en les meses de contractació.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Tercera al·legació

Apartat 2, paràgraf sisé (apartat c), pàgina 3

Comentaris

No es tracta pròpiament d'una al·legació, sinó que l'EPSAR indica que l'incompliment dels terminis d'obertura de proposicions, de proposta d'adjudicació i de formalització dels contractes obeeix a circumstàncies de molt diversa índole, entre les quals cal destacar la falta de personal reiteradament advertida, així com l'excessiva càrrega de treball dels serveis dependents de l'òrgan de contractació i dels òrgans d'assistència a aquest.

En el mateix sentit, quant al compliment de terminis per a la proposta d'adjudicació, s'esmenta la complexitat pròpia de l'estudi i valoració de les proposicions presentades, així com l'acumulació de tasques dels serveis tècnics corresponents. Quant a la demora en els terminis de formalització, s'esmenten circumstàncies com ara la interposició de recursos, entre altres.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Quarta al·legació

Apartat 2, paràgraf primer (apartat d), pàgina 4

Comentaris

Sobre la utilització de les titulacions universitàries o el nombre d'obres similars com a criteris d'adjudicació, l'EPSAR al·lega que, d'acord amb l'article 145.2 de l'LCSP, en relació amb els articles 88.1.c i 90.1.e de l'LCSP, la qualificació (titulacions universitàries) o l'experiència (nombre d'obres similars) del personal adscrit al contracte que haja d'executar-lo pot avaluar-se com a criteri d'adjudicació, sempre que es considere que la qualitat d'aquest personal pugui afectar de manera significativa la millor execució.

Aquests criteris compleixen els requisits establits en l'article 145.5 de l'LCSP, entre els quals el d'estar vinculats a l'objecte del contracte en el sentit assenyalat en l'article 145.6 de l'LCSP.

A més, tots aquests criteris els ha utilitzat l'EPSAR, per exemple, en l'expedient 2019/GV/0005, que precisament va ser examinat pel Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals (TACRC) en ocasió del recurs especial en matèria de contractació interposat per un licitador, sense que aquest tribunal formulara cap retret sobre això; la resolució del recurs va ser desestimàtoria i està continguda en la resolució TACRC núm. 901/2021, de 22 de juliol de 2021, aportada a l'equip auditor en el curs de la revisió dels expedients de la mostra.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la supressió del paràgraf primer de la pàgina 4 de l'esborrany de l'Informe (apartat d).

D'acord amb la proposta anterior, es proposa que el paràgraf primer de la pàgina 18 de l'esborrany de l'Informe quede amb la redacció següent: "D'acord amb això, s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP."

Cinquena al·legació

Apartat 2, paràgraf segon (apartat e), pàgina 4

Comentaris

Sobre la reinterpretació del requisit de solvència tècnica establert en el plec de clàusules administratives particulars (PCAP) de l'expedient 2019/SA/0019 per part de la mesa de contractació enduint el criteri exigint, efectuant amb això una modificació dels plecs, sense la retroacció d'actuacions exigida en l'article 122.1 de l'LCSP, incomplint els principis de publicitat i transparència establerts en l'article 1 de l'LCSP, l'EPSAR argumenta que el criteri de solvència tècnica aplicat per la mesa no suposa una modificació dels plecs, sinó l'aplicació del que s'estableix en el PCAP.

L'EPSAR manifesta que, atés el caràcter provisional de les actuacions de comprovació dutes a terme fins a aquell moment per la mesa de contractació, sobre verificació del compliment dels requisits previs per part de les empreses licitadores, i que encara no havia tingut lloc l'obertura de les proposicions, no existia cap impediment legal perquè la mesa obrira una segona ronda de requeriments d'esmena a les empreses per a l'acreditació de la seua solvència.

En el mateix sentit, s'argumenta que la condició de solvència tècnica establida en el PCAP (50% de l'anualitat mitjana de contracte) és menys exigent que la prevista amb caràcter supletori (70% de l'anualitat mitjana) en l'article 90.2 de l'LCSP.

En atenció a les explicacions oferides per l'EPSAR i després de comprovar que no s'han produït reclamacions per part dels licitadors afectats per la reinterpretació del requisit de la solvència, cal considerar que es tracta d'un simple error d'interpretació del seu propi plec, per la qual cosa s'accepta parcialment l'al·legació i se suprimeix com a incompliment, encara que es deixa constància d'aquesta circumstància en l'apèndix 1 de l'Informe.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la supressió del paràgraf segon (apartat e) de la pàgina 4 de l'esborrany de l'Informe.

Sisena al·legació

Apartat 2, paràgraf tercer (apartat f), pàgina 4

Comentaris

En relació amb l'incompliment referit al recurs de la figura del contracte menor, per a donar cobertura a prestacions de caràcter recurrent, l'EPSAR assenyala que no ha sigut per a satisfer necessitats de caràcter recurrent, sinó més prompte per a satisfer necessitats puntuals, a fi de donar cobertura contractual a la prestació d'algun servei ineludible i de manera transitòria i evitar així incórrer en possibles enriquiments injustos, quan al

venciment del contracte precedent no s'ha tramitat o formalitzat encara el nou contracte que garantisca la continuïtat d'aquesta prestació, ja siga a causa de problemes relacionats amb la falta de personal i excessiva càrrega de treball o a altres causes imprevisibles per a l'EPSAR.

En relació amb els casos concrets assenyalats en el mateix esborrany de l'Informe, es remeten al que s'ha manifestat en les al·legacions vint-i-tresena, vint-i-quatrena i vint-i-sisena.

En aquest sentit, cal indicar que, en la mostra de contractes revisats, s'ha observat que s'han tramitat com a contractes menors els serveis de manteniment d'oficines, arrendament de dispositius d'impresió i el manteniment del web de l'EPSAR, tots contractes recurrents, per la qual cosa es considera justificada la redacció de l'incompliment.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Setena al·legació

Apartat 6, paràgraf tercer (apartat a), pàgina 7

Comentaris

Sobre la recomanació d'establir l'obligació de demanar manifestació escrita als membres de la mesa de contractació i signants d'informes de valoració d'ofertes per a deixar constància de l'absència de conflicte d'interessos, l'EPSAR es remet al que ha manifestat en les al·legacions primera i segona.

En aquest sentit, cal indicar que, tal com s'ha comentat en les al·legacions 1 i 2, en la mostra de contractes revisats, l'EPSAR no va acreditar l'existència de manifestació escrita ni dels membres de la mesa de contractació ni dels signants d'informes de valoració d'ofertes de l'absència de conflicte d'interessos.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Huitena al·legació

Apartat 6, paràgraf quart (recomanació b), pàgina 7

Comentaris

Sobre la recomanació que es garantisca la formalització d'un informe jurídic previ a l'aprovació dels expedients de contractació sobre els aspectes legals del procediment i

especialment sobre els PCAP, l'EPSAR indica que es va facilitar accés a aquests, per la qual cosa no és procedent aquesta recomanació.

S'ha comprovat l'existència dels informes esmentats, per la qual cosa hauria de suprimir-se la recomanació esmentada.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la supressió del paràgraf quart (recomanació *b*) de la pàgina 7 de l'esborrany de l'Informe.

Novena al·legació

Apartat 6, paràgraf cinqué (recomanació *c*), pàgina 7

Comentaris

No es tracta d'una al·legació, sinó que prenen nota de la recomanació d'emetre en terminis raonables els informes tècnics de valoració de criteris automàtics emesos pel DPOE, a fi de no retardar els procediments, si bé deixant constància una vegada més de les circumstàncies ja apuntades en l'al·legació tercera.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Desena al·legació

Apartat 6, paràgraf sisé (recomanació *d*), pàgina 7

Comentaris

Sobre la recomanació que, en els expedients, es continga tota la documentació de la resta de fases posteriors a la formalització del contracte, l'EPSAR indica que les fases posteriors a la formalització sí que estan incorporades a l'expedient. Únicament, les actuacions més específiques, com per exemple les de facturació i pagaments, la gestió i l'impuls de les quals corresponen al responsable de cada contracte i al departament de gestió econòmica, es codifiquen fent referència al corresponent codi de contractació, garantint amb això la integritat de l'expedient.

En aquest sentit, cal indicar que l'expedient de contractació ha de formar una unitat, i el contracte únicament queda extingit a la finalització del termini de garantia, per la qual cosa tota aquesta documentació hauria d'integrar-se en l'expedient i l'òrgan responsable de la contractació hauria d'establir els mecanismes necessaris per a detectar els moments en què vencen els terminis relatius a l'execució. En conseqüència, es considera adequada la inclusió de la recomanació en l'Informe.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Onzena al·legació

Apartat 6, paràgraf seté (recomanació e), pàgina 7

Comentaris

Sobre la recomanació que en els contractes d'obra es continga referència expressa a les característiques que hagen de posseir els materials i la resta de prescripcions tècniques particulars, l'EPSAR indica en el seu escrit d'al·legacions que l'adjudicació dels contractes d'obres es realitza en tots els casos sobre la base d'un projecte prèviament supervisat, aprovat i replantejat, i tal com assenyala l'article 233.1.c de l'LCSP, i el mateix projecte conté el plec de prescripcions tècniques particulars corresponent, en el qual es fa la descripció de les obres i se'n regula l'execució, amb expressió de la forma en què aquesta es durà a terme, les obligacions d'ordre tècnic que corresponen al contractista i la manera en què es durà a terme el mesurament de les unitats executades, així com el control de qualitat dels materials utilitzats i del procés d'execució.

En aquest sentit, cal indicar que, d'acord amb l'article 68 del Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques (RGLCAP), els plecs de prescripcions tècniques (PPT) han de contindre les característiques tècniques que hagen de posseir els béns objecte del contracte, així com, en els contractes d'obra, referència expressa a les característiques que hagen de posseir els materials. S'ha comprovat, no obstant això, que en els contractes d'obra la descripció detallada de l'objecte del contracte, així com dels treballs a realitzar i les característiques de l'obra que s'està licitant, no s'inclouen expressament dins dels PPT, sinó que aquest remet a la pàgina web de l'EPSAR des de la qual els licitadors poden descarregar el projecte. En conseqüència, el projecte en si mateix no es troba publicat en el perfil de contractant.

D'especial importància resulta que, d'acord amb l'article 63.1 de l'LCSP, tota la informació continguda en els perfils de contractant es mantinga accessible durant un temps no inferior a 5 anys; no obstant això, a la informació continguda en el projecte esmentat ja no és possible accedir, ja que no s'ha publicat en el perfil de contractant i tampoc es troba actualment publicat en el web de l'EPSAR, de manera que s'incompleix el principi de publicitat establert en l'article 1 de l'LCSP.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Dotzena al·legació

Apartat 6, paràgraf primer (recomanació f), pàgina 8

Comentaris

Sobre la recomanació que els informes de control intern siguin emesos per l'auditor intern de l'EPSAR, s'indica en l'escrit d'al·legacions que prenen nota de la recomanació, i d'ara en avant aquests informes seran emesos per l'auditor intern de l'EPSAR; no obstant això, s'esmenta que aquests informes han sigut emesos fins hui pel subdirector general de personal i règim econòmicofinancer de l'EPSAR, com a òrgan que dins de la seua estructura té atribuïdes les funcions de control economicopressupostari.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Tretzena al·legació

Apartat 6, paràgraf segon (recomanació g), pàgina 8

Comentaris

En relació amb la recomanació que en els expedients que promoga l'EPSAR es garantisca que es produïska una concurrència efectiva de licitadors que permeta el compliment del principi de lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa, l'EPSAR entén que actua d'acord amb la legalitat, sense introduir condicions o seguir procediments que puguen vulnerar aquests principis bàsics de la contractació pública. Això no sempre garanteix la desitjable concurrència del nombre de licitadors, o que una vegada produïda aquesta tots els licitadors complisquen els requisits previs d'admissió, i fins i tot que, complint aquests requisits previs, totes les proposicions inicialment admeses arriben als llindars mínims de qualitat establits en els plecs per a poder continuar en el procés selectiu.

En aquest sentit interessa indicar que, en la revisió d'expedients seleccionats, s'ha observat que no sempre s'ha produït la concurrència efectiva de licitadors, i per això es recomana que l'EPSAR garantisca una major concurrència, a fi de permetre el compliment del principi de lliure competència i la selecció de l'oferta econòmicament més avantatjosa.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Catorzena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.1.b, pàgina 15, paràgraf 1

Comentaris

No es tracta d'una alegació pròpiament, sinó que l'EPSAR indica en el seu escrit d'al·legacions que consideren que l'actuació dels suplents en les meses de contractació no desvirtua de cap manera la serietat i el rigor dels actes de les meses. No obstant això, prenen nota de la recomanació i, d'ara en avant, els titulars constituïran habitualment les meses de contractació en els actes més rellevants, com en l'obertura de les proposicions o la proposta d'adjudicació.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Quinzena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.a, pàgina 16, paràgraf 3

Comentaris

Sobre la presentació d'una única oferta vàlida, referida a l'expedient de contractació núm. 2021/SA/0003, l'EPSAR al·lega que es va publicar en la Plataforma de Contractació del Sector Públic i se n'establí el termini de presentació d'ofertes, d'acord amb el procediment obert simplificat, i fins i tot s'ampliava el termini de presentació d'ofertes motivat per incidències de la Plataforma, per la qual cosa no és procedent imputar a l'EPSAR cap incompliment.

En aquest sentit, cal indicar que l'EPSAR va complir amb els terminis i amb la publicació de la licitació, per la qual cosa no sembla raonable fer cap altra recomanació.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la modificació de la redacció actual del paràgraf tercer de la pàgina 16 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "S'estableix com a únic criteri d'adjudicació el preu i únicament s'ha presentat una oferta vàlida, que ha resultat adjudicatària del contracte, i l'EPSAR ha desenvolupat el procediment de manera adequada."

Setzena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.b, pàgina 16, paràgrafs 1 a 5

Comentaris

Es tracta de dues al·legacions que es refereixen a l'expedient núm. 2021/EL/0011, obres d'emergència per a la reparació del sobreeixidor submarí de Vera.

En la primera al·legació s'indica que no tenen inconvenient en l'emissió d'un informe jurídic, però que suposa afegir un acte de tràmit addicional en un procediment que, atesa la seua excepcionalitat, potser no és necessari, tenint en compte que, en tot cas, la redacció de l'acord que declara l'emergència i, per tant, dels fonaments de fet i de dret que conté, estan elaborats per personal jurídic del departament de contractació de l'EPSAR.

En l'Informe es fa referència a la necessitat d'un informe dels serveis jurídics amb l'objectiu de fonamentar la decisió d'aprovar l'expedient pel procediment d'emergència, atesa l'excepcionalitat que suposa la tramitació d'un expedient d'aquest tipus.

Quant a la segona al·legació, s'indiquen les causes del retard de les certificacions presentades i es fa esment a la circumstància que s'han rebut dues certificacions més. En aquest sentit, les conclusions de l'Informe es fonamenten en la documentació de què es disposa, sense que en la fase d'al·legacions s'haja facilitat còpia de les noves certificacions a què s'al·ludeix.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Dessetena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.c, pàgines 17 i 18

Comentaris

Es tracta de dues al·legacions que es refereixen a l'expedient núm. 2019/GV/0005, obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals.

En la primera, es remeten al que s'ha assenyalat anteriorment en la quarta al·legació, si bé afegint que, en ocasió del recurs especial interposat contra l'adjudicació d'aquest contracte, la utilització d'aquests criteris va passar el filtre del TACRC, que va desestimar finalment aquest recurs. En aquest sentit, pertoca la remissió a la contestació de la quarta al·legació.

Quant a la segona part de l'al·legació, relativa a la falta de constància en l'expedient d'haver satisfet el contractista les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat i autoritzacions, permisos i llicències necessaris per a l'execució de les obres, l'EPSAR indica en el seu escrit d'al·legacions que la taxa es fa efectiva per mitjà de descompte en les certificacions d'obra; i que, quant a llicències, les obres de sanejament

n'estan exemptes. Aquesta és una qüestió que es recull de manera expressa en l'esborrany de l'Informe; quant a l'exempció en determinades taxes, no existeix cap justificació d'aquest aspecte en els expedients revisats.

En aquest sentit, cal indicar que, de l'anàlisi de l'expedient, no queden clars els aspectes esmentats per l'EPSAR, per la qual cosa sembla adequat el paràgraf de l'Informe en el qual es considera convenient que es deixe constància en l'expedient de quines són les taxes, permisos o llicències que han sigut abonats pel contractista, en quin supòsit es trobaven exemptes i si en queda algun pendent de pagament.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la modificació del paràgraf quart de la pàgina 18 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "En conseqüència, el fet que s'haja utilitzat el criteri esmentat, que finalment ha resultat determinant per a l'adjudicació, que només complia íntegrament l'adjudicatari, no permet concloure que s'haja seguit un procediment objectiu en l'adjudicació, en compliment dels principis regulats en l'article 1.1 de l'LCSP d'igualtat de tracte i no discriminació entre licitadors."

Dihuitena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.d, pàgines 19 i 20

Comentaris

Es tracta de quatre al·legacions referides a l'expedient núm. 2019/SA/0007, direcció de les obres de construcció de l'EDAR de Xest-Xiva (València) i col·lectors generals.

En la primera, es remeten al que s'ha assenyalat anteriorment en la quarta al·legació, per la qual cosa cal reiterar el que s'ha contestat allí.

En la segona i tercera part de l'al·legació, l'EPSAR justifica tant la demora en la formalització del contracte com en la substitució del càrrec de coordinador de seguretat i salut. En aquest sentit, cal indicar que en l'Informe es posen de manifest dues situacions que s'han produït en diferents fases de l'expedient, sense entrar a valorar si estan o no justificades.

Quant a la quarta part de l'al·legació, s'indica que no s'ha incomplert el pas previst en l'article 150.2 de l'LCSP, perquè la proposta d'adjudicació és de data 23/11/2020, i l'acceptació per l'òrgan de contractació és de data 26/11/2020. En aquest sentit, cal indicar que l'informe es refereix al fet que el licitador ha incomplert el termini previst en l'article 150.2 de l'LCSP per a la presentació de la documentació justificativa.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa modificar la redacció actual del paràgraf quinze de la pàgina 19 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "Igual que s'ha comentat respecte al contracte núm. 2019/GV/0005, cal indicar que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que

les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP."

Denovena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.e, pàgines 20 i 21

Comentaris

Es tracta de dues al·legacions que es refereixen a l'expedient núm. 2019/EL/0021, obres de finalització de les obres de construcció del tractament terciari de l'EDAR d'Alcoi (Alacant) per a la reutilització de les aigües per a ús industrial.

En la primera al·legació, referida als criteris d'adjudicació utilitzats, es remet al que s'ha assenyalat anteriorment en la quarta al·legació, per la qual cosa és procedent reiterar la contestació de l'al·legació esmentada.

En la segona al·legació, referida a la constància en l'expedient d'haver satisfet el contractista les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat i autoritzacions, permisos i llicències necessaris per a l'execució de les obres, cal assenyalar que la taxa es fa efectiva per mitjà de descompte en les certificacions d'obra; i que, quant a les llicències, les obres de sanejament n'estan exemptes. En aquest context, és procedent reiterar el que s'ha exposat en l'al·legació dessetena.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa modificar la redacció actual del paràgraf cinqué de la pàgina 21 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "Igual que s'ha comentat en altres contractes revisats, cal indicar que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com exigeix l'article 145.2.2 de l'LCSP".

Vintena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.f, pàgines 21 a 23

Comentaris

Es tracta de tres al·legacions referides a l'expedient núm. 2019/GV/0023, obres de construcció de la nova EDAR de Beniatjar (València).

En la primera al·legació, referida als criteris d'adjudicació utilitzats, es remet al que s'ha assenyalat anteriorment en la quarta al·legació. En aquest sentit, cal remetre's a la contestació en ocasió de l'al·legació esmentada.

En la segona al·legació, referida a les demores, tant en l'adjudicació del contracte i signatura de comprovació de replanteig com en suspensions, cal reiterar el que s'ha expressat en la tercera al·legació.

En la tercera al·legació, referida a la constància en l'expedient d'haver satisfet el contractista les despeses relatives a la taxa per direcció i inspecció d'obres públiques de la Generalitat i autoritzacions, permisos i llicències necessaris per a l'execució de les obres, cal assenyalar que la taxa es fa efectiva per mitjà de descompte en les certificacions d'obra; i que, quant a les llicències, les obres de sanejament n'estan exemptes. En aquest context, és procedent la remissió al comentari de l'al·legació dessetena.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa modificar la redacció actual del paràgraf cinqué de la pàgina 22 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "En relació amb els criteris d'adjudicació, convé efectuar consideracions idèntiques a les ja esmentades per al contracte núm. 2019/GV/0005 respecte al fet que s'hauria d'haver justificat en l'expedient que les titulacions universitàries contribueixen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com exigeix l'article 145.2.2 de l'LCSP."

Vint-i-unena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.g, pàgina 23, paràgraf 7

Comentaris

L'EPSAR es remet al comentari de la tercera al·legació sobre la demora en l'adjudicació del contracte núm. 2019/GV/0023, obres de construcció de la nova EDAR de Beniatjar (València), per la qual cosa cal reiterar la contestació de l'al·legació esmentada.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Vint-i-dosena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.2.h, pàgines 24 i 25

Comentaris

Es tracta de tres al·legacions referides a l'expedient núm. 2019/SA/0019, redacció del projecte de construcció de les obres de renovació dels col·lectors generals de la Poble de Farnals (València).

En la primera al·legació, referida als criteris d'adjudicació utilitzats, es remet al que s'ha assenyalat anteriorment en la quarta al·legació, per la qual cosa és procedent reiterar la contestació de l'al·legació esmentada.

En la segona al·legació, referida a les demores en els terminis d'obertura i d'adjudicació del contracte, és procedent la remissió a la contestació de la tercera al·legació.

La tercera al·legació, referida a la reinterpretació del requisit de solvència tècnica per part de la mesa de contractació, després de les explicacions donades per l'EPSAR i després de comprovar que no s'han produït reclamacions per part dels licitadors afectats per la reinterpretació del requisit de la solvència, s'accepta parcialment l'al·legació.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa modificar la redacció del paràgraf catorzé de la pàgina 24 i els paràgrafs primer, segon i tercer de la pàgina 25 de l'esborrany de l'Informe, que quedarien amb la redacció següent:

"En relació amb el requisit de solvència tècnica, s'ha comprovat que se n'ha produït un error d'interpretació, tant per alguns licitadors com per l'EPSAR, que inicialment va sol·licitar certificats d'acreditació de la solvència sobre la base d'un import, per a posteriorment concloure que es necessitava el doble de la quantia inicialment sol·licitada.

En aquest sentit, el PCAP establia com a criteri de solvència tècnica l'experiència en la realització de treballs del mateix tipus que els que constitueixen l'objecte del contracte, en un import anual acumulat durant l'any de major execució dels últims deu anys, per valor igual o superior al 50% de l'anualitat mitjana del contracte. En un primer moment, després de la revisió dels certificats aportats pels licitadors, l'òrgan de contractació va remetre comunicació als licitadors admesos provisionalment perquè esmenaren defectes o omissions esmenables detectades. Tal com s'ha pogut comprovar a través de la Plataforma de Contractacions del Sector Públic, en aquestes comunicacions, emeses el 20 de novembre de 2019, s'establia expressament la xifra de 91.162 euros com a requisit de solvència tècnica mínim exigít.

Atés que el contracte té una duració de 6 mesos, diversos licitadors van interpretar que l'anualitat mitjana del contracte coincidís amb el valor estimat d'aquest, de 182.323 euros i que, per tant, la xifra que s'havia de justificar era efectivament 91.162 euros, com el mateix òrgan de contractació va interpretar. A més, tant l'article 79.1 de l'LCSP com l'article 38 de l'RGLCAP afirmen que l'expressió de la quantia s'efectuarà per referència al valor estimat del contracte, quan la duració d'aquest siga igual o inferior a un any i per referència al valor mitjà anual d'aquest, quan es tracte de contractes de duració superior, per la qual cosa semblava raonable la interpretació realitzada per l'òrgan de contractació, a pesar que el PCAP establia literalment "50% de l'anualitat mitjana del contracte".

Cal fer notar, això no obstant, que quasi un any després, en data 21 de setembre de 2020, l'òrgan de contractació va realitzar una nova comunicació als licitadors en la qual se'ls requeria documentació addicional per a justificar una solvència tècnica mínima de 182.323 euros (el 50% de l'anualitat mitjana del contracte que, d'acord amb la mesa de contractació, havia de ser de 364.323 euros, calculat d'acord amb l'article 36.6 de l'RGLCAP).

Fruit d'aquest aclariment sobre com interpretar el requisit del PCAP, en van quedar exclosos tres licitadors que sí que complien el requisit inicialment comunicat per l'òrgan de

contractació. No obstant això, a pesar de la confusió generada cap licitador va presentar recurs especial davant del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals.

D'altra banda, com ja s'ha comentat en relació amb altres contractes, de nou apareixen diversos criteris d'adjudicació intrínsecament relacionats amb l'oferent, com ara experiència o titulacions, que no estan prou justificats en l'expedient que contribuïsquen de manera significativa a una millor execució del contracte, tal com s'exigeix en l'article 145.2.2 de l'LCSP."

Vint-i-tresena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, paràgraf segon de la pàgina 28 i paràgraf primer de la pàgina 29

Comentaris

Es tracta d'una al·legació referida al contracte menor 2021/CM/0026, relatiu al manteniment de les noves oficines de l'EPSAR, adjudicat al mes de juny de 2021.

L'EPSAR al·lega que desconeixia l'abast de les prestacions que hi havia d'incloure i que per això, en la mateixa justificació del contracte, es feia constar el caràcter puntual d'aquest contracte menor, motivat pel canvi d'ubicació de les oficines de l'EPSAR, que va tindre lloc al maig de 2021.

En aquest sentit, es considera que la necessitat del contracte era coneguda i que aquesta es repeteix en exercicis successius, per la qual cosa la seua contractació hauria d'haver-se efectuat conformement als principis a què fa referència l'article 1 de l'LCSP.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Vint-i-quatrena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, pàgina 29, paràgraf 2

Comentaris

Es tracta una al·legació referida al contracte menor 2021/CM/0055, relatiu a arrendament de dispositius d'impressió, còpia i escaneig.

Igual que ocorria en l'al·legació anterior, l'EPSAR al·lega que la utilització del contracte menor per a l'arrendament de dispositius d'impressió, còpia i escaneig és a causa de la demora en la subscripció del nou acord marc per part de la Central de Compres de la Generalitat.

En aquest sentit, cal indicar que, encara que l'EPSAR podia no acollir-se a l'acord marc de la Generalitat, és procedent acceptar l'al·legació, perquè la demora no és imputable a l'EPSAR.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa modificar la redacció actual del paràgraf segon de la pàgina 29 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "S'ha comprovat que, en sis dels deu contractes analitzats, no es va sol·licitar oferta a diverses empreses, sinó que l'EPSAR únicament va contactar amb el licitador que considerava més adequat en cada cas."

Vint-i-cinquena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, pàgina 29, paràgraf 4

Comentaris

Es tracta d'una al·legació referida als contractes menors relativa al fet que, en la tramitació dels contractes menors, l'informe de justificació del contracte iniciï l'expedient i siga en un moment posterior quan es consulten els pressupostos als diferents empresaris.

L'EPSAR al·lega que s'ajusta al que es disposa en l'article 118 de l'LCSP i a la Instrucció 1/2019, de 28 de febrer, de l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació, sobre contractes menors, en què s'inclou la documentació que ha d'incorporar l'expedient.

En aquest sentit, el que es posa de manifest en l'esborrany de l'Informe és que l'EPSAR sol·licita ofertes a empresaris i fins i tot les rep abans que s'iniciï l'expedient, no sobre el contingut de l'expedient, per la qual cosa es considera apropiada la recomanació que el contracte s'iniciï amb la justificació de la necessitat del contracte i siga en aquest moment, o en un moment posterior, quan se sol·liciten ofertes.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa la modificació del paràgraf quart de la pàgina 29 de l'esborrany de l'Informe, que quedaria amb la redacció següent: "En els contractes menors revisats s'ha constatat la pràctica general per la qual l'EPSAR efectua la sol·licitud de les ofertes als empresaris i fins i tot les rep amb anterioritat a la memòria justificativa de la necessitat del contracte. Es recomana que, en tot cas, la justificació del contracte iniciï l'expedient i siga en aquest moment, o en un moment posterior, quan es consulten els pressupostos als diferents empresaris."

Vint-i-sisena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, pàgina 28, paràgraf 5

Comentaris

No es tracta d'una al·legació sinó que, en relació amb els contractes menors 2021/CM/0010 i 2021/CM/0013, relatius, el primer a "servei de manteniment d'aplicacions web de depuració, dessaladores, registre i facturació electrònica", i el segon a "servei de manteniment de la pàgina web de l'EPSAR", s'indica que es tracta de casos molt particulars, la contractació dels quals per part de l'EPSAR, en efecte, ha de tramitar-se pels procediments ordinaris previstos en l'LCSP per a contractes no menors.

No obstant això, s'indica que, per diferents motius, en els dos serveis de manteniment, les empreses contractades són les úniques que podien prestar el servei.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Vint-i-setena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, pàgina 29, paràgraf 6

Comentaris

No es tracta d'una al·legació, sinó que justifica el retard en l'execució del contracte menor 2021/CM/0036, relatiu a obres de "reparació del col·lector general entre la connexió del municipi d'Emperador i el pou de registre (PR.2) al terme municipal de Museros (València), en el sistema de sanejament i depuració d'aigües residuals de l'Horta Nord - la Pobla de Farnals (València)".

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

Vint-i-huitena al·legació

Apèndix 1, apartat 5.3, pàgina 30, paràgraf 1

Comentaris

Sobre les observacions referides al contracte menor 2021/CM/0034, relatiu a "obres de reparació i rehabilitació del col·lector de l'EDAR Sueca - el Perelló", l'EPSAR al·lega que l'expedient conté el pressupost de les obres, d'acord amb el requeriment legal que estableix l'article 118.4 de l'LCSP i que va ser aportat a l'equip d'auditoria en el curs de la revisió dels expedients de la mostra.

En aquest sentit, cal indicar que s'ha tornat a revisar la documentació facilitada per l'EPSAR i que el pressupost de les obres no es trobava entre aquesta documentació, ni ha sigut facilitat per l'EPSAR en el tràmit d'al·legacions.

Conseqüències en l'Informe

Es proposa mantindre la redacció actual de l'esborrany de l'Informe.

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Document sota custòdia en Seu Electrònica

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

NIF: S9600001C

Informe auditoria contractació EPSAR, 2021 - SEFYCU 3547700

Podeu accedir a aquest document en format PDF-PAdES i comprovar la seua autenticitat en la Seu Electrònica usant el codi CSV següent:

URL (adreça en Internet) de la Seu Electrònica:

<https://sindicom.sedipualba.es/>

Codi Segur de Verificació (CSV):

KUAA Y2VA DRUU ZV3X NXZU

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de firma, així com descarregar les firmes i els segells en format XAdES corresponents.

Resum de firmes i/o segells electrònics d'aquest document

Empremta del
document per a la
persona firmant

Text de la firma

Vicent Cucarella Tormo
Síndic Major

Dades addicionals de la firma

Firma electrònica - ACCV - 11/10/22 07:48
VICENT CUCARELLA TORMO